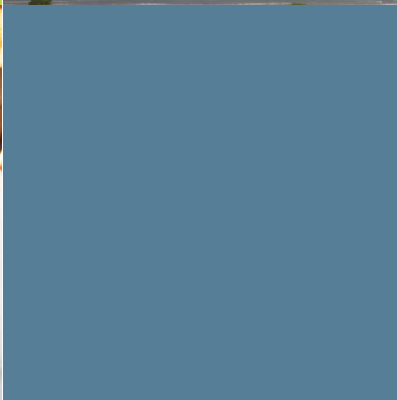
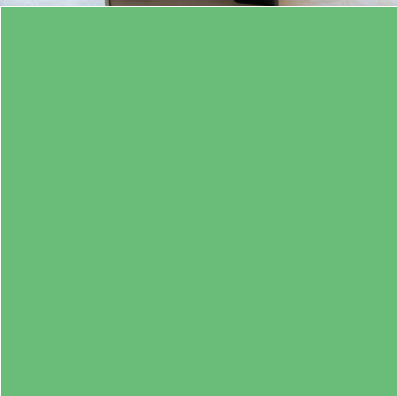

Nærøysund kommune

Budsjett og økonomiplan for Nærøysund kommune 2024-2027

Kommunedirektørens budsjettforslag
Formannskapetets innstilling
Kommunestyrets vedtak

07.11.2023
30.11.2022
14.12.2022

PS XXX/XX
PS XXX/XX

Innhold

1.0 Innledning	3
1.1 Kommunedirektørens kommentar til budsjettet	4
2. Organisering og styring	6
2.1 Politisk organisering	6
2.2 Administrativ organisering	7
2.3 Plan- og styringssystemet	8
2.4 FNs bærekraftsmål	9
3. Kommunen som samskapende organisasjon	10
3.1 Arbeidsgiverpolitiske målsettinger	10
4. Samfunn	12
4.1 Målene i kommuneplanens samfunnsdel	12
5. Klimabudsjett	17
6. Kommuneøkonomi	24
6.1 Overordna økonomiske betraktninger	24
6.2 Forutsetninger og rammebetingelser	25
6.2.1 Statsbudsjettet 2024	25
6.2.2 Driftsinntekter	28
6.2.3 Driftsutgifter	30
6.2.4 Finans	31
7. Budsjett og økonomiplan	35
7.1 Ufordringsbilde	35
7.2 Bevilgningsoversikter drift 2024-2027	37
8.0 Tjenesteproduksjon	41
8.1 Kommunedirektøren	41
8.1.2 Økonomiavdelingen	42
8.1.3 HR	43
8.2 Kommunalområde oppvekst og familie	44
8.3 Kommunalområde Helse og velferd	49
8.4 Kommunalområde teknisk	55
8.5 Kommunalområde NAV/samhandling	60
8.6 Kommunalområde Service og Samfunn	63
9. Investeringer	72

1.0 Innledning

Om dokumentet og prosessen

Forslag til budsjett og økonomiplan for 2024- 2027 bygger på følgende forutsetninger:

- Vedtatt økonomiplan for 2023-2026.
- Vedtak i kommunestyret i løpet av året.
- Kommuneproposisjon og forslag til Statsbudsjett 2024.
- Vedtatt samfunnsplan og temaplaner.

Som en del av prosessen fram til forslag til budsjett så er det redegjort for økonomiske forutsetninger og gjennomført økonomiseminar/budsjettmøter med politikere, administrasjon og tillitsvalgte.

Kommunelov – lovgrunnlag

Budsjett – og økonomiplan 2024-2027 er utarbeidet i tråd med bestemmelsene i kommuneloven.

Kommunedirektøren velger innledningsvis å understreke budsjett og økonomiplanens juridiske status med hensyn til balansering og behandling.

Økonomiplan

Økonomiplanen for de neste fire årene og årsbudsjettet for det kommende året skal vedtas av kommunestyret før årsskiftet.

- Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp.
- Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger, samt målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. De skal også vise utviklingen i kommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.

- Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.
- Økonomiplanen skal deles inn i en driftsdel og en investeringsdel. Årsbudsjettet skal deles inn i et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett og stilles opp på samme måte som økonomiplanen.
- Økonomiplanen kan inngå i eller utgjøre kommuneplanens handlingsdel etter plan og bygningsloven § 11-1 fjerde ledd.
- Innstillingen til økonomiplan og årsbudsjett, med alle forslag til vedtak som foreligger, skal offentliggjøres minst 14 dager før kommunestyres behandling. Dette gjelder ikke for innstillinger om endring i vedtatt økonomiplan eller årsbudsjett.

Vedtatt budsjett og økonomiplan skal sendes departementet ved Statsforvalteren til orientering.

Budsjett

Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret og underordnede organer. Utbetalinger som kommunen har en rettslig plikt til å foreta er unntatt bestemmelsen.

Kommunestyret skal endre årsbudsjettet når det er nødvendig for å oppfylle lovens krav om realisme og balanse. Kommunedirektøren skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret om utviklingen i inntekter og utgifter, sammenholdt med årsbudsjettet. Hvis utviklingen tilsier vesentlige avvik, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årsbudsjettet

1.1 Kommunedirektørens kommentar til budsjettet

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan legger grunnlaget for nivået på tjenesteproduksjonen og investeringene i økonomiplanperioden. Føringerne i samfunnsplanen ligger selvsagt til grunn. Budsjettforslaget bygger på regjeringens forslag til statsbudsjett for 2024 samt lokale vedtak, vurderinger og målsettinger.

Kommunen er nå kommet i et utføre da det ikke har vært gjennomført nødvendige kostnadsreduksjoner etter sammenslåingen. Driften har blitt smurt av fondsbruk da budsjett i liten grad har vært reelle, samtidig som driftskostnader har økt, herunder økning i antall ansatte.

Kommunedirektørens analyse er at det har vært liten/begrenset fokus på etterlevelse av budsjett, og at driftsnivået har økt uten at finansiering har vært etablert. Investeringene har også lagt på et for høyt nivå siden sammenslåingen, og var i utgangspunktet på et for høyt nivå før sammenslåingen. Dette har gitt kommunen svært høy lånegjeld der det er krevende å håndtere økte kapitalkostnader, blant annet som følge av rentestigning, og nå at tidligere avdragsfrie lån slår inn med avdrag.

Nærøysund kommune drives i dag i stor grad strukturelt som 2 kommuner, og det er ikke hentet inn samordningsgevinster som forutsatt. Dette kan ikke fortsette da de samlede inntekter ikke lengre bære denne børen. Finansiering av drift ved bruk av disposisjonsfond er ikke bærekraftig over tid, noe en erfarer nå når de likvide disposisjonsfondene er tappet ned.

Budsjett 2024 og økonomiplan er beklageligvis satt opp med maksimal bruk av tilgjengelige inntekter. I dette ligger blant annet bruk av produksjonsavgift havbruksfond og bruk av den nye ordningen innenfor produksjonsavgift vindkraft. Bruken av disse midlene direkte inn i driftene bidrar selvsagt ikke til etablering av økonomisk handlefrihet. Det er heller ikke rom for budsjettering med netto driftsresultat

innenfor ordinær drift, noe som skal bidra til bærekraftig økonomiforvaltning. Selv om måltall for netto driftsresultat innenfor ordinær drift ikke er mulig å nå i 2024 bør en ikke endre på måltallene. Etablerte måltall er et minimum for bærekraftig økonomiforvaltning.

Budsjetteknisk vil det budsjetteres med et netto driftsresultat på ca. 37 mill. kroner, noe som er relatert til premieavvik og resultat VAR. VAR er som kjent selvfinansierende og reguleres via avsetning/bruk fond. Premieavvik er forskjell mellom regnskapsført kostnad (innbetalt) og beregnet kostnad (aktuarer). Premieavviket er ikke et likvid mindreforbruk, og styrker dermed ikke kommunekassen.

Driftsbudsjett 2024 er basert på opprinnelig budsjett 2023 der vedtatte innsparing på 15 mill. kroner er innarbeidet og fordelt. I tillegg er budsjettet regulert med tilførsel av deflator (4,3 %). Av samlet driftsbudsjett på 799 mill. kroner er 35 mill. kroner avsatt på eget ansvar til lønnsvekst i 2024.

Basert på Driftsbudsjett kommunalområder vil det som følge av at driften ikke er tilpasset budsjetttrammene måtte gjennomføres krevende driftstilpasninger i størrelsesorden 129 mill. kroner i 2024. Driftstilpasninger og strukturelle justeringer for å kunne drifte i tråd med driftsrammen vil bli foreslått i budsjettsaken. Det vises i så måte til kommunalsjefene sine redegjørelser i budsjettdokumentet. Hvis disse tiltakene ikke blir vedtatt, eventuelt tilsvarende tiltak, vil ikke kommunalområdene kunne drifte innenfor budsjett i 2024, noe som igjen vil medføre finansiering fra disposisjonsfond så lenge det er likvide midler der.

Den største ressursen vi har i kommunen er ansatte. Det er derfor viktig at nødvendig omstilling skjer på en fornuftig måte der en har både tjenestene og ansattes arbeidsforhold i fokus. Omstilling kan være krevende, men det gir også muligheter for fornuftig

organisering, fokus og mer effektive måter å løse oppgavene. Når en dør lukkes åpnes det ofte en rekke nye muligheter.

Det er nå på tide å se fremover som en kommune, og organisere seg i tråd med dette.

Det er fremover lagt til grunn 5 kommunalområder der de tidligere stabsområdene Fellestjenesten og Strategi og samfunn er samlet sammen med kultur/bibliotek og administrering idrettshaller.

Kommunedirektøren vil når det er hensiktsmessig vurdere andre funksjoner inn i dette området. Videre flyttes MAKS (flyktningetjenesten) til kommunalområde NAV/Samhandling fra 1. januar 2024. Kommunalområdet Oppvekst og familie vil dermed kunne styrke sin satsing på barn og unge. Kommunedirektøren vil med etter dette ha etablerte en strategisk ledergruppe som består av 5 kommunalsjefer samt kommunedirektør. Målet er å øke utviklingsfokuset ved strategisk samhandling, samt øke samhandlingen tverrfaglig mellom

kommunalområdene og mellom kommunen og næringsliv/interessenter.

Kommunedirektøren er opptatt av at en skal ha tjenestene og brukerne i fokus. Det er derfor nødvendig å stramme opp ledelsesstrukturene og vurdere omfanget av administrative stillinger for å kunne ha tilstrekkelig med ressurser ved tjenestene. I denne prosessen må alle bidra til utvikling og omstilling hvis vi skal lykkes. Et godt samspill med politisk nivå vil i så måte være avgjørende. Kommunedirektøren legger i så måte opp til at flere avgjørelser som påvirker tjenestetilbud og lignende skal fremmes til politisk nivå.

Tabellen under viser kommunalområdenes budsjettutfordringer. Dette betyr at innenfor budsjett 2024 må en redusere driften som vist i tabellen hvis en skal kunne opprettholde drift/budsjettbalanse. Forslag til tiltak fra kommunalområder vil fremkomme i budsjettsaken som fremmes til formannskapet.

Fordelte budsjettutfordringer budsjett 2024	Beløp (mill)
Oppvekst og familie	35,0
Helse- og velferd	66,0
teknisk	10,0
NAV/Samhandling	7,0
Service og samfunn	11,0
Sum budsjettutfordring 2024	129,0

2. Organisering og styring

2.1 Politisk organisering

Kommunestyret består av 27 representanter og Formannskapet av 9 representanter. I tillegg har kommunestyret valgt tre utvalg; Utvalg for Næring og natur, Utvalg for oppvekst og Utvalg for folkehelse og omsorg, som består av 9 medlemmer hver.

Partssammensatt Utvalg (Administrasjonsutvalg) har 13 medlemmer og består av formannskapet plus 4 medlemmer fra tillitsvalgte.

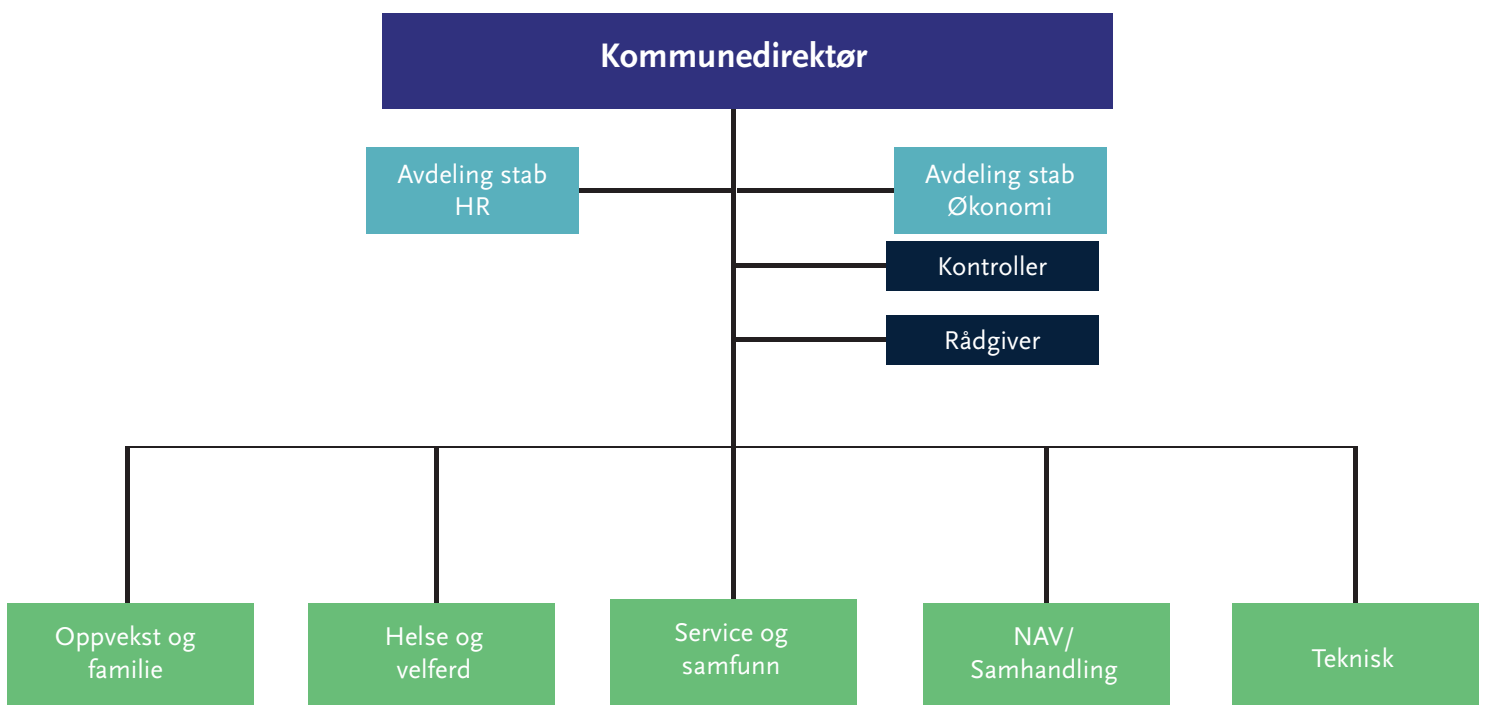
Lovpålagte organ som Kontrollutvalget har 5 medlemmer, Ungdomsrådet har 5 medlemmer, Eldrerådet har 7 medlemmer og Råd for personer med funksjonsnedsettelse som har 5 medlemmer. Kommunestyret vedtar et delegeringsreglement hvor myndighet og oppgaver ev. delegeres til formannskapet, utvalg og kommunedirektør.

2.2 Administrativ organisering

Nærøysund kommune er administrativt organisert slik det framgår av organisasjonskartet. I kommunedirektørens stab inngår administrativ ledelse, HR og økonomi.

Nærøysund kommune er videre organisert i fem kommunalområder – Oppvekst og familie, Helse og velferd, Teknisk, NAV Samhandling og Service og samfunn. Hvert kommunalområde ledes av en kommunalsjef.

Kommunalområdene er videre organisert i enheter og avdelinger i forhold til oppgaver. Strategisk ledelse består av kommunedirektøren og fem kommunalsjefer.

2.3 Plan- og styringssystemet

Nærøysund kommunestyre vedtok i 2020 et plansystem som viser hvordan kommunens planer henger sammen. Plansystemet har til hensikt å gi et godt grunnlag for politisk styring, skape forutsigbarhet og gi oppdaterte planer som styrker det kommunale handlingsrommet i samfunnsplanleggingen.

Plansystemet fungerer slik at kommunestyret gjennom kommunens planstrategi prioriterer og beslutter hvilke planoppgaver som skal utvikles i kommunestyreperioden. Kommunens planstrategi skal ta utgangspunkt i kommunens oversikt over helse-tilstand, økonomiske situasjon og organisatoriske rammer for å synliggjøre kommunens planbehov. Videre skal planstrategien ta stilling til om kommuneplanen skal videreføres, rulleres eller revideres. På bakgrunn av dette utvikler kommunen en oversikt over hvilke områder det skal satses på og tematiske planer som skal utvikles.

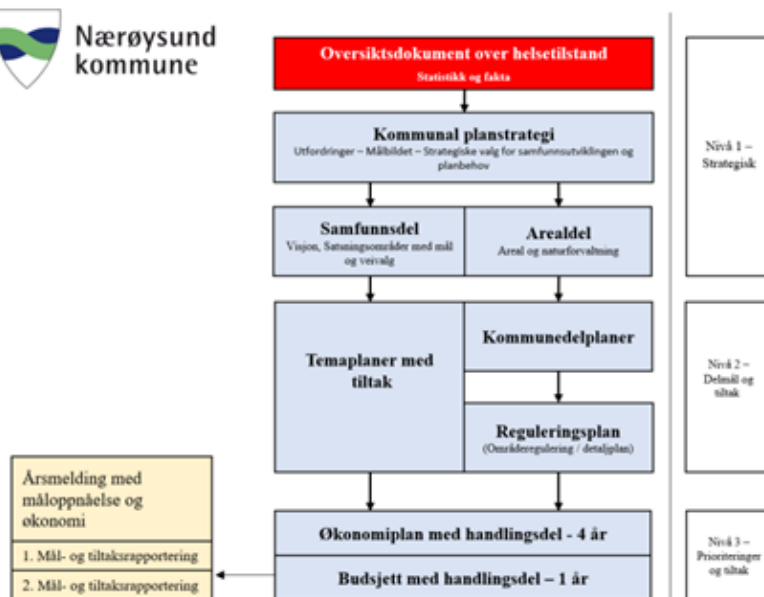
Kommuneplanen består av en samfunnsdel- og en arealdel. Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens øverste styringsdokument og fastsetter mål- og strategier for hele samfunnet. Kommuneplanens arealdel viser sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Arealplanen bestemmer hva arealene skal brukes til og inneholder bestemmelser og forutsetninger for mer detaljert planlegging gjennom kommunedelplaner og reguleringsplaner.

Kommunens temaplaner er tematisk avgrensede planer for et bestemt tema eller fagområde, og konkretiserer kommuneplanens samfunnsdel. Hver temaplan inneholder en tiltaksdel på hva som skal utøves for å nå fastsatte mål i samfunnsplanen.

Kommunestyret vedtar kursen for fireårsperioden for hvordan samfunnsdelen skal følges opp, og gjennom årsbudsjett med handlingsdel prioriteres tiltak fra temaplaner for kommende budsjettår. Det skal videre rapporteres pr. tertial på mål og tiltaksrapportering og oppfølging

Nærøysund kommune

Aktuelle lenker:

- [Oversikt over vedtatte planer](#)
- [Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2033](#)
- [Oversikt over helsetilstand](#)

Kommunale planer i budsjettåret 2024

Hovedoppgaven i budsjettåret 2024 er å utvikle kommunes planstrategi for perioden 2024-2027. Planstrategien vil legge grunnlaget for antall planoppgaver som skal utvikles i perioden. Videre vil det besluttes hvilke planer som skal revideres, og videreføres av eksisterende planer og planoppgaver. Det jobbes med en evaluering av eksisterende kommunal planstrategi 2020-2023 som tas med i ny planstrategi. Videre vil kommunen ha en grundig prosess på hvordan man skal koble tiltak fra temaplaner inn i budsjett- og økonomiplan og hvordan følge opp disse gjennom mål- og tiltaksrapportering. Det er kommunestyre som vedtar planstrategien og prioriterer hvilke planoppgaver kommunen skal utføre.

2.4 FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

Det viktig at bærekraftsmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen. Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge, fremtidige generasjoners muligheter til å dekke deres behov.

Nærøysund kommune har gjennom arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel arbeidet med FNs bærekraftsmål på strategisk nivå. FNs bærekraftsmål utgjør det overordnede rammeverket for utviklingen i Nærøysund, og med bakgrunn i kommunens utfordringsbilde og innspill i planarbeidet ble det lagt vekt på seks utvalgte bærekraftsmål i arbeidet med samfunnsplanen: 3: God helse, 4: God utdanning, 8: Anstendig arbeid og økonomisk vekst, 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn, 14: Livet i havet, og 17: Samarbeid for å nå målene. Disse målene legger grunnlaget for de tre satsningsområdene i samfunnsplanen

og 17: Samarbeid for å nå målene. Disse målene legger grunnlaget for de tre satsningsområdene i samfunnsplanen

Videre så kan bærekraftsmålene deles inn i tre dimensjoner – økonomisk bærekraft, sosial bærekraft, miljø- og klimamessig bærekraft. Det er sammenhengen mellom disse tre dimensjonene som avgjør om noe er bærekraftig. Vi må finne løsninger som balanserer belastningen på miljøet med forbruket og økonomien vår, og vi må finne bedre måter å fordele ressursene på. Nærøysund kommune har utfordringer knyttet til alle de tre bærekraftsdimensjonene. De globale klimaendringene er alvorlige, det forventes lavere økonomisk vekst, andelen yrkesaktive faller, og ulikhetene i samfunnet øker i et nasjonal perspektiv. Når en kommune tar beslutninger, må denne vurderes opp mot de tre dimensjonene.

Kilde: Stockholm Resilience Center

3. Kommunen som samskapende organisasjon

3.1 Arbeidsgiverpolitiske målsettinger

De overordnede målene i kommuneplanens samfunnsdel er tydelig på hvilke målsettinger som gjelder for organisasjonen. Disse målene og strategiene er tatt ned til temaplan for arbeidsgiverpolitikk, og strategi for kompetanse – rekruttere og beholde i Nærøysund kommune. Temaplanen har følgende målsettinger:

- **Gode liv i Nærøysund**
 - Skape et inkluderende og raust arbeidsliv
- **Grønn utviklingskraft i Nærøysund**

Styrke kunnskapen om og formidlingen av kompetansebehovet, og tiltrekke oss arbeidskraft med nødvendig og relevant kompetanse. Sikre tilgang til høyere utdanning. Utvikle og styrke lokale utdanningsmiljø i samspill med næringslivet. Utvikle og styrke samarbeidet mellom kommunen og næringslivet.
- **Samskapende kommune**
 - o Koble plan- og styringssystemet for å utvikle helhetlig og langsiktig styring
 - o Sikre langsiktig økonomisk styring som gir handlingsrom
 - o Utvikle en kultur hvor ansatte involveres i å definere behov og utvikle gode tjenester
 - o Utvikle og ansvarlig gjøre ledere og medarbeidere
 - o Være en lærende organisasjon hvor vi jobber med kontinuerlig forbedringsarbeid
 - o Fremme internt tverrfaglig samarbeid
 - o Fremme heltidskultur
 - o Videreutvikle kommunens kommunikasjonskanaler for dialog og informasjon
 - o Sikre åpenhet og likebehandling
 - o Forbedre og videreutvikle kultur for læring, deling og samarbeid
 - o Synliggjøre vår rike kulturarv i omdømme- og samfunnsbygging
 - o Ta i bruk nye digitale løsninger

Det er identifisert fire områder som i sum danner forutsetninger som ligger til grunn for at vi skal nå målene for denne temaplanen:

Arbeidsmiljø og nærværarbeid

Nærøysund kommune sitt arbeid med arbeidsmiljø og nærværarbeid er en viktig forutsetning for at det skal utvikles helsefremmende og meningsfylte arbeidsplasser. Arbeidsmiljøet skal kjennetegnes gjennom en felles kultur med stor grad av medvirkning og medbestemmelse som igjen skal fremme ansattes evne og vilje til å ta ansvar for sin egen og organisasjonens læring, utvikling og omstilling.

Arbeidsgiverrollen

Arbeidsgiverrollen utøves i tråd med til enhver tid gjeldende lov- og avtaleverk, kommunens vedtatte planer, samt interne reglement og retningslinjer.

Rekruttere og beholde arbeidskraft

For å være en attraktiv arbeidsgiver må Nærøysund kommune jobbe strategisk med å rekruttere og beholde medarbeidere med riktig kompetanse samtidig som at kommunen skal jobbe for å utvikle en bærekraftig bemanningsplanlegging og gjennom dette arbeidet fremme heltidskultur.

Mangfold og inkludering

Mangfold og inkludering er et viktig område i samfunnsplanen. En del av mangfold og inkludering er å ha et inkluderende arbeidsliv. Det innebærer at medarbeidere og ledere går sammen om å utvikle et tolerant arbeidsmiljø hvor likeverd, like muligheter og like rettigheter ivaretas.

Nærøysund kommunes hovedoppgaver er å bidra til god samfunnsutvikling, levere velferdstjenester til innbyggerne og legge til rette for lokaldemokratiet.

[Følg lenke til Temaplan for arbeidsgiverpolitikk](#)

Nærøysund kommune har også vedtatt strategi for kompetanse- rekruttere og beholde 2023-2026 som er en systematisk tilnærming til hvordan kommunen definerer behov områdene kompetanse, rekruttering og hvordan beholde ansatte. Formålet med kompetansestrategien er å gi retning til arbeidet med kompetanse og sikre organisasjonen god og riktig kompetanse for å nå kommunens målsetninger. Strategien har følgende målsetninger:

Kompetanse

Vi er en lærende arbeidsplass med den kompetansen vi trenger for å nå kommunens målsetninger. Nærøysund kommune skal ha medarbeidere med den nødvendige kompetansen for å yte best mulig tjeneste til brukere og innbyggere.

Rekruttering

Nærøysund kommune jobber målrettet med å rekruttere og beholde medarbeidere. Det er et mål at det rekrutteres til heltidsstillinger, og at rekrutteringen bidrar til at organisasjonen reflekterer mangfold i kommunen som helhet.

Hvordan beholde ansatte

Nærøysund kommune skal være et sted der det er attraktivt å jobbe, der medarbeiderne opplever gode utviklingsmuligheter og konkurransedyktige arbeidsvilkår.

[Følg lenke til Strategi for kompetanse- rekruttere og beholde Nærøysund 2023-2026](#)

4. Samfunn

4.1 Målene i kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret 14.06.21 og legger føringer for samfunnsutviklingen i Nærøysund kommune. En kommuneplan består av to deler; samfunnsdel og arealdel. Mens samfunnsdelen er vedtatt, er arealdelen på høring og forventes endelig behandlet i 2024.

Samfunnsplanen er kommunens øverste styringsdokument som består av 9 mål med tilhørende strategier fordelt på tre satsningsområder: Gode liv i Nærøysund, grønn utviklingskraft og samskapende kommune. Til grunn for samfunnsplanen er det vurdert nasjonale og regionale forventninger til kommunal planlegging, utfordringsbilde, samskapende kommune, FNs bærekraftsmål og medvirkning fra innbyggere, næringsliv, frivillighet

og kommunen. Samfunnsdelen inneholder også en arealstrategi som sikrer en kobling mellom samfunnsdelen og arealdelen.

Samfunnsdelen danner videre grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen gjennom blant annet temaplaner. Planen gir videre retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres.

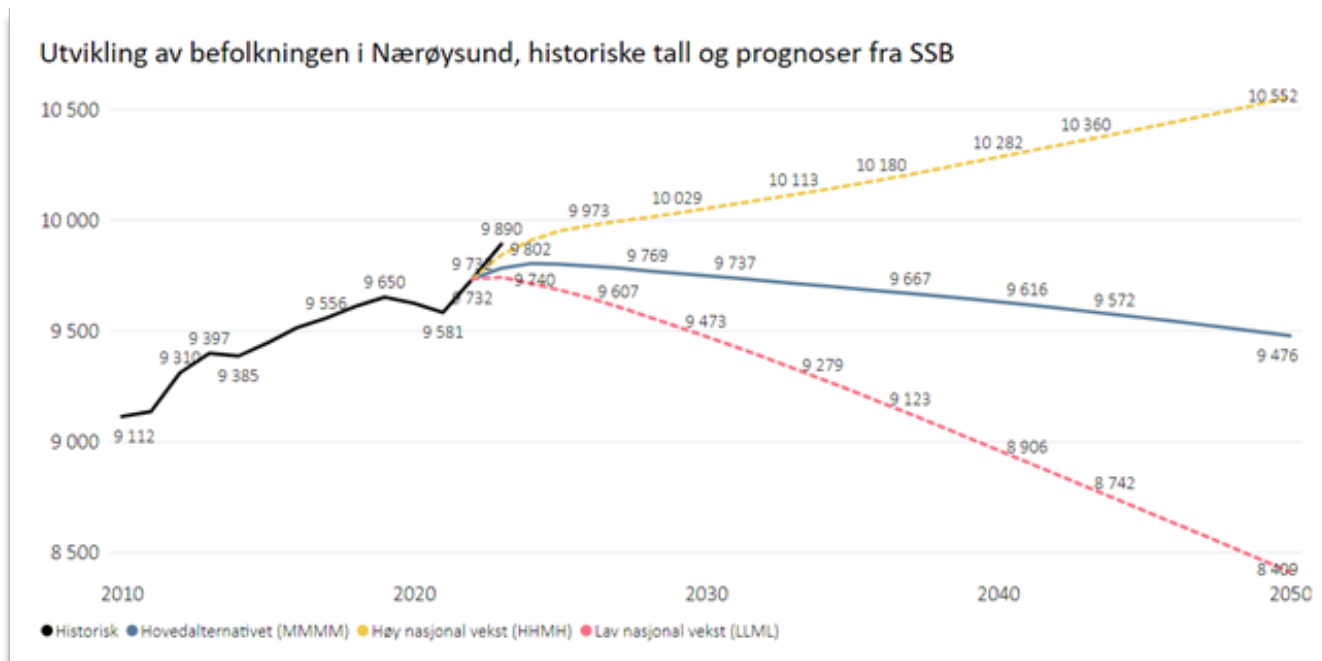
Kommuneplanens samfunnsdel i Nærøysund kommune inneholder også en arealstrategi som sikrer en kobling mellom samfunnsdelen og arealdelen. En arealstrategi er langsiktig og med overordnede prinsipper for arealbruk.

Samfunnsmessige forhold på kort og lang sikt

Befolkningsutvikling:

Nærøysund kommune har pr. 2 kvartal 2023 et innbyggertall på 10 014 innbyggere.

Kilde: Trøndelag i tall / SSB.no 12882 *merknad: prognosene er ikke oppdatert siden 05.07.2022 jfr. ssb.no 12882

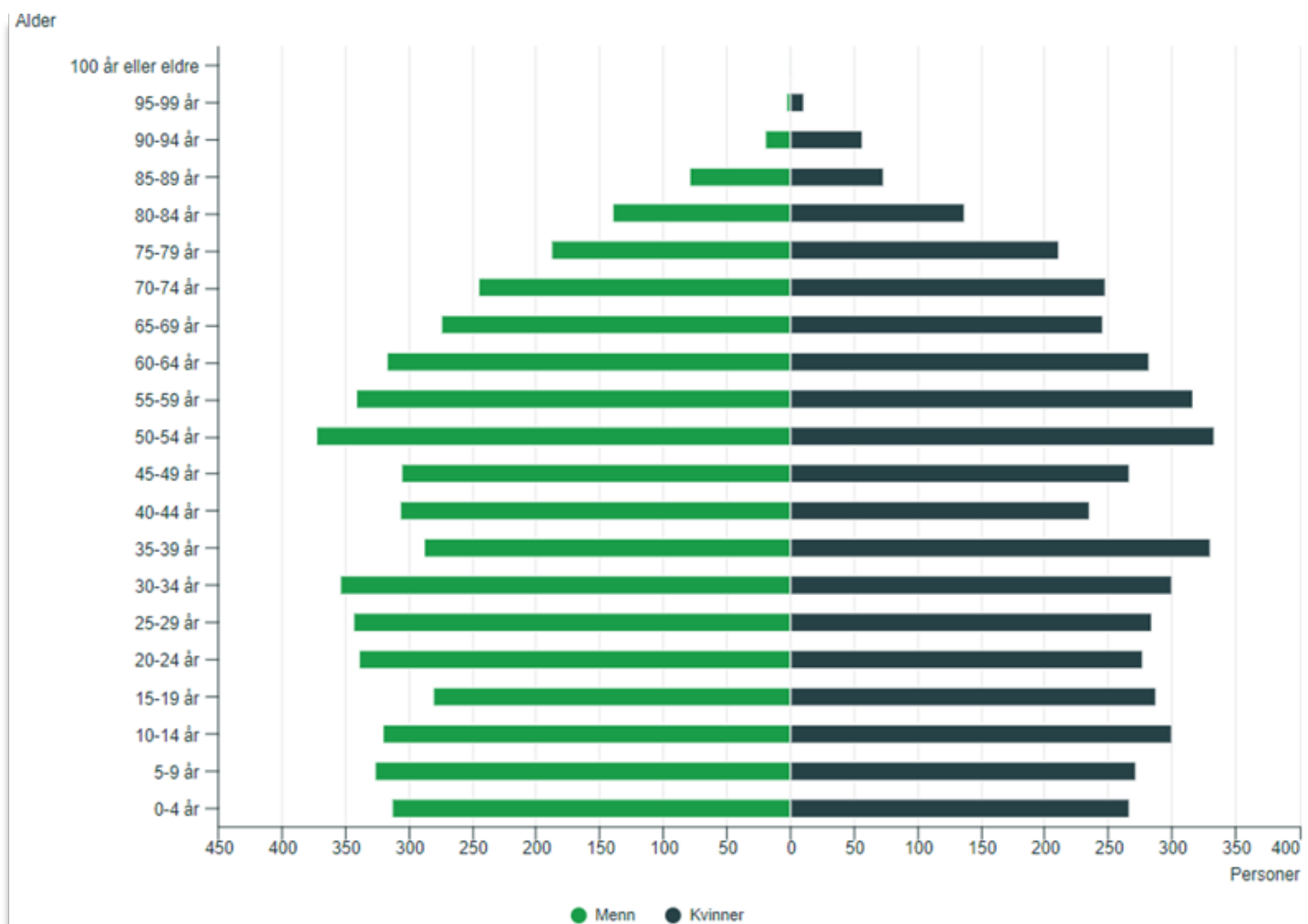
Ved utgangen av 2022 hadde Nærøysund kommune et innbyggertall på 9 890 innbyggere og ved første kvartal 2023 økte dette til 9 945 innbyggere. Dette skyldes delvis på grunn av positivt fødselsoverskudd i 2022, men i all hovedsak en positiv netto innflytting på innbyggere til kommunen. På tross av positiv befolkningsvekst er det mange som også velger å forlate kommunen. Tall for 2022 viser at 298 personer valgte å flytte ut av Nærøysund (ssb.no/05471). Mye av den positive netto innflyttingen skyldes netto innvandring fra blant annet Ukraina. SSB legger til grunn fruktbarhet, dødelighet, flytting og inn- og utvandring for sine befolkningsprognoser med variabler L-Lav, M-Middels og H-Høy.

Nærøysund har et aktivt og ekspanderende lokalt næringsliv som bidrar til at flere flytter til Nærøysund kommune. På tross av dette forventer SSB etter hovedalternativet en negativ befolkningsvekst i kommunen. Tatt i betraktning at prognosen

ikke er oppdatert siden 2022, mener kommunedirektøren at med dagens utvikling i lokalt næringsliv og med den positive befolkningsutviklingen, at det er realistisk å vente seg en befolkningsvekst lik den SSB anslår som HØY. Faktorer som et ekspanderende næringsliv, utvikling av lokalsamfunn og utvikling av bo- og blilyst i kommunen kommer ikke til syne gjennom befolkningsprognosene.

Kommunen har fortsatt en del innbyggere som velger å flytte ut av kommunen og det innebærer at det fortsatt må jobbes videre med bolyst og blilyst i Nærøysund for at den ventede veksten skal komme. I kommuneplanens samfunnsdel satses det sterkt på samarbeid mellom kommunen, næringsliv, frivillige og innbyggere for å skape gode lokalsamfunn slik at flere velger å bli boende i kommunen.

Aldersfordeling av innbyggerne i kommunen

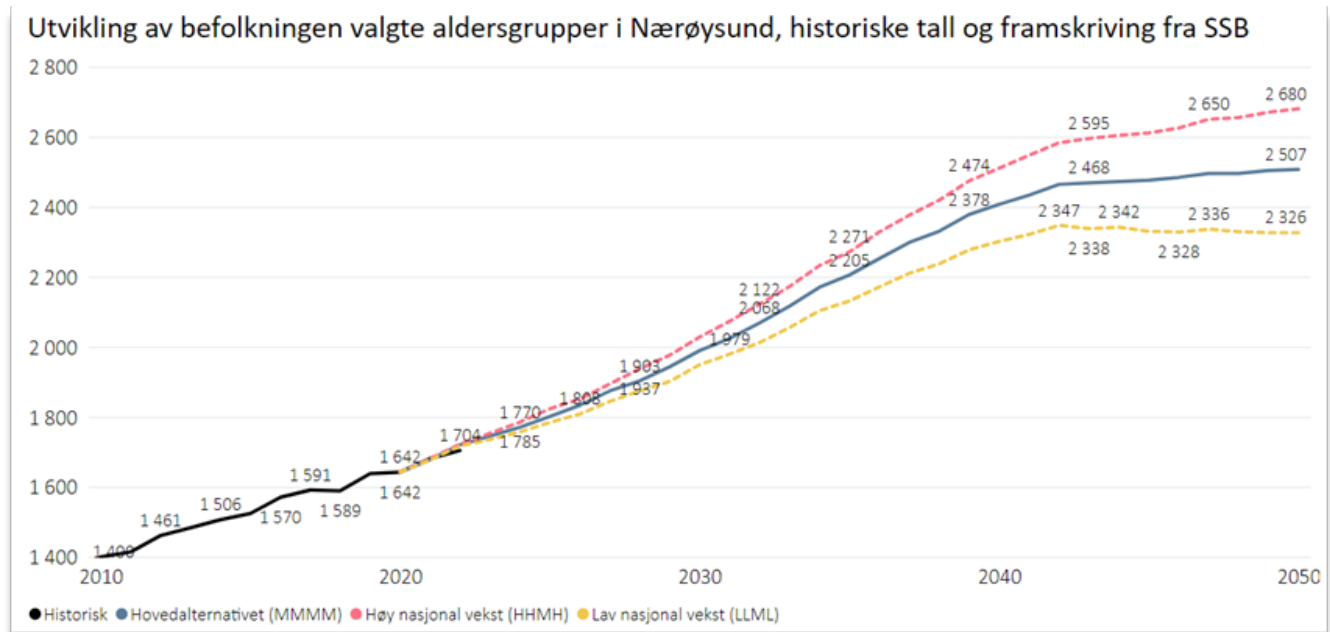

Kilde ssb.no 07459 - sist endret: 21.02.2023

Nærøysund har en forholdsvis jevn befolknings-sammensetning, men det er en størst andel i alderen 50-65 år, som innebærer at andelen eldre i befolkningen øker i fremtiden. Det er også en høyere andel menn enn kvinner i kommunen. Ifølge befolkningsprognosene så vil man i perioden 2020 til 2050 få en sterk befolkningsvekst i de eldste aldersgruppene, mens det er en stabil eller negativ befolkningsutvikling i alle aldersgruppene mellom 0-66 år.

Aldersgruppen sammenslått tidsserie 65-79 år, 80-89 år og 90 år+ vil være økende og etter prognosene vil denne aldersgruppen vokse fra 1722 i 2023 personer til 1975 personer i 2030 og 2412 personer i 2040

Aldersgruppen 65-90+:

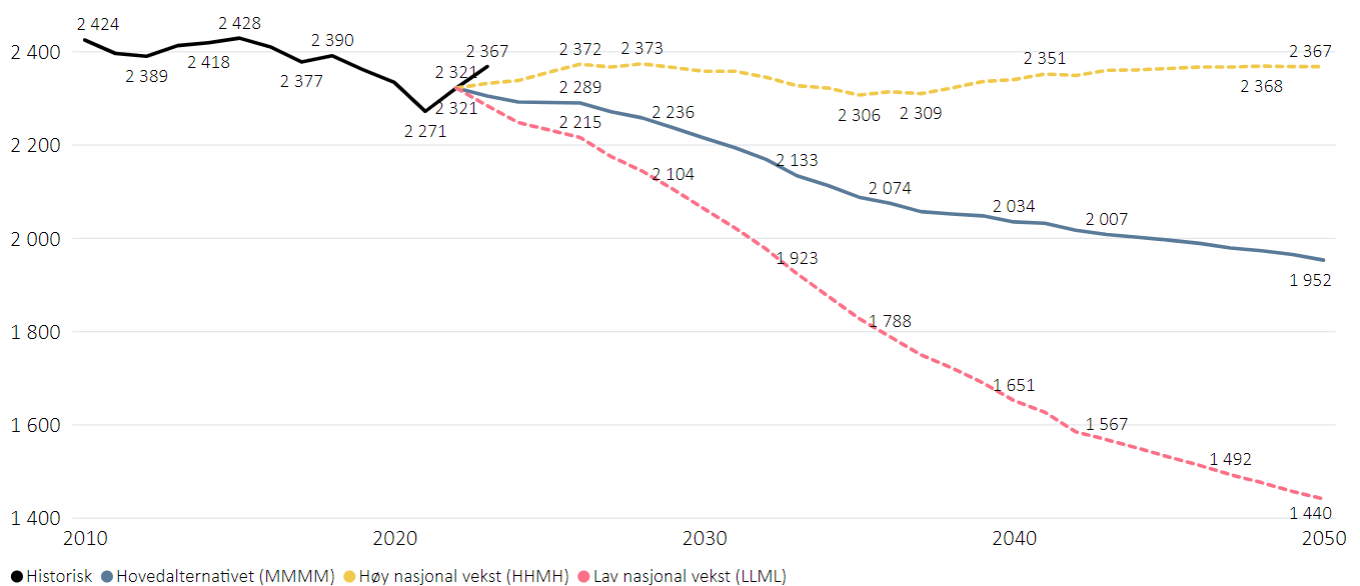

Kilde: SSB.no 07459 - 12882 / Trøndelag i tall

Samtidig ser vi at prognosene for barn og unge har vokst i 2023 og vil holde seg stabilt ved høy nasjonal vekst. Se graf under.

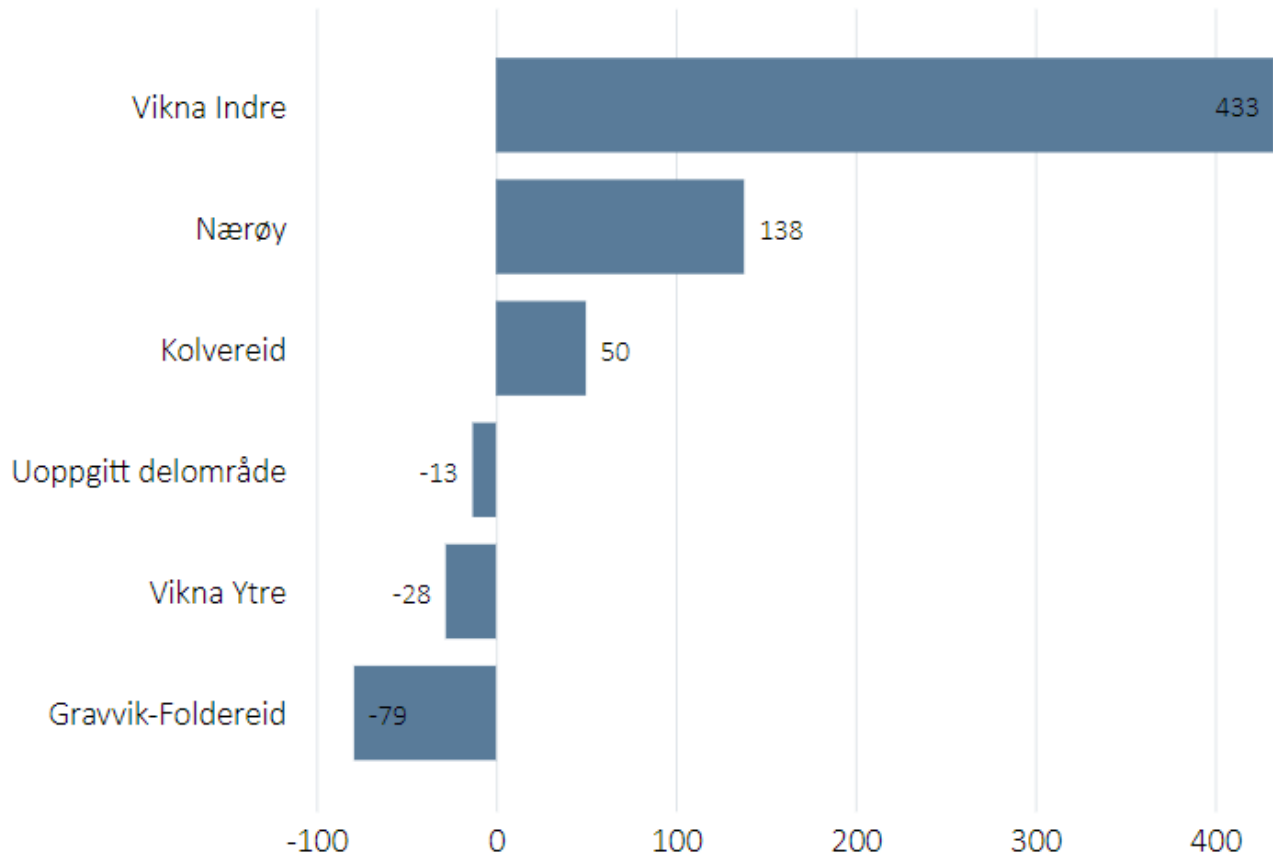
Aldersgruppen 0-19 år:

Utvikling av befolkningen valgte aldersgrupper i Nærøysund, historiske tall og prognoser fra SSB

For mer statistikk om Nærøysund kommune se [kommunens oversiktsdokument](#) på kommunens hjemmeside, eller Trøndelag iTall.no

Utvikling i folketall i delområder i Nærøysund 2015 - 2023

Ovenstående statistikk viser en utvikling med sentralisering innad i kommunen, fra grender til Kolvereid og Nærøysundområdet.

5. Klimabudsjett

Kommunedirektøren har valgt å bruke klimabudsjettet som et styringsverktøy for kommunens interne klimaarbeid. Det inneholder en oversikt over klimatiltak som planlegges gjennomført i kommuneorganisasjonen og viser ansvaret for gjennomføring. Det innebærer rapporteringskrav på status i klimaarbeidet på linje med virksomhetenes økonomiske rapportering.

Klimabudsjettet er ikke et økonomisk budsjett. Tiltakene og virkemidlene som ligger i klimabudsjettet kan finansieres på forskjellige måter: drift, investering, statlige støtteordninger (som Klimasats, Enova), osv. Det er heller ikke alle tiltak som koster penger. Tiltakstabellene viser hvordan tiltakene foreslås finansiert. De økonomiske bevilgningene ligger i drift- og investeringsbudsjettene.

Klimabudsjettet for 2023 var kommunens første. Vi prioriterte derfor tiltak som bygger opp klimakompetansen i kommunen, tiltak som styrker kommunens kunnskapsgrunnlag og tiltak som i hovedsak kunne gjennomføres innenfor sektorenes budsjetttrammer. Selv om slik kompetanseheving ikke kan tallfestes i utslippsreduksjoner, danner det grunnlaget for klimabudsjettet i 2024 og årene framover.

Årets klimabudsjett er som i 2023, i hovedsak en oversikt over tiltak som finansieres innenfor budsjetttrammene.

Politisk forankring og ledelse

Med Kommuneplanens samfunnsdel har politikerne satt klima og miljø på dagsorden: Nærøysund skal være en foregangskommune på klima og miljø. Vi skal være en innovativ og bærekraftig kommune, satse på en grønn omstilling og ha en bærekraftig forvaltning av naturressursene. Ikke minst skal vi bidra til god folkehelse og trygghet gjennom hele livsløpet for kommunens befolkning.

For å sette ekstra fokus på klima og miljø, vedtok kommunestyret å utarbeide en temaplan for klima og miljø. Den er under utarbeidelse, men forslag til mål, strategier og tiltak sees i sammenheng med klimabudsjett 2024. Temaplanen tar arbeidet med klima og miljø et steg videre, med utarbeiding av konkrete mål og tiltak som angår hele Nærøysundsamfunnet.

For å lykkes med klima- og miljøarbeidet, kreves det et tydelig lederskap i kommunens administrasjon. Arbeidet må videre forankres godt i hele organisasjonen, i tillegg til at kommunen skal involvere innbyggerne, frivilligheten og næringslivet i arbeidet med bærekraft.

Temaplan for klima og miljø, sammen med klimabudsjettet vil utgjøre det verktøyet vi er avhengig av for å få gjennomført prioriterte tiltak internt i kommuneorganisasjonen. Videre vil tertialrapportering synliggjøre framdrift og gjennomføring av tiltakene.

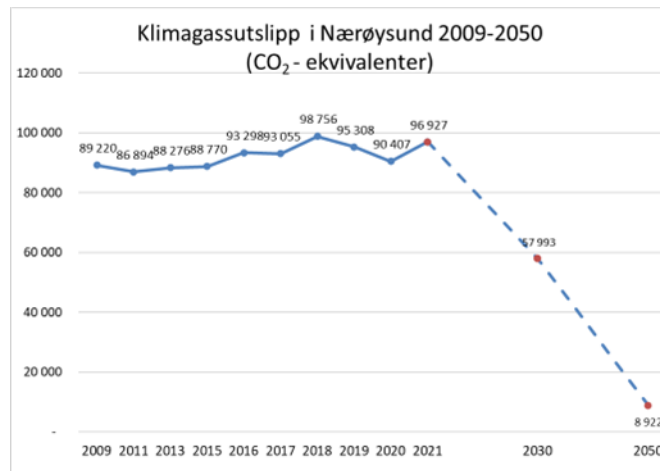
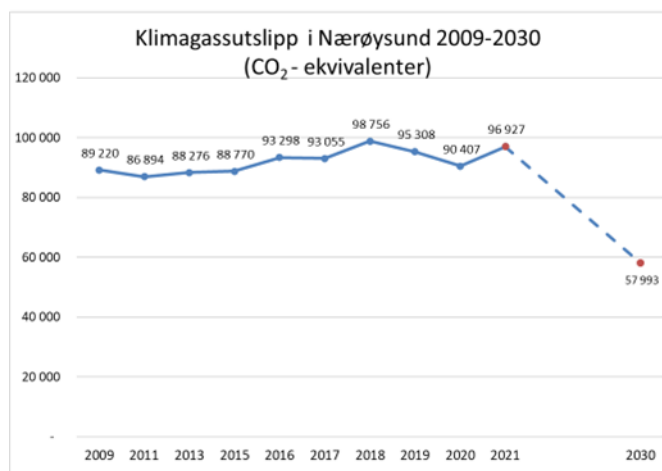
Nærøysund sine klimamål

Nærøysund kommune har i utkast til temaplan for klima og miljø et forslag til et mål om å redusere klimagassutslippene med 30-40% innen 2040, ha tilpasset oss klimaendringene innen 2030 og å være et tilnærmet lavutslippssamfunn i 2050.

De nasjonale og regionale målene er en reduksjon på 55%, klimanøytralt innen 2030 og lavutslippssamfunn innen 2050.

Forslaget om å redusere ambisjonsnivået på målet noe, henger sammen med at en stor del av de direkte utslippene som kommunen ikke har direkte innvirkning på vanskelig lar seg tallfeste uten omfattende og kostbare undersøkelser. Samtidig velger vi å ta utgangspunkt i året 2009, som er første året med tilgjengelig statistikk.

Direkte klimagassutslipp i Nærøysund 2009-2021 med framskriving av utslipp til 2030 og 2050

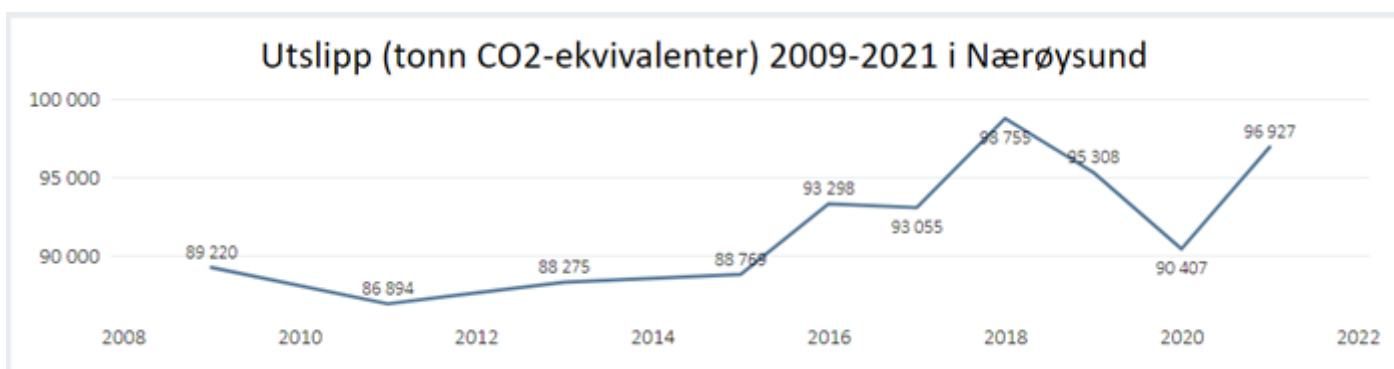
Nærøysundsamfunnets direkte klimagassutslipp

Klimagassutslipp deles ofte inn i to kategorier: Direkte klimagassutslipp skjer innenfor kommunens grenser, mens indirekte klimagassutslipp skjer utenfor kommunens grenser, men som et resultat av aktiviteten innenfor grensene (for eksempel kjøp av varer produsert andre steder). 75 prosent av kommunesamfunnets direkte utslipp kommer fra sektorene sjøfart og jordbruk. Kommunen har ikke per i dag en detaljert oversikt over

kommunesamfunnets indirekte utslipp, men vet at disse er langt større enn de direkte utslippene. Klimabudsjettet inneholder derfor også tiltak rettet mot de indirekte utslippene.

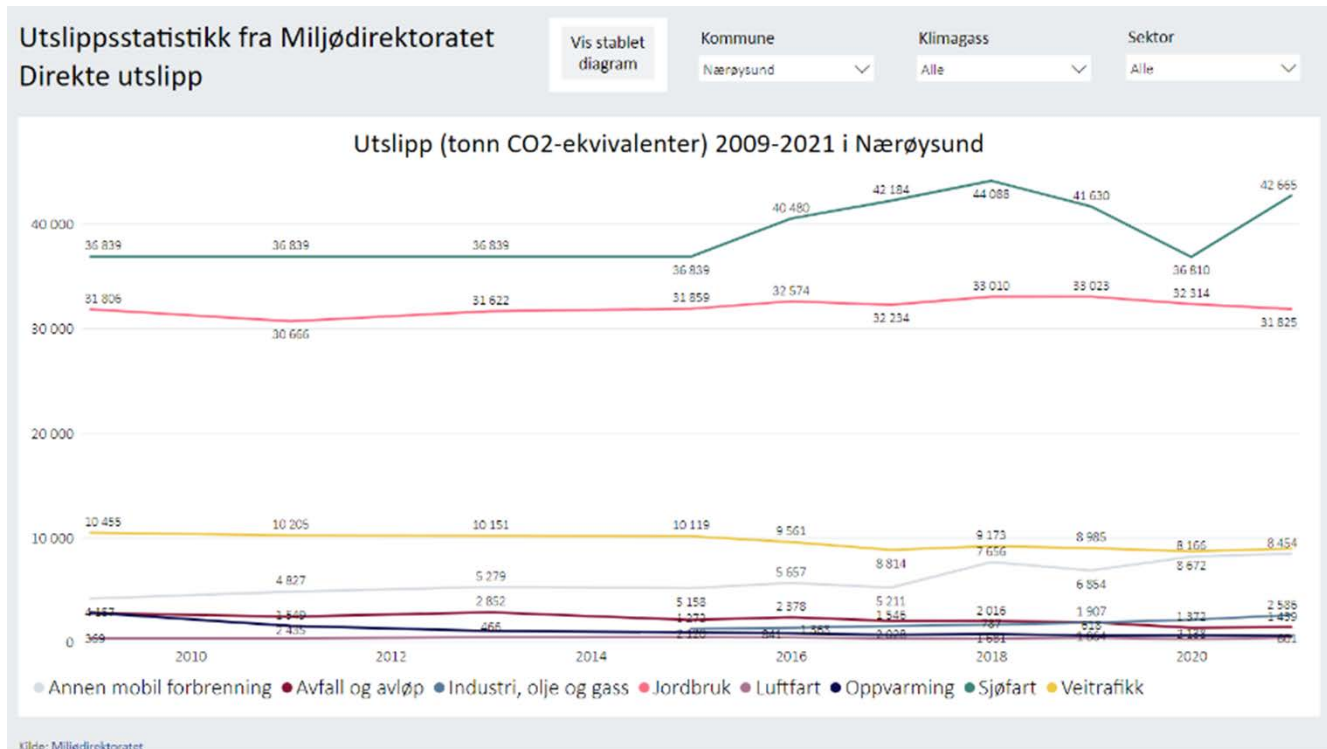
Miljødirektoratet publiserer årlige beregninger for de direkte klimagassutslippene innenfor norske kommuners grenser. Beregningene har kommet med en forsinkelse på litt over et år. Figuren under viser utviklingen i Nærøysund for perioden 2009 til 2021. Tall for 2022 forventes mot slutten av 2023.

Direkte klimagassutslipp i Nærøysund, 2009-2021 (Miljødirektoratet)

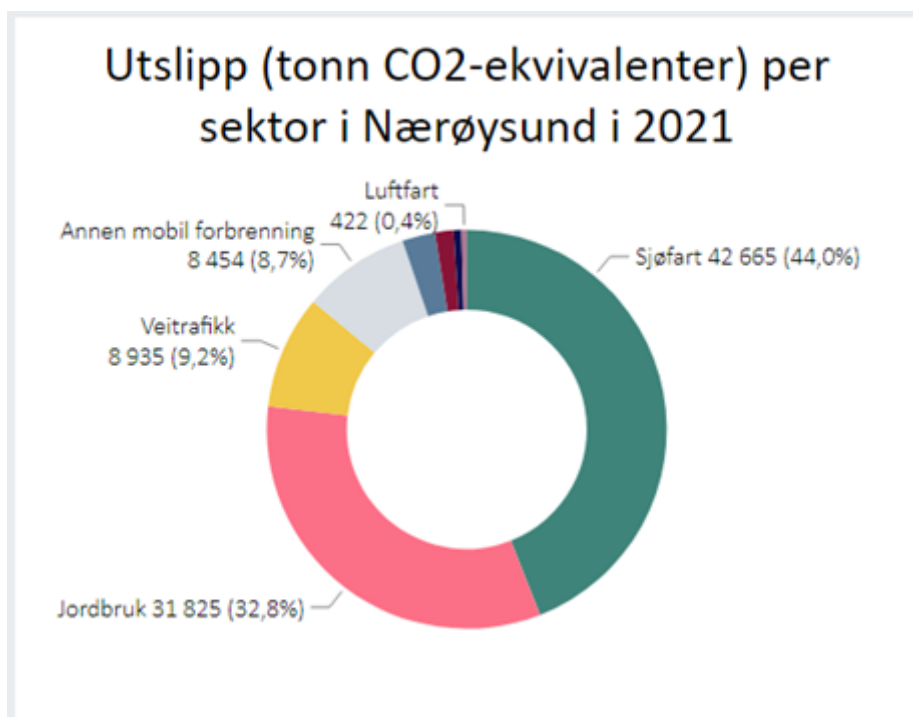
Direkte klimagassutslipp har økt med 9% i perioden. Utslippene har ligget på et jevnt nivå fra 2009 til 2015, før utslippene stiger fram til 2018. Fra 2018 til 2020 er det ca. 10% reduksjon og ned på nesten samme nivå som i 2009. Fra 2020 til 2021 får vi en markert økning på ca 8%.

Direkte klimagassutslipp i Nærøysund fordelt på sektorer, 2009-2021

Grafen viser at utslippsøkningen fra 2020-2021 kommer fra sjøfart og annen mobil forbrenning. Økningen skyldes nok i hovedsak økt aktivitet i havbruk og i anleggsbransjen. Jordbruk har hatt en liten økning fram mot 2018, og en synkende utslippskurve etter det. Lavere utslipp i jordbruket henger mest sannsynlig sammen med en gradvis økt nedlegging av gårdsbruk. Nedgangen i utslipp fra veitrafikk skyldes elektrifisering av personbilparken og økt innblanding av biodrivstoff i bensin og diesel.

Nærøysund kommunes direkte klimagassutslipp i 2021 fordelt på utslippssektorer

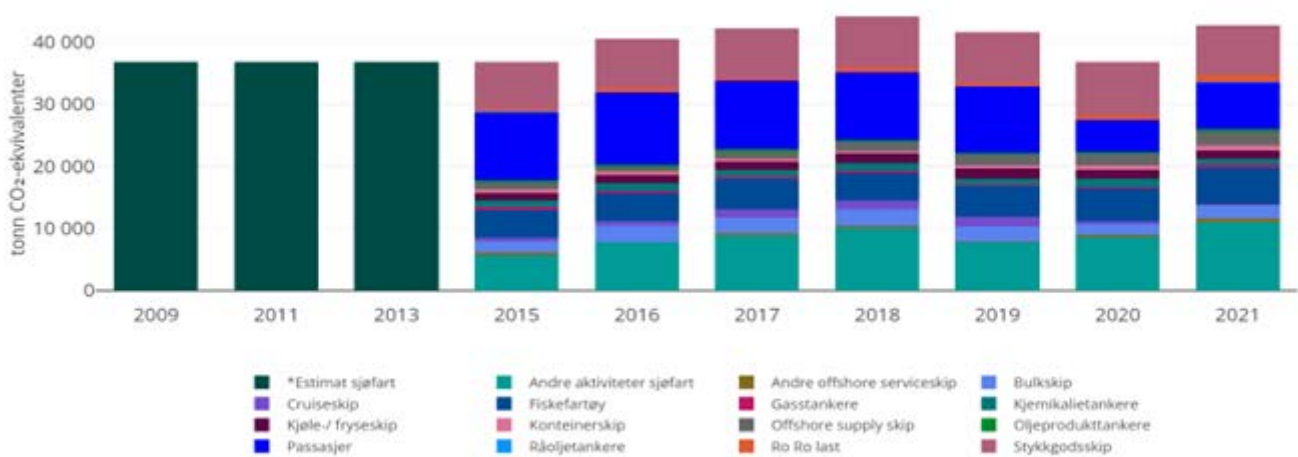
Statistikken viser at sjøfart er det som gir mest direkte klimagassutslipp (44%). I sjøfart inngår all lokal båt- og skipstrafikk samt all skipstrafikk som går gjennom leia. Jordbruk står for 32,8% av utslippene. I jordbruk inngår utslipp fra husdyr, gjødsel-håndtering og arealbruk. Ellers ser vi at veitrafikk har 9,2% og annen mobil forbrenning 8,7% (alt som går på avgiftsfri diesel).

Sjøfart inkludert havbruk

Sjøfart inkludert havbruk står for 44% av de direkte klimagassutslippene i Nærøysund. Nærøysund er en av de største oppdrettskommunene i Norge med stor aktivitet til sjøs. Det foreligger ingen pålitelig statistikk for oppdrettsnæringens betydning for direkte utslipp, men vi vet at de største utslippene kommer fra brønnbåter, servicebåter og oppdrettsanlegg.

Elektrifisering og overgang til mer miljøvennlige båter og energiløsninger er i gang. I tillegg vil lokal fôr(råvare)produksjon, slamoppsamling, nye driftsformer, arealbruk, samlokalisering, nye arter/lavtrofisk akvakultur m.m. kunne gi betydelig reduserte direkte klimagassutslipp på sikt

Utslipp av klimagasser i Nærøysund fordelt på 9 utslippsektorer under sjøfart

Kilde: Miljødirektoratet

Grafen viser at «andre aktiviteter sjøfart» har hatt størst økning fra 2020 til 2021. Havbruksfartøy inngår i denne kategorien. Ifølge denne grafen er det «passasjertransport» og «andre aktiviteter sjøfart» som har størst økning i utslipp fra 2020 til 2021

Klimatiltak

Klimabudsjettet inneholder flere tiltak. Hvert tiltak har ett eller flere virkemidler som skal bidra til å utløse tiltaket. Vi bruker følgende definisjoner:

Tiltak er en konkret aktivitet som iverksettes for å nå et mål om utslippsreduksjon. Tiltak er handlinger som bedrifter, husholdninger, eller statlige og kommunale virksomheter mv. kan gjennomføre for å redusere klimagassutslippene.

Virkemidler brukes som verktøy for å utløse ønskede tiltak. Det er verktøy som staten, fylkeskommunene og kommunene kan bruke, slik som for eksempel reguleringer, subsidier/tilskudd, påbud/forbud, prosjektgjennomføring, nettverk, avtaler og informasjon.

Tiltakene i klimabudsjettet er også redusert som følge av den økonomiske situasjonen til Nærøysund kommune. Det vil si at alle tiltak som medfører investeringskostnader er tatt ut. Tiltakene i klimabudsjettet er plassert i to tabeller basert på kategorisering. Vi har valgt å ikke kvantifisere tiltakene i årets klimabudsjett. Dette klimabudsjettet er starten på kommunens arbeid med klimabudsjett og klimaregnskap. Derfor vil tabellene være på et overordnet nivå.

Direkte klimagassutslipp, ikke kvantifisert

Utslippssektor- og kilde	Nr	Tiltak og virkemidler	Ansvarlig	Finansiering
Veitrafikk				
Personbiler og varebiler	1	Overgang til utslippsfri bilpark i kommuneorganisasjonen innen 2030		
		Minimum 50% av kommunens bilpark skal om mulig over på grønn energi innen utgangen av 2023. Statlig krav om nullutslipp i offentlige anskaffelser av personbiler fra 2022 og lette varebiler fra 2023*	Alle enheter	leasing- innenfor driftsramme kjøp - investering
Personbiler og varebiler	2	Redusere bruk av fossilkjøretøy i Nærøysund		
		Nye gang- og sykkelstier	Trøndelag Fylkeskommune	Ikke kommunalt
		Stimulere til utbygging av flere ladestasjoner i kommunen	Kommunen	Innenfor driftsrammen
Personbiler	3	Redusere kommunalt ansattes klimabelastende reiser til, fra og i jobben		
		Møtepolicy digitale-/ fysiske møter	Alle enheter	Innenfor driftsrammen
		Teams-lenke i møteinnkallinger	Alle enheter	Innenfor driftsrammen
		Reisepolicy tjenestereiser	Personal- og økonomiavdelingen	Innenfor driftsrammen
Busser	4	Overgang til utslippsfri kollektivtransport		
		Kartlegge behovet og potensialet for et bedre og lokalt tilpasset lokalt kollektivtilbud i hele kommunen, og pendlerbuss mellom Rørvik og Kolvereid	Kommunen	Innenfor driftsrammen

Utslippssektor- og kilde	Nr	Tiltak og virkemidler	Ansvarlig	Finansiering
Annen mobil forbrenning				
Dieseldrevne motorredskaper	5	Utslippsfri maskin- og utstyrspark		
		Elektrisk parkdrift: Innkjøp av elektriske verktøy for bruk i sentrum og kirkegårdene	Teknisk avdeling	Innenfor driftsramme og investering
Dieseldrevne motorredskaper	6	Utslippsfrie byggeplasser i større kommunale bygge- og anleggsprosjekter		
		Utredning av innføring av utslippsfrie bygge- og anleggsplasser i større kommunale prosjekter fra 2025	Teknisk/Innkjøp	Innenfor driftsrammen
Sjøfart				
Passasjertrafikk	7	Utslippsfri passasjertransport til sjøs		
		Påvirke fylkeskommunen til å satse på utslippsfrie ferier og hurtigbåter	Kommunen	Innenfor driftsrammen
Fiske og havbruk	8	Omstilling til lavutslipp fartøy		
		Stimuler til utvikling og bygging av miljøvennlige oppdretts- og fiskebåter	Næring	Innenfor driftsrammen
Fiske og havbruk	9	Landstrøm		
		Undersøke potensiale av fartøy som kan kobles til landstrøm	Kommunen	Innenfor driftsrammen
Diverse				
	10	Redusere klimagassutslippene gjennom saksbehandling, samfunns- og		
		Redusere nedbygging av klimaviktig (karbonrike) areal. (Myr, våtmark, skogsmark,	Kommunen	Innenfor driftsrammen
Byggedrift	11	ENØK-tiltak		
		Sentral styring av innetemperaturer i bygg	Teknisk avdeling	Innenfor
		Kartlegge kommunens bygningsmasse i forhold til arealeffektivitet, energiløsninger og energiforbruk	Teknisk avdeling	Innenfor driftsrammen

* Pr 2023 er 33,3% av kommunens bilpark utslippfri

Tabellen inneholder ikke-kvantifiserte tiltak rettet mot direkte klimagassutslipp. Virkemidlene som skal gjennomføres vises under hvert tiltak. Tabellen viser enheten med hovedansvar for gjennomføring av og rapportering på virkemiddelet.

«Utslippssektor» og «utslippskilde» viser til inndelingen som brukes i Miljødirektoratets utslippsregnskap for direkte klimagassutslipp.

Indirekte klimagassutslipp

Tabellen inneholder tiltak rettet mot kommunesamfunnets indirekte klimagassutslipp. Virkemidlene som skal gjennomføres vises under hvert tiltak.

Tabellen viser enheten med hovedansvar for gjennomføring av og rapportering på virkemiddelet.

Kategori	Nr	Tiltak og virkemidler	Ansvarlig	Finansiering
Innkjøp				
	12	Redusere kommuneorganisasjonens klimagassutslipp fra anskaffelser		
		Stille klima- og miljøkrav i kommunale anskaffelse, vektlegge lokale innkjøp	Innkjøp	Innenfor driftsrammen
		Gjenbruk av datautstyr		driftsrammen
		Gjenbruk møbler og inventar	Alle	Innenfor driftsrammen
		Sikker print, redusere papirforbruk	Alle	Innenfor driftsrammen
Mat				
	13	Redusere matsvinnet i Nærøysundsamfunnet		
		Matsvinnskampanje	Kommunen	driftsrammen
Diverse				
	14	Redusere datalagring/agring data		
		Redusere elektronisk lagring av data (Slette unødvendige e-poster og dokumenter)	Alle	Innenfor driftsrammen
	15	Eierskapsmeldinger		
		Kommunens eierskapsmeldinger skal være i tråd med klima- og miljøplanen	Kommunen	Innenfor driftsrammen
	16	Klimavennlige valg		
		Kampanje for klima- og miljøvennlige valg i hve Kommunen		Innenfor driftsrammen

6. Kommuneøkonomi

6.1 Overordna økonomiske betraktninger

En sunn kommuneøkonomi karakteriseres av evnen til å håndtere uforutsette hendelser og ha handlingsrom til å kunne foreta egne valg på kort og lang sikt. For å ha kontroll på kostnadsveksten, må kommunal drift styres i samsvar med de budsjettbetingelser som kommunestyret setter i årsbudsjett og økonomiplan. Det langsiktige bildet er at kommunen løpende tilpasser kostnadene til inntektsgrunnlaget. Den nye kommuneloven inneholder en lovfestet plikt for kommunen til å vedta finansielle måltall. Måltallene er ikke bindende, men skal være et verktøy for langsiktig

styring av kommunens økonomi. Det er ingen klare føringer til hvilke måltall som skal være aktuelle. Det er kommunen selv som ut fra lokale utfordringer og risikovurderinger må utarbeide sine egne lokale handlingsregler. Formålet med å etablere finansielle måltall og handlingsregler er å synliggjøre hva som skal til for å ha en sunn økonomi over tid, og benytte dette som en del av beslutningsgrunnlaget i økonomiplan- og budsjettprosessen. Kommunestyret har tidligere vedtatt måltall for Nærøysund kommune som videreføres inn i planperioden 2024-2027:

Økonomiske måltall			
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	<1,75%	1,75%-2%	>2%
Disposisjonsfond i % av driftsinntekter	<5%	5%-7,5%	>7,5%
Brutto lånegjeld i % av driftsinntekter	>110%	100%-110%	<100%

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter er den mest sentrale indikatoren på økonomisk balanse for kommunene. Nøkkeltallet viser årets driftsoverskudd etter at renter og avdrag er betalt, og er et uttrykk for hva kommunen har til disposisjon til avsetninger, inndekning av tidligere underskudd (merforbruk) og investeringer. Kommunedirektøren foreslår ingen endring i de økonomiske måltallene for budsjett og økonomiplanperioden 2024-2027, selv om forslaget

til budsjett og økonomiplan ikke oppfyller måltallene som er vedtatt. Det er imidlertid viktig å ha et mål å styre mot, og de politiske beslutningene bør legges til rette for at man på sikt vil oppnå grønne måltall.

6.2 Forutsetninger og rammebetingelser

6.2.1 Statsbudsjettet 2024

Rammebetingelser for Nærøysund kommune

Regjeringens kommuneopplegg for 2024

Regjeringens forslag til statsbudsjett ble lagt fram den 6. oktober. I kommuneopplegget anslås realveksten i frie inntekter for kommunene til 5,1 mrd. kr (dvs. 1,4 %), mens det i kommuneproposisjonen i mai ble signalisert en vekst i intervallet 4,4-4,7 mrd. kr. Oppjusteringen må ses i sammenheng med at anslaget for pensjonskostnader som finansieres med frie inntekter, er økt med 0,7 mrd. kr basert på oppdaterte tall fra pensjonsleverandørene. Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter for 2024 er det lagt til grunn en kostnadsvekst (deflator) på 4,3 % (fordelt med 4,9 % som årslønnsvekst og 3,4 % som prisvekst). I realveksten ligger det også inne 150 mill. kr til satsing på psykisk helse og rus og 40 mill. kr til helsestasjon og skolehelsetjeneste. I tillegg er 100 mill. kr fordelt til de kommunene som taper mest på modellen for gradert basiskriterium.

Realveksten på 1,4 % er regnet fra inntektsnivået i 2023 slik det ble anslått etter behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2023. Når veksten regnes fra anslag på regnskap for 2023, blir inntektsveksten fra 2023 til 2024 lavere, siden veksten regnes fra et oppjustert nivå sammenlignet med nivået i revidert nasjonalbudsjett 2023. Oppjusteringen for i år har sammenheng med økt skatteinntektsanslag for kommunene med 3,547 mrd. kr. Skatteinntektene for i år er nå anslått til -5,7 % nominelt for kommunene. På kostnadssiden bør spesielt merkes at deflatoren for inneværende år er nedjustert fra 5,2 prosent i RNB til nå 4,5 prosent. Redusert

prisvekst betyr også at realverdien av inntektsveksten for 2024 blir høyere. Deflatoren for 2024 er altså anslått til 4,3 prosent.

Regjeringen foreslår at den kommunale skattøren for personlige skattytere for 2024 settes ned med 0,2 prosentpoeng. Denne justeringen har sammenheng med et makroøkonomisk styringsmål om at skatteinntektsandelen (inkl. eiendomsskatt) skal utgjøre 40 pst. av de samlede inntektene. Ordinær skatt på inntekt og formue (inkl. naturressursskatt) for 2024 anslås å bli 5,8 % høyere for kommunene samlet, sammenlignet med det sist justerte nivåanslaget for i år. Rammetilskuddet for kommunene foreslås økt med 3,4 %. Sum frie inntekter anslås etter dette å øke med 4,7 % nominelt.

I kommunedirektørens budsjettforslag for 2024 er frie inntekter (ordinær skatt og rammetilskudd) satt til 799,100 mill. kr. Kommunedirektøren legger per nå til grunn 751,538 mill. kr som frie inntekter i år. Korrigerer vi med 6,703 mill. kr, som er summen av såkalte oppgaveendringer i kommuneopplegget, får vi 758,241 mill. kr i oppgavekorrigerte frie inntekter 2023. I kommunedirektørens budsjettforslag legges derfor til grunn en nominell vekst i frie inntekter på 40,815 mill. kr eller 5,4 %. ¹

Oppgaveendringene over rammetilskuddet omfatter følgende innlemminger, korreksjoner og regelendringer: Beløpet i hver av linjene viser kommunens andel av den enkelte korreksjonen (fordelt etter aktuell delkostnadsnøkkel) – og som kan brukes i beregningen/dokumentasjonen av rammeendringer for aktuelle tjenestoområder.

¹ Lokalt skatteanslag er i disse beregningene basert på kommunens gjennomsnittlige skatteinntekter per innbygger i de siste tre skatteårene (2020-22). Kommunens skatteinntekter i prosent av landsgjennomsnittet for de tre siste årene var hhv. 91,8, 95,1 og 105,0.

	I makro	Nærøysund
Samlet korreksjon (1000 2023-kr)	3 565 632	6 703
Statlige og private skoler, endring i elevtall	-115 010	-231
Redusert pensjonspåslag for private barnehager	-55 100	-106
Gratis deltids plass SFO 2. trinn, helårseff.	827 965	1 666
Gratis barnehage tiltaksone Finnmark og Nord-Troms, helårseff.	68 410	0
Diverse korrigeringer ny opplæringslov	45 288	91
Økte veiledende satser for sosialhjelp, helårseff. av endring i 2023	283 593	424
Gratis barnehage 3. barn i barnehagen, helårseff. av endring i 2023	23 011	44
Reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehagen i 2024 og helårseff. av endring i 2023	1 559 773	3 013
Ytterligere reduksjon i maksimal foreldrebetaling i barnehagen i 2024 (sentralitet 5 og 6)	69 358	1 161
Endringer i kontantstøtten, konsekvenser for barnehage	114 765	222
Pasienttilpasset basistilskudd, helårseff. av endring i 2023	239 693	482
Ekstraordinære inntekter fra konsesjonskraft, reversert trekk i rammetilskudd	535 000	0
Vaksinasjon mot Covid-19, engangsbevilgning i 2023	-68 000	-135
Diverse korreksjoner	36 886	73

Oppsummert for årene i økonomiplanperioden opereres derfor med følgende anslag for frie inntekter (i 1000 2024-kr): ²

	2023	2024	2025	2026	2027
Rammetilskudd (fast del)	385 015	410 543	412 268	411 935	411 995
Skatt	365 136	387 169	387 169	387 169	387 169
Inntektsutjevning	1 387	1 389	1 389	1 389	1 389
Sum frie inntekter	751 538	799 101	800 826	800 493	800 553
%-endring		6,3	0,2	-0,04	0,01

² I prognosekjøringen (basert på KS-modellen) er det i utgangspunktet lagt til grunn framskrevne innbyggertall både for kommunen og landet, konkret per 1.1.2024, 1.1.2025, 1.1.2026 og 1.1.2027 (SSB MMMM, justert for TBU-metode og flyktninger). Innbyggertall fordelt på de aktuelle aldersgruppene har telletidspunkt 1. juli år t, og vi lar disse være gjennomsnittet av tallene per 1.1 år t og 1.1 år t+1. Innbyggertall totalt og fordelt på aldersgrupper per 1. juli påvirker innbyggertilskuddet og utgiftsutjevningen det påfølgende året, mens innbyggertall totalt per 1.1. påvirker inntektsutjevningen aktuelt år. Ordinært skjønn fra Statsforvalteren (2,620 mill. kr i 2024) er satt til 2,0 mill. kr for årene 2025, 2026 og 2027.

Dokumentasjon av utgiftsutjevningen 2024 og endring 2023-2024.

Nærøysund	2024			Endring 2023-2024	
	Vekt	Ut-gifts-be-hovs-in-deks	Tillegg/ trekk i utgiftsutjevn (1000 kr)	Ut-gifts-be-hovs-in-deks	Tillegg/ trekk i utgiftsutjevn (1000 kr)
0-1 år	0,0058	1,2080	784	10,8 %	431
2-5 år	0,1348	1,1283	11 232	4,7 %	4 414
6-15 år	0,2527	1,0639	10 483	2,4 %	3 959
16-22 år	0,0241	1,0031	49	-3,2 %	-459
23-66 år	0,1081	0,9537	-3 254	-0,1 %	-334
67-79 år	0,0605	1,0341	1 341	-0,9 %	-160
80-89 år	0,0806	1,1404	7 353	-7,2 %	-2 670
Over 90 år	0,0403	1,0405	1 059	1,0 %	346
Basistillegg	0,0163	1,5218	5 526	-3,1 %	112
Sone	0,0103	2,1249	7 527	-4,5 %	316
Nabo	0,0103	1,9432	6 311	-3,9 %	256
Landbrukskriterium	0,0019	2,3980	1 726	-6,4 %	-167
Innvandrere 6-15 år ekskl. Skandinavia	0,0067	1,2334	1 016	-6,1 %	-271
Flyktninger uten integreringstilskudd	0,0078	0,5614	-2 223	8,7 %	499
Dødelighet	0,0474	1,0575	1 769	-3,6 %	-849
Barn 0-15 med enslige forsørgere	0,0168	1,1580	1 724	1,6 %	85
Lavinntekt	0,0105	0,6528	-2 368	-3,0 %	-60
Uføre 18-49 år	0,0060	1,1661	647	1,9 %	67
Opphopningsindeks	0,0088	0,5206	-2 740	19,0 %	1 176
Aleneboende 30 - 66 år	0,0180	0,8720	-1 497	-0,9 %	-81
PU over 16 år	0,0507	1,2370	7 807	-6,1 %	-1 126
Ikke-gifte 67 år og over	0,0474	1,1847	5 689	-2,9 %	-280
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,0163	1,1345	1 424	-17,9 %	-1 764
Innbyggere med høyere utdanning	0,0179	0,5607	-5 109	-0,7 %	-282
Kostnadsindeks	1,0000	1,0866	56 276	0,0 %	3 159
<i>Netto virkn. statlige/private skoler</i>			2 445		-792
Sum utgiftsutjevn. mm.			58 721		2 367

Dokumentasjon av utgiftsutjevningen 2024 (og endring 2023-24) fordelt på sektorområder

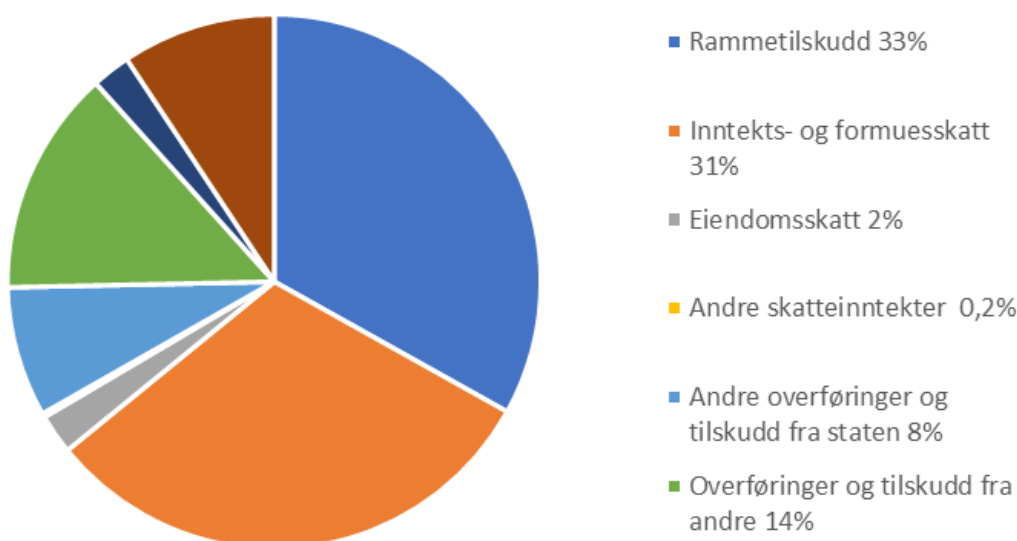
Nærøysund	2024			Endr. 2023-2024	
	Vekt	Utgifts-behovs-indeks	Tillegg/trekk i utgiftsutjevn. (1000 kr)	Utgifts-behovs-indeks	Tillegg/trekk i utgiftsutjevn. (1000 kr)
Barnehage	0,1568	1,0641	6 527	1,7 %	1 949
Administrasjon	0,0783	1,0408	2 075	-0,1 %	4
Landbruk	0,0019	2,3980	1 730	-6,4 %	-119
Grunnskole	0,2410	1,1085	16 983	1,8 %	2 865
Pleie og omsorg	0,3607	1,1297	30 404	-3,2 %	-4 071
Kommunehelse	0,0673	1,1074	4 692	-0,6 %	743
Barnevern	0,0407	0,9980	-53	0,5 %	138
Sosialtjeneste	0,0533	0,8226	-6 143	4,2 %	1 600
Kostnadsindeks	1,0000	1,0866	56 276	0,0 %	3 159

6.2.2 Driftsinntekter

Gjennom inntektssystemet fordeles kommunenes og fylkeskommunenes frie inntekter. Frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter, og utgjør om lag 70 prosent av kommunesektorens samlede inntekter. Dette er inntekter som kommunene og fylkeskommunene kan disponere

fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler. Det overordnede formålet med inntektssystemet er å jevne ut de økonomiske forutsetningene for at kommunene og fylkeskommunene skal kunne gi et likeverdig tjenestetilbud til innbyggerne.

I prosent av totale driftsinntekter i Nærøysund

Eiendomsskatt

Kommunestyret fastsetter hvert år i forbindelse med budsjettbehandlingen hvorvidt og etter hvilke regler eiendomsskatt skal skrives ut i kommunen for det kommende skatteåret, jf. Eiendomsskatteloven § 10. Ifølge eiendomsskatteloven må eiendomsskatten som hovedregel være utskrevet innen

1. mars i skatteåret. Satsen for eiendomsskatt er per 2023, 3,1 ‰ på boliger og fritidseiendommer (maks sats 4 ‰) og maks sats 7 ‰ på næringsseiendom. Kommunedirektøren foreslår ingen endring i eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer.

Integreringstilskudd flyktninger

Denne ordningen består av integreringstilskudd, eldretilskudd og barnehagetilskudd. Formålet med tilskuddet er at kommunene skal gjennomføre et planmessig og aktivt bosettings- og integreringsarbeid, slik at flyktningene kan forsørge seg selv og ta del i samfunnet. Tilskuddet skal i hovedsak dekke de gjennomsnittlige utgiftene kommunen har til arbeidet i bosettingsåret og de fire neste årene.

Kommunene får tilskudd for hver person de bosetter. Kommunedirektøren forutsetter et bredt samarbeid mellom ulike kommunale virksomheter ved bosetting og integrering av nye flyktninger. Sentrale aktører i dette er MAKS (mangfold og kvalifisering), skolene, barnehagene, sosialtjenesten, NAV og helsetjenesten. Situasjonen i Ukraina og nærområdene er svært usikker, og vi ikke vet hvor lenge krigen i Ukraina vil vare.

Nærøysund kommune har ikke mottatt anmodning om bosetting av flyktninger for 2024 fra IMDI på nåværende tidspunkt, og har følgelig ikke budsjettet med bosetting av nye flyktninger. Inntektene i planperioden er beregnet på basis av allerede bosatte flyktninger. En anmodning om bosetting av flyktninger for 2024 vil komme som en egen politisk sak.

Utbytte NTE AS

Kommunestyret behandlet i sak 5/2023 retningslinjer for det årlige utbyttet fra NTE AS. Årlig utbytte fra NTE AS avsettes på disposisjonsfond merket «Utbytte NTE AS». Inntil 20 % av utbyttet overføres til Namdal regionråd og disponeres i samsvar med regionrådets vedtekter for bruk og forvaltning av utbyttet. Vedtektene er vedtatt i regionrådets møte 24.09.2018. Videre vises til samarbeidsavtalen – Interkommunalt politisk råd i Namdal (Namdal regionråd) - inngått i 2020, pkt. 4,7. ledd som omhandler forvaltningen av NTE-fondet. Både vedtektene og samarbeidsavtalen er vedtatt av kommunestyrene i alle Namdalskommunene.

Kommunestyret vedtar i tilknytning til reguleringen av årsbudsjettet i juni måned, den årlige rammen for bruken av fondsmidlene (NTE-fondet), herunder disponering av rammen på konkrete prosjekter innen infrastruktur, utviklingstiltak og næringsformål.

6.2.3 Driftsutgifter

Lønn og sosiale utgifter

De ansatte er kommunens viktigste ressurs til å levere kommunens innbyggere gode tjenester. Lønn og sosiale utgifter er kommunens største utgift, og utgjør i overkant av 60 % av de totale drifts-kostnadene.

Pensjonskostnader

Kommunens pensjonspremie til KLP er for 2024 budsjettert med 22 %. (inkl 2 % arbeidstakers andel)

av grunnlaget med unntak av pensjon for lærere som er tilsluttet Statens Pensjonskasse hvor pensjonspremien er satt til 9,5 % (inkl 2 % arbeidstakers andel). Et utslag av stadig høyere andel unge utføre sammenholdt med at vi lever lenger og at det blir flere eldre og færre i arbeidsaktiv alder medfører en stadig høyere pensjonspremie i årene fremover.

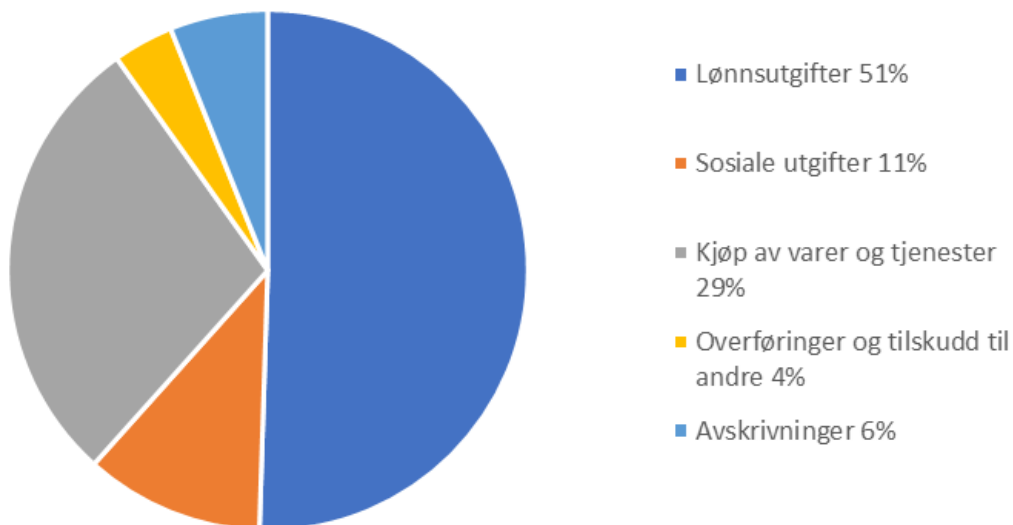
Budsjett og prognoser for premie- og pensjonskostnader KLP 2024 – 2027

2024	2025	2026	2027
Publisert 15. sep. 2023	Publisert 28. sep. 2023	Publisert 28. sep. 2023	Publisert 28. sep. 2023
Servert premie	Servert premie	Servert premie	Servert premie
103 365 260 kr	106 658 608 kr	107 861 982 kr	116 339 287 kr
Netto pensjonskostnad (GRO)	Netto pensjonskostnad (GRO)	Netto pensjonskostnad (GRO)	Netto pensjonskostnad (GRO)
51 378 253 kr	53 178 173 kr	54 539 001 kr	55 879 821 kr
Årets pensjonskostnad	Årets pensjonskostnad	Årets pensjonskostnad	Årets pensjonskostnad
39 436 413 kr	35 635 845 kr	34 677 987 kr	40 936 288 kr

Kjøp av varer og tjenester

I denne posten ligger bl a tilskudd til private barnehager, kjøp av tjenester til barnevernstjenesten og kjøp av pålagte tjenester innenfor helse.

I prosent av totale driftsutgifter i Nærøysund

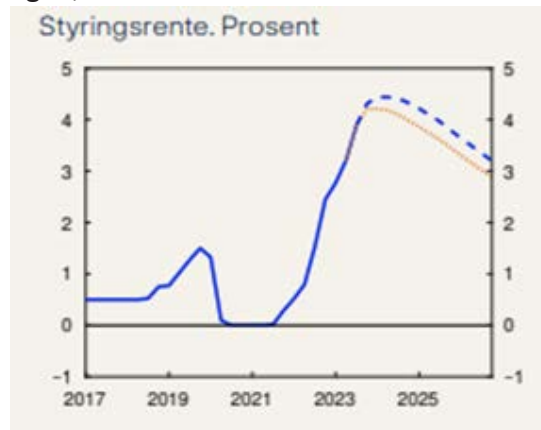

6.2.4 Finans

Rente- og avdragsbelastning

Fra årsskifte har Norge Bank økt styringsrenta fem ganger, fra 2,75 prosent ved inngangen til 2023 til 4,25 prosent i siste rentemøte 21.9.23. Hvorvidt det blir nødvendig å heve renten videre, vil avhenge av den økonomiske utviklingen. Trolig setter Norges Bank opp styringsrenten en gang til, mest

sannsynlig i desember. Pengepolitikken begynner nå å virke innstrammende på norsk økonomi. Prognosen for styringsrenten er litt oppjustert fra tidligere, og indikerer en styringsrente som blir liggende rundt 4,5 prosent gjennom neste år.

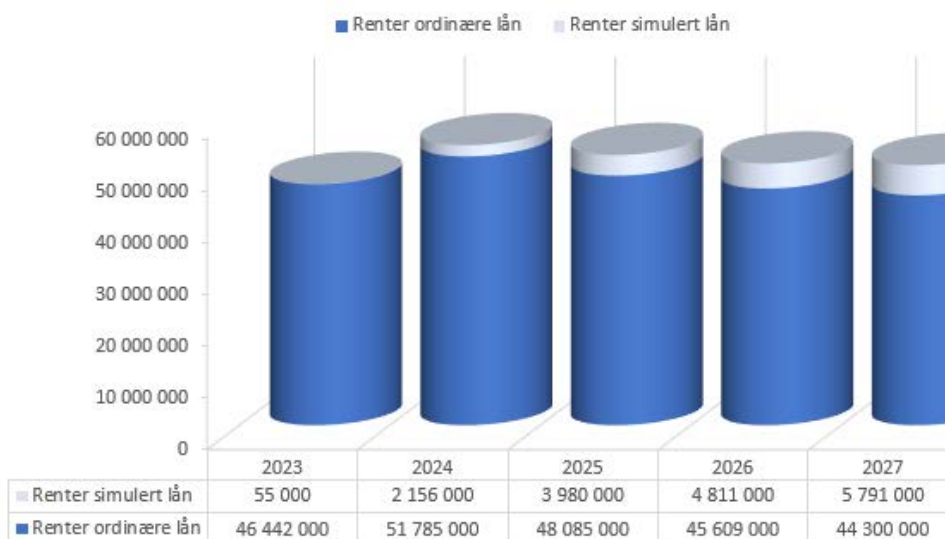
Prognose fra Norges Bank

Kommunens renterisiko de nærmeste årene er hovedsakelig knyttet opp til utviklingen av Norges Banks styringsrente, som igjen har betydning for NIBOR-renten og pt renten som kommunen har knyttet sine lånevilkår for andel flytende rente. Kommunedirektøren har lagt til grunn Kommunalbankens prognoser for utvikling i renter i plan-

perioden. Høy lånegjeld påvirker rammene til drift av lovpålagte tjenester, da kommunens renter og avdrag vil ha direkte innvirkning på det kommunale driftsbudsjettet.

Rentekostnadene vil som følge av utløp av fastrentelån øke noe i starten av perioden, før man ser virkningen av reduksjon i kommunens lånegjeld og en noe lavere rente i slutten av perioden.

RENTEKOSTNAD 2023 - 2027

Avdragene vil øke noe utover i perioden til tross for at investeringsnivået holdes lavt. Dette skyldes i første omgang at man i slutten av perioden vil starte og avdra 2 lån som har vært

avdragsfri. I tillegg vil man starte å avdra Startlån fra Husbanken fortløpende, og ikke søke 3 års avdragsfrihet som har vært praktisert til nå.

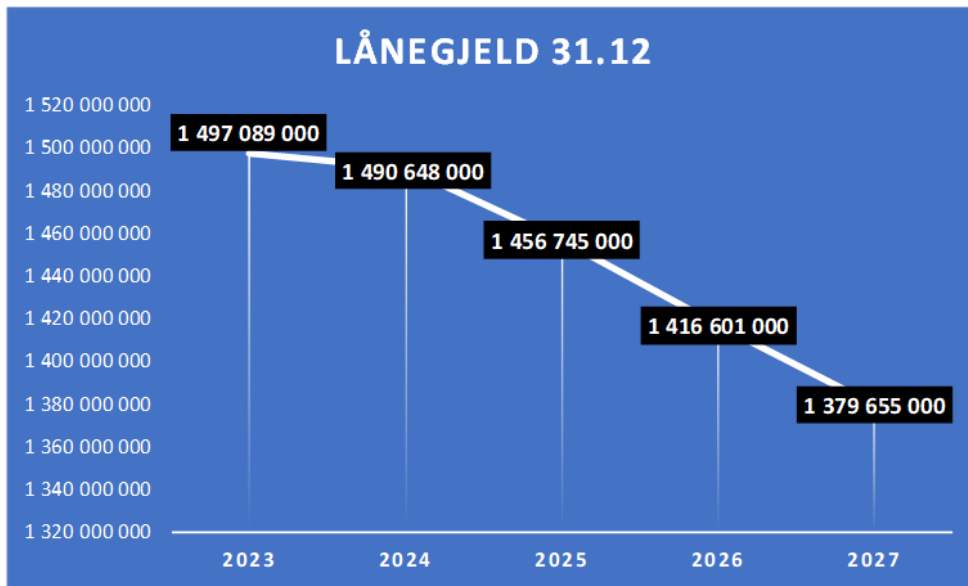

Lånegjeld og gjeldsgrad

Lånefinansiering av investeringer har direkte konsekvenser for løpende drift. Samtidig belaster ikke alle låneopptak kommunens økonomi i like stor grad. Kommunens finanskostnader innen VAR-området (vann, avløp og renovasjon), skal dekkes av gebyrer til innbyggerne etter prinsippet om selvkost. Lånemidler fra Husbanken som nyttes til videre utlån (startlån) belaster i mindre grad driften.

Hvor mye den enkelte kommune tåler å ta opp av lån er avhengig av inntektsnivå, sammensetningen av lånegjelden og viktigheten av nye investeringer for å kunne yte gode og effektive tjenester. Kommunen hadde en lånegjeld ved utgangen av 2022 på til sammen 1,53 mrd kroner.

Kommunens brutto driftsinntekter i 2022 var på til sammen 1,28 mrd kroner, hvorav 111,1 mill. kroner tilskrives havbruksfondet. Korrigert for inntekt fra havbruksfondet har kommunen en brutto lånegjeld på 130 % av driftsinntektene. Kommunens vedtatte måltall viser at brutto lånegjeld ikke skal overstige 100 % av brutto driftsinntekter for å ligge innenfor «grønn» sone. Det tilsier at lånegjelden ligger 350 mill. kroner over anbefalt nivå.

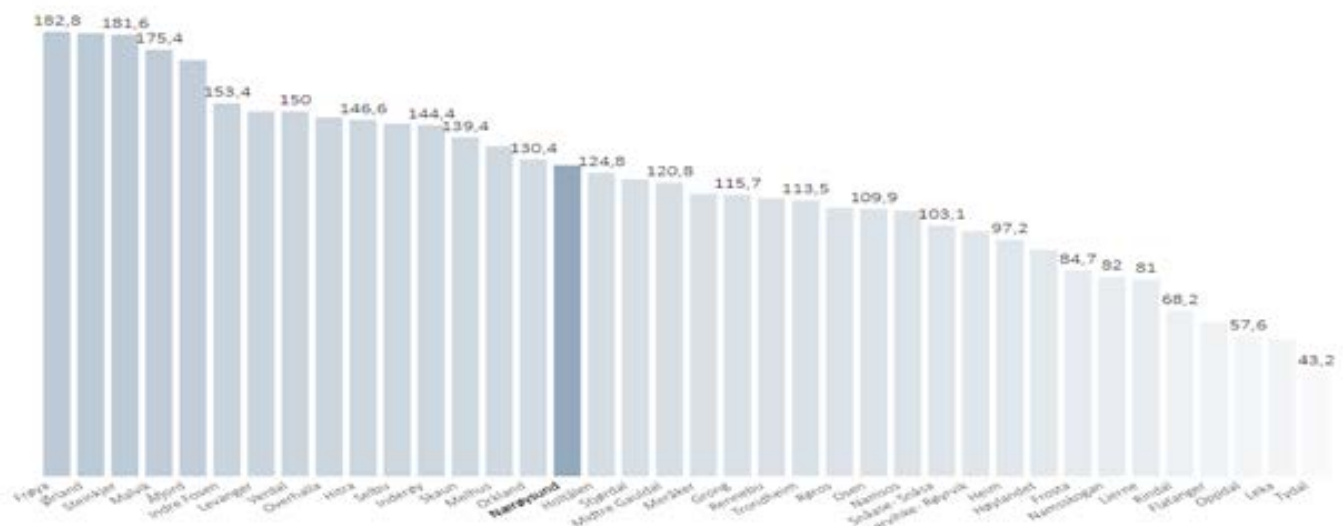
Slik den økonomisk situasjon er i dag, vil det bli utfordrende å nå dette målet innenfor planperioden. Det er ikke mulig å forhindre høye finansutgifter de første årene av økonomiplanperioden. Det vil måtte få konsekvenser for tjenesteproduksjon og samfunnsutviklingen. Grunnen til dette er store investeringsprosjekter de siste 5 årene, med høy grad av lånefinansiering. Økende rente og utløp av fastrentelån gir økt omstillingsbehov i driften.

Det er helt nødvendig å redusere kommunens høye gjeldsnivå fra og med 2024, ved å sette på bremsene for fullt. Det legger også budsjettforslaget og økonomiplanen opp til.

Det er flere investeringsprosjekter som ikke er prioritert i økonomiplanen. Noen av prosjektene vil komme opp som politiske saker på et senere tidspunkt. I økonomiplanen legges opp til å redusere lånegjelden i årene fremover, slik at vi ikke foretar ytterligere låneopptak utover årlige avdrag.

De vedtatte handlingsregler for havbruksfondet sier at minimum 35, maksimum 40% av havbruksfondet skal gå til egenfinansiering av investeringene. Dette kan bli utfordrende før det er iverksatt nødvendige tiltak/omstillinger for å tilpasse driftsnivået til de rammene vi har til rådighet.

Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter – trønderske kommuner 2022:

Likviditet og fond

Disposisjonsfond

I forslaget til budsjett og økonomiplan er det ikke lagt opp til bruk av fond knyttet til investeringer i perioden. Kommunens disposisjonsfond er kraftig redusert i 2023 med anvendelse til både finansiering av investeringer og styrking av drift. Inntil kommunen får redusert/effektuert tjenestenivået innenfor inntektsrammen vil man fortsatt måtte tilføre driften midler fra disposisjonsfondet. Totalt i økonomiplanperioden forventes det at man må bruke av disposisjonsfondet i beskjeden grad for å kunne levere et resultat i balanse, under forutsetning av at man klarer å omstille seg innenfor bevilgede statlige rammeoverføringer.

Havbruksfond og produksjonsavgift

Regjeringen har fra 1. januar 2023 innført grunnrenteskatt på havbruk. Dette omfatter produksjon av laks, ørret og regnbueørret. Reglene er utformet slik at bare de største aktørene vil betale grunnrenteskatt. Det skjer ved at det gis et bunnfradrag på mellom 4 000 og 5 000 tonn. En sentral del av forslaget er at lokalsamfunn som stiller naturressurser til disposisjon, skal sikres en andel av grunnrenten.

Kommunestyret vedtok i møte 01.10.2020 – sak nr. 97/20, handlingsregler for anvendelse av midler fra havbruksfondet inkl. produksjonsavgift;

1. Minimum 35 % maksimum 40 % skal gå til nedbetaling av gjeld.
2. Minimum 35 % maksimum 40 % skal gå til egenfinansiering av investeringsutgifter og overføres fra drift til investering.
3. 5 % skal avsettes til næringsfond/samfunnsutviklingsfond.
4. 10 % skal gå til vedlikehold/ rehabilitering/ oppgradering av kommunal infrastruktur for å redusere på vedlikeholdsetterslepet.
5. 5 % skal gå til kommunalt finansieringsbidrag til bredbåndutbygging.
En eventuell rest, maks. 10 %, settes av på disposisjonsfond.

6. Anvendelsen i form av nedbetaling av gjeld og egenfinansiering av investeringer «stresses» fram til gjeldsgraden er i grønn sone. Etter det kan det vurderes å slippe opp noe på minimum 35 %, maksimum 40%.

Som følge av kommunens høye driftsnivå, vil man trolig ikke klare å oppfylle de vedtatte handlingsreglene for havbruksfondet i planperioden. Dersom man skulle få ekstra tildeling fra havbruksfondet utover budsjett, vil det være fornuftig å redusere kommunens gjeldsbelastning ved nedbetaling av lånegjeld eller egenkapitalfinansiering av vedtatte prosjekter.

Inntekt fra avgift på landbasert vindkraft

Regjeringen foreslår i Statsbudsjettet for 2024 å innføre en grunnrenteskatt på vindkraft på 35 pst. Videre foreslår regjeringen at produksjonsavgiften, som ble innført 1. juli 2022 økes til 2,3 øre/kWh, samtidig som naturressursskatten ikke innføres. Minst halvparten av grunnrenteskatteinntektene vil gå til kommunene gjennom produksjonsavgiften og en ekstra bevilgning i år med høy grunnrente. I tillegg foreslås det at interesser som berøres negativt av vindkraftutbygging, skal få en andel av grunnrenteskatteinntektene, og at det tas sikte på at et beløp tilsvarende 0,2 øre/kWh av vindkraftproduksjonen avsettes til lokale formål som natur, reindrift og eventuelt andre formål som er direkte berørt av arealbruken. Det er behov for å utrede ordningen nærmere. Regjeringen vil komme tilbake med et forslag og detaljerte bestemmelser i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2024.

Grunnrenteskatten utformes som en kontantstrømskatt. Det innebærer at inntekter og investeringer skattlegges løpende i det året de innvinnes/pådras.

Effekt av grunnrentebeskatning på havbruk og vindkraft, samt produksjonsavgift fra havbruk er for Nærøysund kommune i 2024 anslått til 40 mill. kr, fordelt med 37 mill kr fra havbruk og 3 mill. kr fra vindkraft.

7. Budsjett og økonomiplan

7.1 Ufordringsbilde

Hvilke prioriteringer og grep må tas for at Nærøysund igjen kan oppnå en bærekraftig drift i økonomiplanperioden? Er vi som ny kommune optimalt organisert, eller bærer vi i stor grad preg av å drifte som om vi fortsatt var to kommuner?

Kommunen som organisasjon er avhengig av å være dynamisk og tilpasningsdyktig. Det krever et godt samspill mellom politikerne og administrasjon, hvor det legges til rette for å tilpasse organisasjon og struktur for å imøtekomme endringer i rammevilkår og innbyggernes tjenestebehov. Man vil til enhver tid måtte vurdere om man er riktig organisert i forhold til oppgavene og tjenestetilbudet kommunen skal tilby sine innbyggere.

Man har frem til i dag i for liten grad greid å hente ut de stordriftsfordelene som en ny og større kommune skulle gi. Det er i budsjettene lagt til grunn innsparingstiltak, som ikke er blitt effektivt i den daglige driften. Det har medført at innsparingsbehovet har akkumulert seg og blitt større for hvert år. Politikerne og administrasjonen fikk i 2020 utarbeidet en rapport fra Telemarksforskning hvor en rekke innsparingstiltak/-grep ble skissert. Man ser i ettertid at man i liten grad har klart å vedta og iverksette de foreslåtte tiltakene. Kommuneloven tillater ikke å bruke penger som ikke er politisk bevilget. Realistiske og regulerte budsjetter er en forutsetning for å ha kontroll på drift og økonomi. Budsjettdisiplin og respekt for politisk vedtatte budsjetter er nødvendig for at man kan styre innenfor de gitte bevilgninger.

Det er på det rene at Nærøysund kommune samlet sett har hatt en drift som har overskredet vedtatte budsjetttrammer de siste årene. Det har medført at man har måtte tilføre midler fra kommunens disposisjonsfond for å opprettholde det driftsnivået man har, og for å få et budsjett/resultat i balanse. Om man i 2024 ikke korrigerer kurs, vil kommunens disposisjonsfond være tømt i løpet 1-2 år. Da vil man ikke ha tilgjengelige likviditetsreserver til å dekke sine løpende forpliktelser i den daglige driften.

Man har frem til i dag i stor grad unngått å ta grep som har hatt store negative konsekvenser for driften eller organisasjonen. Det må forventes at de vedtak som skal fattes i en periode fremover vil måtte få konsekvenser for kommunalområdene om kommunen igjen skal få en sunn og bærekraftig økonomi. Det vil kreve strenge prioriteringer i tillegg til at vi skal være effektive og tilpasse og trimme organisasjonen optimalt. Kommunen skal hele veien levere gode lovpålagte tjenester til sine innbyggere, og være en aktiv samfunnsutvikler.

For å utvikle kommunen og holde tritt med den veksten som har vært de siste årene har det også vært nødvendig å foreta enkelte investeringer. Når det gjelder investeringer har kommunen over flere år gjennomført mange tunge investeringer innenfor både helse, skole og kultur/idrettsbygg. Med en høy grad av lånefinansiering kunne man tidlig forutse at fremtidige renter og avdrag ville redusere kommunalområdenes driftsrammer og handlingsrom. Økt lånerente gir en ekstra belastning/utfordring for driften. Vi er helt avhengig å redusere kommunens gjeldsbelastning i kommende periode. Nye investeringer og låneopptak må unngås, og holdes på et absolutt minimum, hvor planlagte investeringer skyves ut i tid. Dette er forsøkt ivaretatt i kommunedirektørens budsjettforslag, hvor lånegjelden reduseres i løpet av planperioden.

Kommunen har en stor bygningsmasse å drifte og ta vare på. Vi vil måtte se på utnyttelse av både eid og leid bygningsmasse, og vurdere om man kan avhende kommunal eiendom til andre aktører. Det vil bli viktig å fylle og utnytte de byggene vi skal anvende i vår tjenesteproduksjon mest mulig kostnadseffektivt.

Det er jobbet godt med budsjett for kommende periode på kommunalområdene. Kommunen vil kontinuerlig i perioden fremover, i samspill mellom administrasjon og politikk, tilpasse organisasjon/struktur optimalt for en bærekraftig driftsorganisasjon. Nærøysund er en kommune som

opplever befolkningsvekst, som igjen slår positivt ut for kommunens statlige rammeoverføringer. Vi bor i en kystkommune hvor både havbruk, landbruk og annet næringsliv står sterkt. Vi bor i en region med et aktivt næringsliv som tiltrekker seg nye aktører, og hvor det er planlagt mange nye spennende næringslivsprosjekter. Et aktivt næringsliv gjenspeiles igjen gjennom høy skatteinntang. Vi mottar årlige overføringer fra havbruksfondet i form av produksjonsavgift/grunnrenteskatt, og vil fra 2024 også motta inntekter fra vindkraftproduksjonen i kommunen.

Samspillet mellom kommune, privat næringsliv og frivilligheten er viktig. Vi må tenke, planlegge og jobbe forebyggende innenfor alle kommunalområder. Det jobbes allerede med å forhindre utenfor-skap blant unge, samt å tenke i retning helsetrappa

for å møte eldrebølgen som vi vet kommer også i Nærøysund. Vi blir i årene fremover flere eldre og færre hender, og vi må være forberedt på å møte disse utfordringene. Å ta vare på egen helse er viktig for hele befolkningen. Vi må søke å oppnå at alle får utnyttet sin arbeidskapasitet. Det å kunne bidra i samfunnet vil være viktig for alle innbyggerne i Nærøysund, og vil styrke både helse og velvære til den enkelte. Så skal vi også huske på frivilligheten som er en viktig bidragsyter, og som favner om alle innbyggerne i Nærøysund.

Det blir fremover viktig å samhandle og at alle bidrar til å spille hverandre gode i hele Nærøysund, og også se kommunen sett i et større perspektiv. Om vi alle drar i samme retning, så vil vi oppnå de målene vi har satt oss for igjen å komme på riktig kurs.

7.2 Bevilgningsoversikter drift 2024-2027

Obligatoriske oppstillinger og opplysninger jf. §5 i Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv

Netto bevilgning pr sektor ihht budsjett- og regnskapsforskr. § 5-4 2. ledd Tall i 1000 kroner	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027
Sentraladministrasjon				
Netto bevilgning	88 642	87 376	87 376	87 376
Avsetning bundne fond	0			
Bruk av bundne fond	-682			
Totalt for området	87 960	87 376	87 376	87 376
Oppvekst og familie				
Netto bevilgning	319 137	314 192	314 192	314 192
Avsetning bundne fond	0			
Bruk av bundne fond	-808			
Totalt for området	318 329	314 192	314 192	314 192
Helse og velferd				
Netto bevilgning	237 364	232 056	232 056	232 056
Avsetning bundne fond				
Bruk av bundne fond	-20			
Totalt for området	237 344	232 056	232 056	232 056
Teknisk				
Netto bevilgning	81 113	79 462	79 462	79 462
Avsetning bundne fond	0			
Bruk av bundne fond	0			
Totalt for området	81 113	79 462	79 462	79 462
Selvkost				
Netto bevilgning	-17 852	-17 852	-17 852	-17 852
Avsetning bundne fond				
Bruk av bundne fond				
Totalt for området	-17 852	-17 852	-17 852	-17 852
NAV/Samhandling				
Netto bevilgning	46 000	45 232	45 232	45 232
Avsetning bundne fond	0			
Bruk av bundne fond	-200			
Totalt for området	45 800	45 232	45 232	45 232
Service og samfunn				
Netto bevilgning	64 187	63 126	63 126	63 126
Avsetning bundne fond	0			
Bruk av bundne fond	-300			
Totalt for området	63 887	63 126	63 126	63 126

Netto bevilgning pr sektor Tall i 1000 kroner	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027
Rammeområdet/finans				
Netto bevilgning	-19 670	-19 671	-19 671	-19 671
Avsetning bundne fond	0			
Bruk av bundne fond	0			
Totalt for området	-19 670	-19 671	-19 671	-19 671
Sum	798 922	783 922	783 922	783 922

Bevilgningsoversikt - drift (budsjett)				
ihht budsjett- og regnskapsforskr. § 5-4 1. ledd Tall i 1000 kroner	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025	Økonomiplan 2026	Økonomiplan 2027
Rammetilskudd	407 562	412 268	411 935	411 995
Inntekts- og formueskatt	387 169	387 169	387 169	387 169
Eiendomsskatt	30 000	30 000	30 000	30 000
Andre generelle driftsinntekter	105 369	86 977	70 977	59 827
Sum generelle driftsinntekter	930 100	916 414	900 081	888 991
Sum bevilgninger drift, netto	798 922	783 922	783 922	783 922
Avskrivninger				
Sum netto driftsutgifter	798 922	783 922	783 922	783 922
Brutto driftsresultat	131 178	132 492	116 159	105 069
Finansinntekter/finansutgifter				
Renteinntekter	12 000	12 000	12 000	12 000
Utbytter	4 000	4 000	4 000	4 000
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler				
Renteutgifter	54 011	54 000	52 000	50 000
Avdrag på lån	56 000	56 000	59 000	59 000
Netto finansutgifter	-94 011	-94 000	-95 000	-93 000
Motpost avskrivninger				
Netto driftsresultat	37 166	38 492	21 159	12 069
Disp. eller dekning av nto dr.res				
Overføring til investering	-5 600	-5 600	-5 600	-5 600
Avsetninger til bundne driftsfond				
Bruk av bundne driftsfond	2 010			
Avsetninger til disposisjonsfond	-68 987	-32 892	-15 559	-6 469
Bruk av disposisjonsfond	35 411			
Dekning av tidligere års merforbruk				
Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	-37 166	-38 492	-21 159	-12 069
Fremført til inndekn. i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

Inntektene, utgiftene, avsetningene og bruken av avsetninger i økonomiplanens driftsdel og driftsbudsjettet, er her stilt opp for å vise økonomisk oversikt etter kostnadsart:

Økonomisk oversikt - drift (tall i hele tusen)	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Driftsinntekter				
1 Rammetilskudd	407 562	412 268	411 935	411 995
2 Inntekts- og formuesskatt	387 169	387 169	387 169	387 169
3 Eiendomsskatt	30 000	30 000	30 000	30 000
4 Andre skatteinntekter	3 000	7 000	7 000	7 000
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	102 369	71 800	56 000	45 000
6 Overføringer og tilskudd fra andre	171 638	171 638	171 638	171 638
7 Brukerbetalinger	29 220	29 220	29 220	29 220
8 Salgs- og leieinntekter	116 339	116 339	116 339	116 339
9 Sum driftsinntekter	1 247 297	1 225 434	1 209 301	1 198 361
Driftsutgifter				
10 Lønnsutgifter	600 645	590 000	590 000	590 000
11 Sosiale utgifter	132 388	129 800	129 800	129 800
12 Kjøp av varer og tjenester	337 379	328 142	328 342	327 792
13 Overføringer og tilskudd til andre	45 708	45 000	45 000	45 700
15 Sum driftsutgifter	1 116 119	1 092 942	1 093 142	1 093 292
Finansinntekter				
17 Renteinntekter	12 000	12 000	12 000	12 000
18 Utbytter	4 000	4 000	4 000	4 000
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0
20 Renteutgifter	54 011	54 000	52 000	50 000
21 Avdrag på lån	56 000	56 000	59 000	59 000
22 Netto finansutgifter	-94 011	-94 000	-95 000	-93 000
24 Netto driftsresultat	37 166	38 492	21 159	12 069
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering	5 600	5 600	5 600	5 600
26 Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	0	0
27 Bruk av bundne driftsfond	-2 010	0	0	0
28 Avsetninger til disposisjonsfond	68 987	32 892	15 559	6 469
29 Bruk av disposisjonsfond	-35 411	0	0	0
30 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
31 Sum disponeringer eller dekning av netto drift	37 166	38 492	21 159	12 069
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

8.0 Tjenesteproduksjon

8.1 Kommunedirektøren

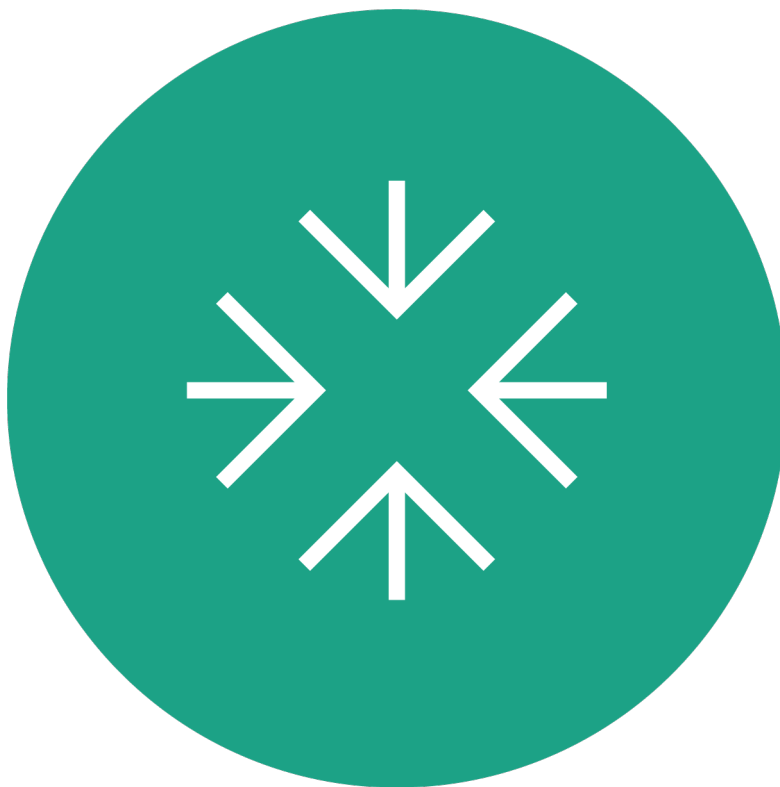
Nærøysund kommune har til og med 2023 valgt å sentralisere stab og støttefunksjonene for driftsorganisasjonen under kommunedirektøren. Fra 1.1.2024 er enhetene Fellestjenester samt Strategi og samfunn foreslått flyttet til et eget kommunalområde «Service og samfunn». Til det nye kommunalområdet flyttes også enhet for kultur (som også inkluderer aktivitetsansvarlig basseng/hall og badevakter).

Personalfunksjoner/HR er fortsatt underlagt kommunedirektøren, noe som oppleves som en styrket ressurs for enheter og ledere i oppfølging av ansatte, i personalsaker og i rekrutterings- og tilsettingsarbeidet. På denne måten kan man kvalitetssikre at det gis råd og veiledning ut til driftsorganisasjonene etter standardiserte prosedyrer og retningslinjer.

I tillegg faller økonomiavdelingen inkl innkjøpsansvarlig, controller og rådgiver inn under kommunedirektøren.

Som en følge av kommunestyrets vedtak om reduksjon i antall representanter fra 37 til 27 er kostnader knyttet til politisk godtgjørelse tatt forholdsmessig ned fra konstitueringen av nytt kommunestyre. Reduksjonen er i tråd med tidligere anbefalinger i rapporten fra Telemarkforskning.

Det ble i 2023 opprettet et eget ansvar med oversikt over kommunens tilskudd og støtteordninger til næringsliv, lag og foreninger mm. Dette for å sikre en fullstendig oversikt over kommunens avtaler og utgifter til kommunal deltakelse og tilskuddsordninger.

8.1.2 Økonomiavdelingen

Økonomiavdelingen har på vegne av kommune- og direktøren ansvar for kommunens regnskap og lønnsutbetaling, budsjett og økonomiplan samt finansforvaltning. Avdelingen skal sørge for å videreutvikle budsjett- og rapporteringsverktøy i tråd med virksomhetens behov.

Økonomiavdelingen har per i dag 12 stillingsressurser, inkludert innkjøpsrådgiver og rådgiver startlån.

Avdelingen vil ha fokus på kvalitet og god service til organisasjonen. Digitalisering og krav til effektivisering gjør opplæring ute i enhetene og budsjettoppfølging viktig fremover.

I 2022 ble det innført avlesning av vannmålere via sms for private kunder. Dette gjør registreringen betydelig mer effektiv. Av interne digitale verktøy har avdelingen implementert en ny budsjettmodul, elektroniske reiseregninger og elektroniske time-lister. I november 2023 vil økonomisystemet bli konvertert til skyløsning. Det vil gi bedre brukergrensesnitt, og lette tilgjengeligheten til systemet.

1. april 2022 ble Innkjøpsreglementet for Nærøysund kommune gjort gjeldende. Reglementet er styrende for alle innkjøpsprosesser i Nærøysund kommune. Der aktuelle lover, forskrifter og standarder gir rom for utvikling av egen praksis eller skjønn, skal Innkjøpsreglementet bidra til å sikre at innkjøpene følger de føringer som er gitt av kommunen. Kommunens innkjøpsstrategi for 2021-2023 er vedtatt med følgende hovedmål: «Kommunens anskaffelser skal bidra til økt verdiskapning for kommunen og brukerne, være fremtidsrettet, ivareta samfunnsansvar og skape tillit til Nærøysund kommune som innkjøper.»

Nærøysund kommunes første klimabudsjett ble fremlagt i 2022 i forbindelse med budsjett 2023. Vi prioriterte derfor tiltak som bygger opp klimakompetansen i kommunen, tiltak som styrker kommunens kunnskapsgrunnlag og tiltak som i hovedsak kan gjennomføres innenfor sektorenes budsjetttrammer. Selv om slik kompetanseheving ikke kan tallfestes i utslippsreduksjoner, danner det grunnlaget for klimaarbeidet i årene som kommer. Klimabudsjettet er et styringsverktøy for kommunens klimaarbeid.

Hovedoppgaver:

- Førings av kommunens regnskaper, inkl Nærøysund kommunal boligutleie KF og Nærøysund kirkelig fellesråd
- Økonomisk planlegging og styring
- Budsjett- og økonomiplan
- Klimabudsjett
- Behandling av inn- og utgående fakturaer
- Innkreving av kommunale krav
- Lønn
- Fraværsregistrering
- Refusjonsbehandling (personal)
- Inn og utlån
- Startlån
- Eiendomsskatt
- Koordinering av kommunens innkjøp
- Veiledning ovenfor ansatte og kommunens virksomhet

8.1.3 HR

HR består av 5 ansatte, deriblant trainee som startet august 2023. Avdelingen er intern støtte-tjeneste og bistår organisasjonen innen HR- området. Dette ved for eksempel ansettelser, helse, miljø og sikkerhet (HMS), konflikthåndtering, tariff og lønn, organisasjonsutvikling, pensjon, forsikring og lederstøtte. Området er komplekst og i konstant utvikling som følge av endrede krav og tilpasninger til skiftende behov og rammebetingelser. Innen området er det alt fra rutinepregede oppgaver til strategiske oppgaver i samarbeide med kommunens ledelse.

Avdelingens fokusområder i 2024:

Videreføre partssamarbeid om bærekraftig bemanningsplanlegging. For at kommunen skal lykkes med å etablere en bærekraftig bemanningsplanlegging kreves at det legges til rette for grunnleggende kultur- og holdningsendringer i hele organisasjonen. Dette skal skje gjennom involvering av ansatte og et utstrakt partssamarbeid.

I partssamarbeidet vil arbeidet med forståelse av Hovedavtalen og hvordan partene kan bruke denne til å sikre best mulig samhandling mellom partene, men også best mulig tjenester gjennom involvering av ansatte og tillitsvalgte.

HR vil i samarbeid med linje legge til rette for Digitalt kurs for ledere i kommunal sektor. Dette et lederprogram som KS har utarbeidet og spesielt utviklet for kommunale ledere.

Det vil være et fortsatt fokus på opplæring og oppfølging av ledere, ansatte, verneombud og tillits-

valgte når det gjelder avvikshåndtering og sykefraværsoppfølging.

HMS-arbeid og tiltak HMS-arbeidet i 2024 er vedtatt i plan for HMS i arbeidsmiljøutvalget. Det arbeides med tiltak på tre nivå; helsefremmende, forebyggende og reparerende. De helsefremmende tiltakene retter seg mot alle ansatte. Her er det tiltak som retter seg mot å sikre medvirkning fra ansatte og deres representanter på alle nivå i kommunen. De forebyggende tiltakene retter seg mot risikogrupper. Her er det tiltak som iverksettes på bakgrunn av tilbakemeldinger fra ansatte, ansattes representanter og ulike kartlegginger som arbeidsgiver gjør. Reparerende tiltak retter seg mot enkeltindividet.

Både målene og tiltakene i HMS-arbeidet i Nærøysund kommune er blitt utarbeidet i parts-sammensatte grupper. Det er lagt stor vekt på at ansatte og ansattrepresentanter skal delta i å utarbeide mål og tiltak, for å sikre deres stemme inn i det arbeidet som gjøres.

I 2024 vil HR samarbeide tett med enhetene med tanke på handlingsplan rettet mot Strategi kompetanse – rekruttere og beholde.

I 2024 vil det bli implementert Personalmelding og Fraværsregistrering gjennom VISMA. Dette vil være arbeidsbesparende for ansatte og ledere, samt sikre bedre kvalitetsstyring og statistikker. Dette for eksempel ved permisjonssøknader eller ved utarbeidelse arbeidsavtaler.

8.2 Kommunalområde oppvekst og familie

Oppvekst og familie vil fra 1.1.24 bestå av følgende tjenester:

Kommunalsjefens stab herunder familieteamet

Oppvekstsenter:

- Foldereid oppvekstsenter med henholdsvis 8 barn i barnehagen og 24 elever, 1.-7. trinn på skolen
- Gravvik oppvekstsenter med 14 barn i barnehagen og 13 elever 1.-6. trinn på skolen

Barnehager:

- Austafjord barnehage med 8 barn i barnehagen
- Heimen barnehage med 45 barn i barnehagen
- Kolvereid barnehage med 120 barn i barnehagen
- Tårnet barnehage med 45 barn i barnehagen
- Værum barnehage med 9 barn i barnehagen

Grunnskoler:

- Austafjord skole med 59 elever på 1.-10.trinn
- Kolvereid skole med 403 elever på 1.-10.trinn
- Nærøysundet skole med 146 elever på 1.-7. trinn
- Rørvik skole med 553 elever på 1.-10. trinn

PPT i Ytre Namdal

- vertskommune for Leka kommune – jf. kommuneloven § 20-2

Helsestasjonen

- avdeling Kolvereid
- avdeling Rørvik

Barneverntjenesten Ytre Namdal

- vertskommune for Leka kommune – jf. kommuneloven § 20-2

Oppvekst og familie		
Netto driftsramme 2024	291,761	mill. kr
Innsparingsbehov/-tiltak 2024	26,2	mill. kr
Innsparingstiltak 2025	8,277	mill. kr

Fokusområder i 2024:

Kommunalsjefens stab

Kommunalsjefens stab er siden 2020 redusert med 2,2 årsverk. Etter foreslåtte reduksjoner i budsjett vil det gjenvære 8,3 årsverk inkludert kommunalsjefstillingen. Fire av disse årsverkene er spesialpedagoger med ansvar for spesialpedagogisk hjelp i kommunale og private barnehager. Det er tre rådgivere med fagansvar:

- Barnehagemyndighet, ansvar for tilsyn, veiledning, godkjenning av alle barnehager. Ansvar for opptak, vedtak knyttet til redusert

foreldrebetaling, utbetaling av tilskudd med bakgrunn i månedlige barnetall. Ansvar for systematisk styrernetverk i kommunen.

- Barnehageeier - rådgiver med overordnet ansvar for alle kommunale barnehager og kommunens spesialpedagogiske team knyttet til barnehagene. Er foreslått som enhetsleder for alle barnehagene fra 01.01.24, med ansvar for styre/avdelingsledere i kommunale barnehager. Stillingen dekkes med 100 000 kr av REKOM (Regional kompetanseheving)– fordi

- vedkommende har koordinerende ansvar for kompetanseheving på barnehageområdet i Ytre Namdal.
- Grunnskoleområdet – rådgiver med overordnet ansvar for saksbehandling av grunnskoleområdet. Saksbehandler for spes. ped.-vedtak og oppfølging av vedtak for barn i andre kommuner, søknader om endret nærscole, kommunal skoleskyss osv. Oppfølging av kommunens systematiske overordnede planarbeid knyttet til grunnskoleområdet. Leder skoleledernetttverk og koordinerer oppfølgingsordningen.
 - Koordinator for kompetanseheving i nettverk Ytre Namdal knyttet til 13-årig skoleløp – Nærøysund kommune dekker 30 % av stillingen, sammen med Leka kommune, Val videregående og Ytre Namdal vg. skole. Stillingen dekkes med 200 000 kr av statlige midler gjennom desentralisert kompetanseheving (DEKOM) og Kompetanseløftet. Koordinator har blant annet i samarbeid med Universitet Nord, fått på plass barnehagelærerutdanning i Ytre Namdal fra august 2024, noe som det er stort behov for.
 - 60 % stilling – ut 2024 er knyttet til satsing på begynneropplæring og PALS og dekkes av bundet fond.

Familieteamet

Har siden mai 2023 vært bemannet med 2,8 årsverk, der 1 årsverk har vært flyttet fra kommunalsjefens stab, og 1,8 årsverk har vært finansiert gjennom prosjektet 0-24. Prosjektperioden opphører 31.12.23, men det er søkt om videreføring gjennom prosjektskjønn hos statsforvalteren. Det er trolig innvilget 800 000 kr til tiltaket som kun vil finansiere en stilling.

Familieteamet er et lavterskeltilbud til barn, unge og familier som har fokus på å være lett tilgjengelig, og en «los i systemet» hvis det er behov for det. De har etter hvert utviklet stor kompetanse knyttet til ufrivillig skolefravær, Marte Meo–metodikk (som de eneste i kommunen), ICDP, og cos-p metodikk, som er foreldreveiledning. Teamet opplever stor pågang fra foresatte. I tillegg samordner de tiltak fra flere tjenester rettet mot familien.

Familieteamet tilbyr:

- Familieveiledning i familier med sammensatte og store utfordringer, eller som er i konflikt. Foresatte kan selv be om dette, eller de gir familieveiledning individuelt eller i gruppe som et tiltak på oppdrag fra barnevernet i egen kommune.
- Oppfølging av skolefraværssaker – bidrar med kartlegging, og tiltak avhengig av om utfordringen er hos foresatte, i barnet eller på skolen.
- Råd- og samtaler med foresatte, barn og unge.
- Foreldreveiledning til flyktninger, på oppdrag fra MAKS eller fra barnevernstjenesten.
- Er svært fleksibel når det gjelder kursing og veiledning utenfor foresattes arbeidstid.

Barnehager

Barnehagene har stort fokus på forebyggende arbeid, både ved å legge til rette for systematisk arbeid med språk og sosialt samspill med leiken som arena. Barnehagene er også sterke bidragsyttere for å tilrettelegge for foreldrekurset cos-p til foresatte med barn i 3-årsalderen. I tilknytning til kurset bidrar barnehagene med kveldsåpen barnehage for foresatte som mangler nettverk og dermed barnepass, slik at begge foreldre kan delta. Kursene har stor oppslutning og svært gode tilbakemeldinger. Barnehagene arbeider systematisk med utviklingsarbeid gjennom REKOM, (regional kompetanseheving), der samarbeidspartner er Dronning Maud Minne Høyskole (DMMH). I tillegg deltar nettverk Ytre Namdal i den statlige satsingen Kompetanseløftet, der målsettingen er å skape en inkluderende praksis i barnehagen, der det spesialpedagogiske tilbudet til barn med særskilte behov knyttet til språk, atferd og ASK (alternativt supplerende kommunikasjon), blir en del av det allmennpedagogiske tilbudet. For å få til dette kreves kompetanseheving og veiledning fra spesialpedagoger. Satsingen er flerårig, og kommunens spesialpedagoger har fått endrede arbeidsavtaler, som gjør det mulig å «utplassere» dem fast i barnehager, der de har ansvar for opplæring, observasjon og veiledning av barn og ansatte, for å øke kompetansen hos barnegrupper og ansatte i barnehagen. Satsingen er i nært samarbeid med

PPT, og DMMH og Statped er kommunens veiledere. Kostnader til veiledere dekkes av statlige midler som overføres kommunen gjennom statsforvalteren.

Grunnskoler

Alle grunnskolene har over tid hatt begynneropplæring som satsingsområde, og ansatte på 1.–4. trinn følger Håndbok i begynneropplæring som er basert på nyere norsk skoleforskning gjennomført av de nasjonale sentrene i lesing, skriving og regning. Oppfølging av planen er inne i sitt 4. år, og endrede arbeidsmåter der elevene er mer aktive gjennom stasjonsarbeid og rolleleik, ser ut til å positiv innvirkning på elevens læring.

Kommunen hadde tilsyn fra statsforvalteren i 2022, og utarbeidet deretter en plan for intensiv opplæring for elever på 1. -4. trinn, i tråd med opplæringsloven § 1-4. Planens innarbeiding er nå inne i sitt 2. år, og dette arbeidet følges opp.

I tillegg arbeider alle skoler, ut fra sitt ståsted, med PALS (Positiv atferd, støttende læringsmiljø og samhandling)

Nærøysund kommune er også inne i oppfølgingsordningen der Rørvik skole etter en kartlegging, er valgt ut i det videre arbeidet. Innenfor oppfølgingsordningen er følgende tema valgt ut:

- Ledelse av læreres læring og skolens utviklingsarbeid
- Trygt og godt læringsmiljø, med fokus på inkluderende praksis

PPT

PPT deltar i den statlige satsingen Kompetanseløftet, der en stor del av oppgavene som tidligere er utført av Statped, overføres til kommunene og PPT. PPT er derfor en av målgruppene for økt kompetanse i «laget rundt barnet», sammen med ansatte i barnehager og grunnskoler.

Helsestasjonen

Helsestasjonen er svært viktige i kommunens forebyggende arbeid, og er en viktig samarbeidspartner til barnehager og skoler, og en deltaker i drøftingsteamet på den enkelte enhet, sammen med representant for PPT.

Gjennom arbeidet med plan for forebyggende og tidlig innsats, er det rettet fokus mot helsestasjonens praksis, der en framfor å gjennomføre mange individuelle oppfølgingstimer, også gir oppfølging i grupper. Dette for å bidra til nettverksbygging mellom foreldre og foresatte og bringe inn tema fra andre fagområder.

Helsestasjonen gjennomfører BAPP-grupper (forebyggende kurs til barn som har foreldre med utfordringer knyttet til rus eller psykisk helse), i tråd med vedtak om forebyggende arbeid. I tillegg til at de bidrar til å gjennomføre foreldreveiledningskurset cos-p til foresatte til 3-åringene i barnehagene.

Barnevern

Satsingen i barnevernstjenesten er i stor grad rettet mot oppvekstreformen og utvikling av tiltak i egen kommune.

Satsingen er også rettet mot internkontroll, tydelig ledelse og oppfølging av saker til barnevernet.

Satsingen krever økt kompetanse rettet mot forebyggende innsats i egen kommune fra alle tjenester. Barnevernstjenesten må øke kompetansen i egen tjeneste knyttet til oppgaver innenfor kjernebarnevern, for å unngå å måtte kjøpe disse tjenestene av staten.

Det er en klar målsetting at flest mulig barn skal få hjelp i egen kommune. Det vil redusere bruk av statlige tiltak, samtidig må en sikre at den økende andelen meldinger til barnevernstjenesten følges opp i henhold til lovverk.

Det er en klar satsing for 2024 å få på plass en stabil og bærekraftig bemanning, med tydelige ansvarsområder, uten å måtte kjøpe konsulenttenester.

Omstillingstiltak 2024 for å oppnå budsjettbalanse

Oppvekst og familie har fått en ramme for 2024 på kr 291 761 957,-. I rammen er det tatt i betraktning at MAKS og Kultur som tidligere har hørt til Oppvekst og familie, flyttes til andre kommunal-områder fra 01.01.24. Rammen er basert på budsjett for 2023 inkludert innsparing i henhold til økonomiplanen på 5 860 000 kr. I tillegg er budsjett til drift av Heimen barnehage inkludert i rammen.

For oppvekst og familie har det vært svært krevende å greie å ta ned aktiviteten i sektoren slik at budsjettrammen overholdes. Dette skyldes flere forhold:

- Regnskap for 2023 viser overskridelser knyttet flere fagområder som hovedsakelig er spesialpedagogisk hjelp i barnehage, tilskudd til private barnehager, kjøp av statlige tjenester innenfor barnevern, samt merforbruk på Rørvik skole, noe en vil dra med seg inn i budsjettarbeidet for 2024, om ikke merforbruket reduseres.
- Det er ikke avsatt midler til lønnsoppgjøret i 2023. Dette har de tidligere årene vært avsatt innenfor kommunedirektørens område, men avsetninger gjort for 2023 dekker ikke dette. Det er heller ikke avsatt midler til lønnsoppgjøret innenfor kommunalsjefens område, etter som det ikke var kjent at det var nødvendig.
- Innenfor oppvekst og først og fremst i grunnskolene har det vært et høyt opprykk for lærere, noe som gjør at rammen ikke kan ta høyde for samme bemanning som i 2023. I tillegg har kostnadene til pensjon innenfor KLP økt betydelig i 2023.
- Barnetallet i barnehagene har økt suksessivt de siste årene, fra 494 barn i 2020 til 574 barn i 2023 (totalt 80 barn), med en økning i små barn fra 213 barn i 2022, til 246 barn i 2023. Økningen på 33 småbarn i 2023, bidrar til å øke bemanningsbehovet betydelig.

Barn i barnehager hentet fra 31.12 hvert år			
	Privat	Kommunal	SUM
2020	301	193	494
2021	301	207	508
2022	314	230	544
2023	324	250	574

- Elevtallet i grunnskolene har også siden 2021 økt med ca. 30 elever, på tross av at i overkant av 40 elever går på Val grunnskole. Mange av elevene er fremmedspråklige, noe som både øker kompleksiteten i forhold til skoledrift, i tillegg til behov for bemanning.
- Det har siden kommunesammenslåingen vært forventet en effektivisering innenfor alle kommunalområder, uten at dette er gjennomført. I Oppvekst og familie er voksenopp-læringen og flyktningtjenesten i begge de tidligere kommunene samlokalisert, i tillegg til kulturskolen. Senest 1. august 2023 ble spesialpedagogene innenfor barnehageområdet, som tidligere var spredt mellom Rørvik skole og kommunalsjefen, lagt under kommunalsjefens område. Det er fremdeles to tjenestesteder for helsestasjonen som bør vurderes samorganisert. Utover dette er det få muligheter til å hente ut synergier ved sammen-slåing/samlokalisering.
- Kommunen er stor i geografisk omfang, og tjenestene innenfor oppvekst desentralisert. Det er relativt små skoler og barnehager i de ytterste grendene, som er kostnadskreven- de å drive. Samtidig bidrar en desentralisert barnehagestruktur til at befolkningen som arbeider i næringer i grendene, slipper lange reiseavstan- der ved henting og levering i barnehagen.

- Det skal og bør være et stort fokus på forebyggende arbeid og tidlig innsats i kommunen. En høy andel av befolkningen står utenfor arbeid og skolegang, samtidig som andelen meldinger til barnevern er økende. Gjennom oppvekst-reformen skal kommunen styrke sitt forebyggende arbeid, for å la flest mulig barn vokse opp i egen heim. Samtidig er all refusjon knyttet til kjøp av barnevernstiltak fra staten fjernet. Det vil derfor være svært kostnads-besparende å arbeide godt forebyggende. Samtidig er det svært krevende å sikre det forebyggende arbeidet, når budsjettrammen krever at tiltak som ikke er lovpålagte, må reduseres eller fjernes. Dette gjelder tiltaket Familieteamet først og fremst, men også andelen fagarbeidere og miljøterapeuter i grunnskolen, tettheten på helsesykepleiere i skolehelsetjenesten osv.
- Innføringen av gratis SFO i 12 timer pr. uke for elever på 1. og 2. trinn har bidratt til at betydelig flere elever søker seg til SFO, i tillegg til at inntekten er betydelig redusert. Det er også forslag om redusert maks. pris i barnehagene på 1500 kr fra 01.08.24 som bidrar til tap i inntekter. Kommunens totale budsjettsituasjon tilsier at kompensasjonen gjennom statsbudsjettet ikke blir tilført tjenestene, og reduksjonen vil derfor ha betydning for tilbudet i hele oppvekst.
- Muligheten for å ta ut helårsvirkning i tiltak krever at betydelige endringer og prosesser knyttet til ombemanning gjennomføres midt i barnehageåret eller skoleåret, noe som vil ha stor betydning for daglig drift. Budsjettet for oppvekst og familie vil derfor skille mellom hvilke tiltak som vil gi helårsvirkning, og hvilke tiltak som vil gi virkning fra 1. august 2024.
- Arbeidsbelastningen på den enkelte ansatte er stor, og med marginal bemanning blir belastningen større, samtidig som det øker sårbarheten for det enkelte barn/elev/bruker som med redusert bemanning vil oppleve manglende kontinuitet i innhold og relasjon, ved fravær.

Med bakgrunn i utfordringene oppvekst og familie har hatt for å etablere et realistisk budsjett i tråd med rammen, er det gjort følgende prioriteringer:

- Reduksjon av bemanning og tiltak som ikke er absolutt nødvendige, ikke tydeliggjort med normtall eller er lovpålagte. Dette gjelder bemanning i kommunalsjefens stab, lisenser, MOT, lederressurser og fagarbeidere i grunnskolen. Det er lite å hente innenfor barnehageområdet ettersom disse tjenestene allerede har en drift i henhold til bemanningsnorm og pedagognorm. Norm for lærertetthet er også ivarettatt innenfor hver enkelt grunnskole.
- Fjerning av budsjett for å finansiere ansatt i familieteamet, i tillegg til at budsjettet ikke har gitt rom for å omdisponere ressurser slik at prosjektstillingene kan videreføres. En stilling kan trolig videreføres med skjønnsmidler.
- Reduksjon i åpningstiden for SFO, og fastsetting av et maksimalt antall barn som kan tildeles plass. Dette vil få konsekvenser for avvikling av ferie for foresatte, og det kan medføre at barn står uten SFO-plass.
- Reduksjon i åpningstiden for kommunale barnehagene, og vurdering av eventuell endring i vedtekter med opptak to ganger i året. Dette får konsekvenser for ferieavviklingen til foresatte. Endres opptak til to ganger pr. år (januar og august), bidrar det til større forutsigbarhet for barnehagene som skal bemanne opp de ulike avdelingene, samtidig som foresatte vil stå uten barnehageplass fram til oppstart.
- Noe reduksjon i bemanning i alle tjenester. Dette vil medføre økt belastning på gjenværende bemanning.
- Etablering av stordrift, ved samlokalisering av tjenester som har få brukere. Eventuelle strukturendringer vil omfatte egne prosesser som ivaretar medvirkningsmulighet fra berørte parter.

8.3 Kommunalområde Helse og velferd

Helse og velferd består i dag av 6 enheter

- Kvalitetsrådgiver, brukerkontor og ressursstyring fungerer som støttefunksjoner for kommunalområdet
- **Helse og mestring** består av tjenester som har som hovedoppgave å ivareta innbyggernes helse. Disse tjenestene er samorganisert for å øke oppmerksomheten og innsatsen på forebyggende arbeid, og for bedre samarbeidet mellom tjenestene i henhold til utfordringsbilde.
- **Institusjon** består av to sykehjem med totalt 86 plasser, fordelt på seks avdelinger med langtidsplasser, korttidsplasser, avdelinger for senil demente, samt en akutt rehabiliteringsavdeling.
- **Hjemmebaserte tjenester** gir helsehjelp og praktisk bistand til hjemmeboende.
- **Miljøtjenesten** gir helsehjelp, praktisk bistand og opplæring til personer med psykisk utviklingshemming.
- **Rus- og psykisk helse** gir helsehjelp og praktisk bistand til personer med rus og psykiske utfordringer.

Helse og velferd		
Netto driftsramme 2024	237,345	mill. kr
Innsparingsbehov/-tiltak 2024	66	mill. kr

Kommentar til budsjettet

Nærøysund har demografisk det samme utfordringsbilde som de fleste andre kommuner. Vi lever lengre, vi er blitt mer opptatt av hva vi har krav og rett på og krever mer, og våre helseutfordringer blir og mer sammensatte og oppgaver fra spesialisthelsetjenesten overføres i større og større grad til primærhelsetjenesten.

Helse og velferd har siden Nærøysund kommune ble etablert 01.01.2020, drevet vesentlig over økonomisk tildelt budsjetttramme. For 2023 er dette bilde ytterligere forverret, alt i tertial 2 har det vært behov for tilføring av midler fra disposisjonsfond for å understøtte drift ut året med alene 29 millioner.

Bakgrunnen for dagens situasjon er sammensatt:

- Kommunesammenslåingen medførte at Nærøysund ble sittende med to av alle funksjoner. Det er i mindre grad gjort endringer i å tilpasse driftsorganisasjonen, til behovet i en kommune, og for å sikre en bærekraftig og robust helsetjeneste rigget for fremtiden.
- Spesialisthelsetjenesten har endret sitt driftsbilde, uten at kommunen har tilpasset seg dette, noe som har medført mer trykk på kommunale helsetjenester. Større og mer komplekse tiltak tidligere tilbakeført til kommunen, noe som igjen stiller krav til økt bemanning og økt kompetanse.
- I perioden har en endret arbeidsplanlegging fra ukesturnuser til årsturnus, noe som medfører økt personellbehov gjennom året.
- Tjenesten har innført heltidskultur, hvor stillinger er blitt økt opp uten at hele timer er økt, noe som har medført økt kostnader til innleie/helgestillinger.
- Svinginger i ressurskrevende tiltak, har medført reduserte inntekter, uten at kostnader er redusert.
- Mangel på rekruttering av fagpersonell og skjev fordeling av kompetansestillinger mellom enheter og mellom profesjoner har medført betydelig kostnader til innleie av personell fra vikarbyrå.
- Økte lønns- og pensjonskostnader har slått

markant ut for et kommunalområde med rundt 600 ansatte.

Kommunalområde helse og velferd har for budsjett 2024 en tildelt budsjetttramme på i underkant av kr 238.000.000,- netto. Tildelt ramme viser et omstillingsbehov 66 mill kroner-

Samtidig fremmer også dette omstillingsbehovet et mulighetsrom for å gjøre endringer. Endringer som burde vært igangsatt på et tidligere tidspunkt, men også som vil være nødvendig for å møte et nytt utfordringsbilde i årene fremover.

Forslag til ulike omstillingstiltak er beskrevet i budsjettsaken.

Nasjonale føringer

Blant de viktigste nasjonale føringene finner en:

- Leve hele livet
- Folkehelse- meldingen «Mestring og muligheter»
- Fremtidens primærhelsetjeneste – «Nærhet og helhet»
- Nasjonal helse- og sykehusplan NCD strategien
- Perspektivmeldingen og lokale utfordringer og satsinger
- Helsepersonellkommisjonen – Tid for handling
- St.meld 24 – Fellesskap og mestring – Bu trygt heime

Helse- og velferd må jobbe mer helhetlig, koordinert og tverrfaglig. Samarbeid med brukere og dialog med andre aktører må bedres. Et samlet tjenestetilbud skal ivareta tidlig forebygging, tidlig diagnostisering, systematisk oppfølging og behandling, rehabilitering, aktivitet og trygghetsbehov.

Både som arbeidsgiver, tjenesteutøver og samfunnsaktør må hovedfokus være på helsefremmende og forebyggende oppgaver.

I planlegging av helse- og velferdstjenestene er det også viktig å ha fokus på sosial ulikhet og den sosiale kapitalen.

I Nærøysund er arbeidsledighet lav, men også lav sysselsettingsgrad, noe som tilsier at en stor del av innbyggerne er utenfor arbeidsliv og skole, høy andel utføre og eldre.

Fokusområder i 2024:

Gode liv i Nærøysund

Hovedmål 1:

Nærøysund skal ha aktive innbyggere som klarer seg best mulig igjennom hele livet

Vi skal tilrettelegge for et demensvennlig samfunn:

Sammen med nasjonalforeningen for folkehelse skal helse og velferd øke kunnskapen om demens i nærmiljøet og samfunnet vårt.

Vi skal utforme helse og omsorgstjenestene slik at demente kan ha et godt og verdig liv.

Aktivitetshuset i Rørvik er åpnet og satt i drift i 2023. Aktivitetshuset skal være en base for aktivitet og trivsel for innbyggerne i kommunen og fremme livskvalitet og motvirke ensomhet, som er en av de store nasjonale utfordringene i samfunnet. Dag-senter og sangkortilbud for demente er at av tilbudene som er lokalisert i Aktivitetshuset. Helse og velferd ønsker å utrede å samle demensomsorg og arbeidet med innbyggere med kognitiv svikt, for å gi et fullverdig tilbud både når det gjelder botilbud, for avlastning, for aktivitetstilbud, for hukommelsesteam og for bedre oppfølging av pårørende i årene fremover.

Organisering av dagtilbud for demente

Antall eldre vil øke betydelig i årene fremover. Antall innbyggere med demens vil dobles, mens antall innbyggere med kognitiv svikt vil tredobles de neste 10 årene. Behovene for de ulike tjenestene må vurderes kontinuerlig og tjenestene justeres etter behovet i befolkningen. Det er viktig å ha en fleksibilitet i tjenestene slik at det er mulig å tilpasse tjenestene etter behov og rettigheter i tråd med målsetningen om å leve hele livet.

Kvalitet

Avdelingene skal arbeide systematisk med kvalitetsforbedring i tjenestene. Helse og velferdsavdelingen har et internt kvalitetsutvalg som behandler alle rutiner og kvalitetsstandarder, avvik

og klager. Pasientsikkerhet er et høyt prioritert område i nasjonale føringer, og god legemiddel-håndtering er et viktig tema i dette. Det er høy frekvens i innleggelser både i kommunehelse-tjenesten og spesialisthelsetjenesten. Dette medfører mange endringer av legemidler og mange involverte parter i forløpet. Legemiddel-håndteringen for alle enheter ønskes tilført en egen farmasøyt for å følge opp og kvalitetssikre all medisinhåndtering og oppfølging i våre tjenester, i tillegg til systematisk farmasøytisk tilsyn eksternt.

Økt samhandling mellom frivilligheten og helsetjenestene:

Vi skal være aktive i kontakten med lag og organisasjoner å være behjelpelig med å fortsatt legge til rette for frivillig arbeid i våre tjenester og utvikle våre tilbud sammen.

Bistå frivilligheten med å søke tilskudd:

Vi skal opplyse lag og foreninger om muligheter til økonomiske midler og/eller andre ressurser og være behjelpelig med søknad/ søknadsprosess

Ta en aktiv rolle i å tilrettelegge for tiltak og aktiviteter i samarbeid med frivilligheten

Samfunnskontakten vil i kontakt med lag og foreninger planlegge og drifte tiltak og aktiviteter i kommunen. Alle enheter i kommunen må være åpne for å inkludere tilrettelagte arbeidsplasser i samarbeid med NAV for å redusere utenforskap.

Videreutvikle hverdagsmestringsteam og tankesettet:

Vi skal fremme ansattes kunnskap om kommunens utfordringsbilde med hensyn til helse og gi kunnskap om hvordan vi kan bistå brukere og pasienter i å mestre egne helseutfordringer, leve med sykdom og være mest mulig deltager i eget liv.

Økt fokus på ernæring og fysisk aktivitet i tjenestene

Ernæring og fysisk aktivitet skal være et viktig fokusområde i alle enheter av tjenesten.

Lærings og mestringstilbud - Øke kursing og tema- kvelder

Mestringenheten i enhet for rus og psykisk helse gir og skal gi tilbud om KID-kurs (Kurs i depresjons- mestring) og KIB-kurs (Kurs i belastningsmestring), samt tankeviruskurs. Tjenesten har i 2023 skolert flere ansatte, slik at en nå også kan gi tilbud om pårørendekurs.

Målet er å fremme helse og forebygge sykdom ved å gi tidlig hjelp til å endre levevaner og mestre helseutfordringer. Gjennom dette ønsker friskliv å skape livskvalitet, god helse og gode liv.

- Etablere forebyggende treningsgrupper
- Ta en aktiv rolle i å tilrettelegge for tiltak og aktiviteter i samarbeid med frivilligheten
- Etablere tema kvelder, kursing ol. for befolkningen
- Tilrettelegge for selvhjelpsgrupper

I tilbudet rettes oppmerksomheten mot den enkeltes ressurser og det legges vekt på å være motiverende, støttende og inkluderende. Gruppe- tilbud gir mulighet for fellesskap og nettverks- bygging.

Tilrettelegge for selvhjelpsgrupper

Rus og psykisk helse har startet opp selvhjelps- gruppe for brukere med rusutfordringer. Gruppe- tilbudet møtes på nøytral arena og er planlagt som et varig tilbud drevet av brukerne selv med bistand fra blant annet erfaringskonsulent.

Utrede muligheten for å etablere forebyggende hjemmebesøk

Sørge for at ansatte har kompetanse i tråd med endringer i brukergruppen - yngre brukere med lettere utviklingshemming

Videreutvikle samarbeid med pårørende og ta en mer aktiv rolle i å opprette å bistå pårørende- foreninger med å lage rutiner i forhold til taushets- plikt, samt avholde pårørendekurs.

Utarbeide en rus -og psykisk helsetjeneste for hele livsløpet

Tjenesten skal ha et bevisst forebyggende fokus ved å komme tidlig inn i forløp for å hindre kronifiserte tilstander. Forebygging handler også om fokus på viktigheten av arbeid, aktivitet, nettverk og meningsfull fritid.

Omsorgsboliger i rus og psykisk helse på Kolvereid er innvilget tilskudd frå Husbanken og det er plan- lagt byggstart i 2023. Omsorgsboliger som benyttes i dag er av svært dårlig kvalitet og det er behov for nye boliger og sanering av dagens utleieboliger. Dette ses sammen med en mer rasjonell og ressursvennlig organisering av driften på dette området.

Utarbeide muligheten for korttids- døgnopphold for rus og psykisk helse

Tjenesten ser at det ofte er behov for korttidsopp- hold, særlig gjelder dette når KAD (3-8 døgn) oppleves som et for kort opphold ved psykisk krise. Det finnes ingen egne botilbud per dags dato, men vi håper å finne en løsning når det bygges nye omsorgsboliger i Halsanvegen, der det er bemanning tilgjengelig fra før.

Utrede muligheten for opprettelse av palliativ team

Kreftforum Ytre Namdal, som kreftsykepleier i Nærøysund er en del av, vil utrede opprettelse av palliativ team i regionen, i samarbeid med aktuelle enheter i 2024.

Tilrettelegge for måltidsfelleskap og matglede

Tjenestene vil i 2024 sette helhetlig fokus på måltidsfelleskap ved våre institusjoner og bofelles- kap og ha matglede som fokusområde.

Hovedmål 2

Nærøysund vil fremme gode oppvekstvilkår hos barn og unge, og utjevne sosiale forskjeller i befolkningen

Utrede hvilke tilbud som bør gjennomføres i skolen for å fremme psykisk helse

- Samtaler, oppfølging, tilgjengelighet gode rutiner for oppgave og ansvarsfordeling
- Mestringsenheten for barn og unge og voksne skal ta ansvar for at alle elever i 10.klassetrinn får tilbud om tankeviruskurs (gruppetilbud)

Utrede fysioterapi og ergoterapi sin rolle i en tverrfaglig skolehelsetjeneste og på helsestasjon

Utarbeide gode kartleggings skjema for helhetlig livssituasjon innenfor NAV

Samskapende kommune

Hovedmål 1

Vi vil ha motiverte, ansvarsbevisste og profesjonelle ansatte

Tiltak:

- Vi skal jobbe bevisst og ha fokus på gode holdninger i alle tjenester der vi har klare, tydelige og kjente mål, slik at vi i felleskap drar i samme retning,
- Utarbeide rutiner for forpliktende samarbeid mellom alle de relevante helsetjenestene
- Det utarbeides rutiner for samarbeidsarenaer og samarbeidsmetoder mellom avdelingene.

Utarbeide klare retningslinjer for rolle og oppgavefordeling mellom brukerkontor og tjenestene

Det utarbeides rutiner for tydelig ansvar og oppgavefordeling i de ulike virksomhetene, samt rutiner for hvordan samarbeids og beslutningsstrategi skal gjennomføres.

Utvikle en oversikt over hvilke hjelpemidler som finnes

Utvikle og tydeliggjøre rollen til primærkontaktene

Utarbeide rutine for ansvar og oppgaveporteføljen til primærkontakt tilpasset tjenestemottakers behov.

Sørge for at alle ansatte er kjent med sine stillingsbeskrivelser/ ansvarsbeskrivelse

Alle tjenestene skal jobbe sammen med frivilligheten

Systematisk gjennomgang med ansatte om

betydningen av frivillig innsats og hvordan vi som ansatte kan bidra til at frivillige føler seg velkommen og viktig i våre avdelinger

Hovedmål 2

Vi vil være en åpen og kommuniserende kommune

Internundervisning og fagdager for ansatte i helse og velferd

Kompetanse

Det er viktig å rekruttere og beholde kompetente ansatte. Derfor er det viktig å ha en ledelse som fremmer og motiverer til kunnskapsbasert praksis. Det er også av viktighet å fremme medvirkning og medbestemmelse for å sikre en faglig utvikling av tjenestene.

Krav til tjenestene gjør det nødvendig å heve den generelle kompetansen. Kompetansekrav ved nyansettelser vurderes, og det skal legges til rette for opplæring og videreutdanning ved å til enhver tid ha oppdatert kompetanseplan med årlige opp- læringsplaner i henhold til prioriterte videre og etterutdanninger og intern opplæring. Kompetansebehovet ses i sammenheng med behov i bruker og pasientgruppen og det skal legges til rette for opplæring og videreutdanning på mange ulike felt for å imøtekomme kravene til kompetanse. Legemiddelhåndtering, bruk av tvang og makt, ernæring og brannrutiner er eksempler på opplæring som er obligatorisk og må skje kontinuerlig for alle ansatte.

Videreutvikle kultur for tidsavgrenset og løpende refleksjon

Målet med løpende refleksjon er bevisstgjøring av ansatte der resultatet skal føre til økt faglighet og gode holdninger i ansattegruppen.

Heltids

Alle pleie og omsorgsavdelinger i helse og velferd har deltatt i et heltidsprosjekt og alle enheter har innarbeidet årsplanlegging eller har årsplanlegging under arbeid i sine virksomheter.

Arbeidet i 2024 er å videreutvikle gode tjenestestyrte bemanningsplaner som sikrer god kompetanse og forutsigbar bemanning gjennom hele døgnet og

hele uka, samt å arbeide for gode turnusavtaler i partssamarbeidet.

Utrede og utvikle tilgjengelige og fleksible helse-tjenester med lengre åpningstider

Lengre åpningstid vil økte tilgjengelighet for kommunens innbyggere, dette vurderes opp mot ressursbruk, behov og nyttefunksjon. Rus og psykisk helse har døgnåpne tilbud i tilknytning til alle sine omsorgsbaser der eksisterende bemanning benyttes uten ekstra kostnad, et godt forebyggende tiltak for å hindre forverring av tilstand.

Mestringstilbud gis også på ettermiddag/kveld.

Hovedmål 3

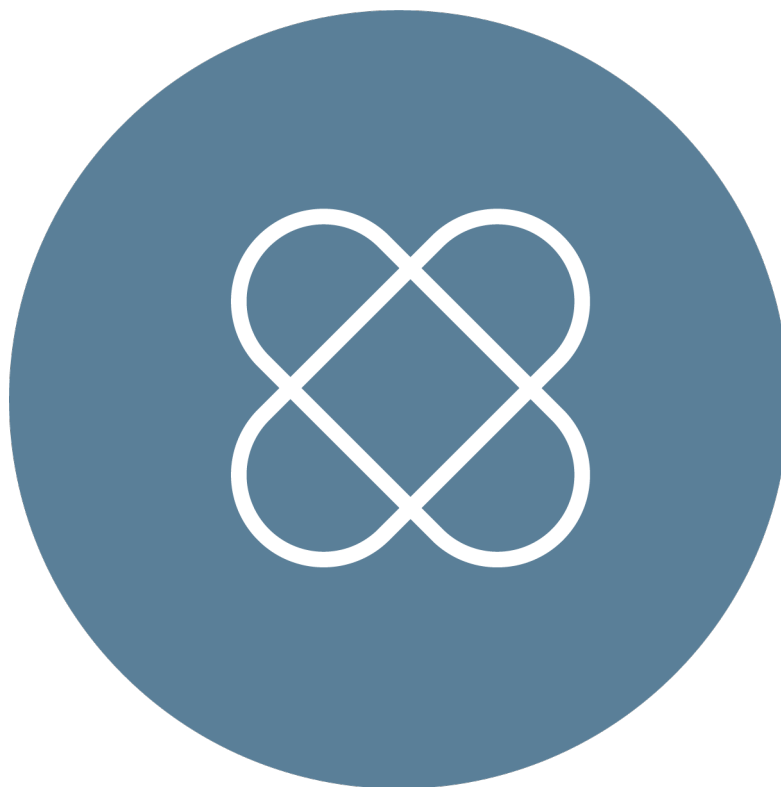
Vi vil samarbeide for å nå målene

Utrede mulighetene for bruk av velferdsteknologi i tjenestene

Arbeide sammen med lag og foreninger om hvilken fremtidig teknologi som er viktig for å mestre og trygge en hverdag, og samarbeide med Værnes respons om og «Trøndelagsløftet» om teknologiske og digitale muligheter for å bedre muligheten et selvstendig liv.

Brukermedvirkning og system og rutiner for brukermedvirkning i tjenestene

Det ønskes å skape en helsetjeneste for pasienten, samt å forenkle og forbedre tjenestene, derfor skal brukerrepresentanter alltid være med i helse og sosialavdelingens plan - og utviklingsarbeid. Alle enhetene skal ha system for møter med brukere og pårørende. Brukerkontor skal styrkes og auke

8.4 Kommunalområde teknisk

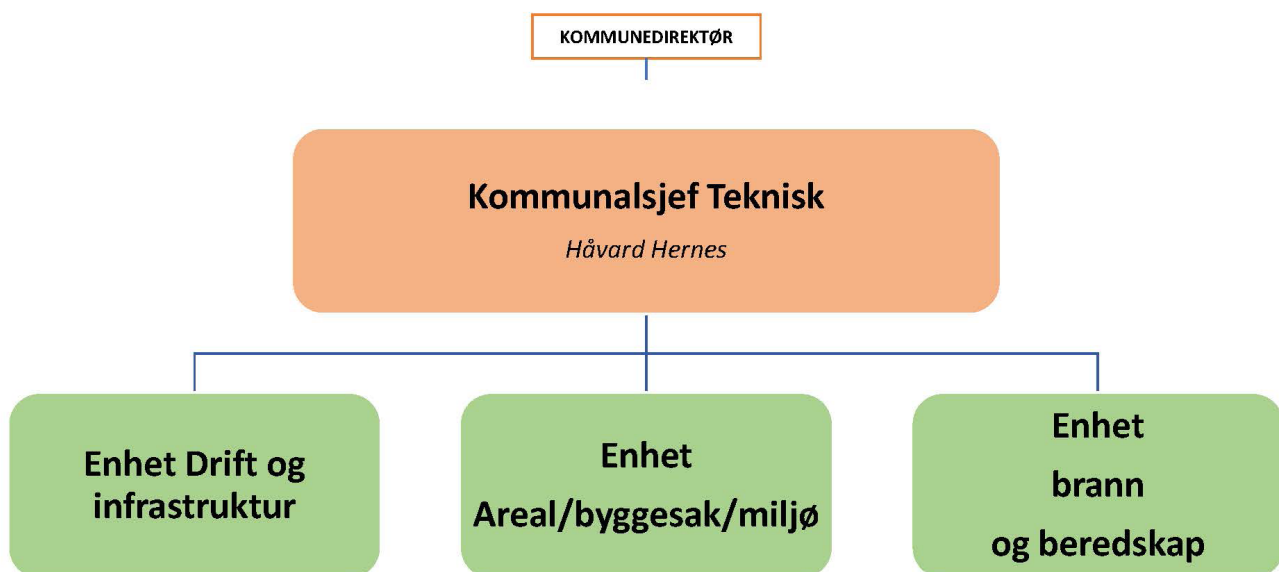
Kommunalområdet Teknisk omfatter følgende fagområder:

- Arealplaner/Byggesak/Geodata/oppmåling/delingssak/utslipp/tilsyn/miljø
- Veg, ladestasjon, gatelys, park, uteanlegg og idrettsanlegg, havner, vann, avløp, renovasjon og slam.
- Brannberedskap og brannforebyggende/feieing
- Byggforvaltning, byggdrift, renhold og brukertjenester.
- Eiendomsforvaltning, eiendomsutvikling, Grytbogen, Sør Gjæslingan, Fyret, festetomter og utbyggingsavtaler.
- Prosjekt/byggeledelse for ansvarsområdet sine investeringer.

Organisering

Kommunalområdet teknisk har høsten - 23 hatt en gjennomgang av den administrative organiseringen. I denne prosessen har en tatt utgangspunkt i å ivareta og utvikle de områdene som produserer tjenester for kommunens innbyggere, samt interne tjenester. Det vil si at målet er å sette brukeren i fokus. I tillegg har kommunens økonomi vært en del av vurderingen. For å nå disse målene er det bestemt at det opprettes en ny enhet «Drift og infrastruktur». Ansvarsområdene byggdrift og kommunalteknikk legges under denne enheten. All teknisk drift blir da samordnet og en ønsker å få ta ut effekten av dette. I tillegg er avdeling idrett (ansvar aktivitet i haller/basseng og spillemidler) samordnet med kultur.

Nytt organisasjonskart

Teknisk		
Netto driftsramme 2024	76,263	mill. kr
Innsparingsbehov/-tiltak 2024	10,65	mill. kr

Fokusområder i 2024:

Med utgangspunkt i de 3 satsningsområdene fra kommuneplanens samfunnsdel jobbes det etter følgende målsettinger innenfor teknisk.

Mål

- God samhandling internt og eksternt.
- Skape gode arealer for bo- og blilyst og aktivt næringsliv.
- Gode lokaler og god infrastruktur, til lavest mulig kostnad for best mulig rammevilkår for brukerne.
- Styrke fokus på HMS/interkontroll og aktiv bruk av avvikssystemet.
- Bedre innkjøpsrutiner.
- Gode forebyggende- og beredskapstjenester for å trygge befolkningen.
- Ta i bruk digitale løsninger for befolkningen og for egen drift

Tiltak i tillegg til ordinær drift:

Det gode liv i Nærøysund:

- Gratis leie i kommunens formålsbygg og idrettsanlegg for organisert aktivitet for barn og unge opp til 18 år. Gjelder også for terminfestede kamper for samme aldersgruppe.
- Parkanlegg – styrke fokus på gode uterom - utvikle samarbeid av drift med lag/foreninger med flere.
- Videreutvikle badeplassen «Storvatnet» - Statlig sikret friluftsområde.
- Etablere dagsturhytte i samarbeid med Trøndelag fylkeskommune og lag/foreninger

Grønn utviklingskraft i Nærøysund

- Ferdigstille plan og strategier for kommunens formålsbygg.
- Utarbeide plan for energioptimalisering.

- Det settes et mål om 5 % reduksjon av energiforbruket.
- Utarbeide plan for tilsyn av spredt avløp, samt gjennomføring
- Kommunedelplan Rørvik – klima/miljø, trafiksikkerhet og andre trafikale utfordringer
- Retningslinjer for klima/miljøtiltak i kommunens anskaffelser

Samskapende kommune

- Videreutvikle Bookup - for effektiv og brukervennlig systemer for leie av kommunale formålsbygg.
- Videreføre bruk av digitale hjelpemidler for bedre muligheter for samhandling og medvirkning i planer og prosjekter.
- Videreutvikle hjemmeside Digitale skjema/søknadsblanketter/«god og rett info»
- Videre arbeid med rutiner for innkjøp, jf innkjøpsstrategi
- Utvikle arbeidsplasser for ufaglærte/utenfor-skap.

Arealstrategi

- Gjennomføre planer i henhold til planstrategi. Ferdigstilling av kommuneplanens arealdel, ferdigstille reguleringsplanen for gang- og sykkelveg Engasvegen, arbeid med kommuneplan Rørvik, endring av reguleringsplanen Storbjørkåsen (driftstid, parkering lysløype).

Andre punkter

- Videreutvikle systemer for internkontroll, kvalitetsstyring av tjenesteproduksjon og prosjektstyring.
- Gjennomgang av festeavtaler med mål om reduserte utgifter.
- Investeringsprosjekter jf. budsjettvedtak

Beskrivelse av de ulike fagområdene med utfordringsbilde:

Kommunalområdet har i 2023 et revidert budsjett på ca kr 86 953 586,- (netto). Opprinnelig budsjett for 2023 var på ca kr 80 388 000,-.

Rammen for 2024 er beregnet til kr 76 267 372,-. I tillegg er det avsatt kr 3 100 775,- (felles lønns-pott), i forventet lønnsvekst for 2024. Dette gir et behov for en reduksjon på kr. 10 686 214,- fra revidert budsjett 2023.

Forslag til reduksjoner vil komme frem i kommune-direktørens budsjettforslag,

Kommunalområdet har fokus på at levere gode tjenester til alle. Innenfor infrastruktur er dette en krevende øvelse da rammene som området har til rådighet ikke strekker til. Som nevnt er det nå foretatt en endring som gjør at kommunalområdet innenfor drift og infrastruktur til innbyggere og våre egne brukere skal bli bedre samordnet, som igjen skal gjøre kommunalområdet mere effektiv, og at det vil bli jobbet med å ta ut gevinster.

Med økt tilflytting vil det være behov for mer arealer til næring og boliger. Boliger tilpasset den enkeltes økonomi og livsløp vil være viktig å ha søkelys på. Økt aktivitet gir også en større slitasje på bygg og infrastruktur, samt at økt innbyggerkrav gjør seg gjeldende.

Klima og miljøutfordringene er også gjeldene i Nærøysund kommune. Det gjelder innenfor mange områder, så som økt nedbør kan gi økt fare for mer fukt i bygninger, kraftigere nedbørsmengder, begrenset dimensjon på ledningsnett, større slitasje på kommunens infrastruktur.

Rekruttering av kompetanser er en utfordring kommunen har hatt over lang tid. Med en kommune i vekst og de mulighetene og utfordringene som finnes, er det viktig å ha rett og god kompetanse på plass.

Det vises også til kommentarer under de enkelte ansvarsområder.

Ansv 410 – Areal/byggesak/miljø

Ansvarsområdet har endret navn, for å få frem fagområdene tydeligere.

Områdene som ligger under 410 er arealplaner, matrikkel/eiendomsregister, eiendom, festetomter, byggesak, delingssak, eiendomsseksjonering, utslippsbehandling, tilsyn plan og bygningsloven og forurensingsloven, kart/geodata og veiledning i alle saksområdene.

Ansvarsområdet har en ubesatt stilling innenfor tilsyn/miljø. Vurdering av ansettelse av denne vil bli sett i sammenheng med organisasjonsendringen som pågår. En del av tiltakene som er listet opp for 2024, har også sammenheng med den nye stillingen.

Kontaktledet med felles vannkoordinator i Namdalen, ligger på dette ansvaret.

Dette ansvarsområdet er i hovedsak knyttet til selvkost. Jf «forskrift om gebyrer for plan, byggesak, oppmåling, seksjonering, utslipp og konsesjonsbe-handling» skal gebyrene justeres hvert år med KPI. Det er i budsjettet lagt inn 5,4 % økning.

Tiltak for 2024

- Arbeide med arealplaner
- Økt gebyrer med 5,4 %
- Oppstart av arbeidet med Plan for tilsyn spredt avløp, i samarbeid med vannkoordinator.
- Bruk av digitale hjelpemidler for bedre muligheter for samhandling og medvirkning i planer og utvikle systemer rundt saksbehandling.
- Kjøp av tjenester ved utarbeidelse av egne arealplaner. Dette dekkes av bruk av disposisjonsfond.
- Gjennomgang av festeavtaler.

Ansvar Enhet Drift og Infrastruktur (Ansvar 420 og 440)

(Dette er tidligere enhetene kommunalteknikk og byggdrift.)

- Det vil i 2024 bli jobbet med å få den nye enheten til å fungere best mulig, da med tanke på samhandling og dra ut de effekter som ligger der. Det vises til innledningen som beskriver noen av tiltakene.

- Det er et stort vedlikeholdsetterslep på infrastrukturen og rammene kommunalområdet forholder seg til har ikke rom for tiltak som kan minske etterslepet. Vedlikeholdspostene er redusert fra 2023, og for 2024 er det kun lagt inn midler til reparasjon og mindre vedlikeholdstiltak. På skoler og barnehager vil HMS tiltak – jf rapporter fra «Miljøretta helsevern blir prioritert først.
- Vintervedlikeholdet er på sammen nivå som 2023.
- Det legges i 2024 opp til å utføre mest mulig tiltak i egenregi med eget mannskap og maskiner/utstyr.
- Maskinparken vil være en viktig ressurs for å kunne utføre mer i egenregi. Status er at vi har gode driftstider på våre maskiner/redskaper, men det vil snart være behov for utskiftinger og fornyinger, både maskiner og tilhørende utstyr. Dette er det ikke funnet rom for i budsjett.
- Eiendommene Grytbogen og Fyret ligger under dette ansvarsområdet. Eiendommene har bygningsmasse som har behov for vedlikehold. Det er ikke lagt inn tiltak på disse eiendommene for 2024. Det bør foretas en vurdering rundt eierskap og drift av disse eiendommene.

Tiltak 2024

- Det er for 2024 lagt inn tilbud om lærlingeplass, maskinfører.
- Det vil bli lagt til rette for at det skal være mulig ta fagbrev innen veidrift- og veivedlikeholdsarbeider.
- Lærling Byggdrifter videreføres.
- Oppgradering badehus Storvatnet (finansiert med midler fra Miljødirektoratet)
- Redusere energiforbruket med 5%. Egen ressurs er satt av til oppfølging av dette.
- Ferdigstille plan for formålsbygg
- Utarbeide plan for energioptimalisering
- Hovedplan vann
- Husleiene omsorgsboliger økt med KPI (5,4 %), de andre inntektene er på samme nivå som budsjett 2023
- Videreføring av gratis halleie organisert aktivitet under 18 år, for 2024 legges det opp til at dette

skal gjelde for alle kommunale bygg.

- Tilskudd fra SinkaBerg Hansen AS ligger inne i 2024. Dette er, jf avtalen, det siste året.
- Videreutvikle bruken av bestiller/utfører system FAMAC og bookingsystemet Bookup
- Videre arbeid med internkontroll, utarbeide prosedyrer, instruksjoner og årshjul

I budsjettet er det lagt i inn økte kostnader til

- Energi – pris økt med 10 % (kr 0,8 mill)
- Forsikring – pris økt med 5,3 % (kr 0,2 mill)
- Renholdsmidler – pris økt med 5,4 % (kr 0,15 mill)

Ansv 430 – Brannforebyggende og beredskap

Det ble i mai 2023 vedtatt av kommunestyret at tjenesteområdet brann og redning skal driftes i egenregi. Enheten har nå blitt ledet av konstituert brannsjef, og det jobbes med å få på plass en ny leder for enheten.

I budsjettet er det lagt inn normal aktivitet, basert på erfaringer fra tidligere år.

Det vil være fokus på å få samordnet enheten og at en får på plass felles strukturer og kulturer. Hovedoppgaven i 2024 vil være ROS arbeid og få på plass planer for beredskapsarbeid, beredskapsutstyr og plan for forebyggende.

Tiltak i 2024

- Ukesvakter for Rørvik er innført - helårseffekt
- Salg av tjenester til Leka er ikke videreført
- 50 % stilling tilsyn brannforebyggende er satt vakant i 2024
 - o Dette i påvente av ny leder skal få satt organisasjonen og sett i forhold til bemanning ellers på kommunalområdet.
- Det skal gjennomføres ROS for beredskap og forebyggende
- Fokus på forebyggende arbeid
- Kurs – utdanning av UL-ledere.
- Det er lagt inn lærling på feierfaget (brannforebygger)

VAR – områdene

Dette gjelder områdene vann, avløp, renovasjon, slam og feiing. Disse områdene er til selvkost og det føres eget selvkostregnskap. Nærøysund kommune benytter et system levert av Momentum til holde oversikt på selvkostregnskapet. Gebyrene kommer som egne saker i forbindelse med budsjettbehandlingen.

Budsjettforslaget er

- Gebyr vann, økning med 6,0 %
- Gebyr avløp, økning med 10,0 %
- Gebyr renovasjon ingen økning, 0%
- Gebyr slam, økning med 10,0 %
- Gebyr feiing/tilsyn

Høydebasseng på Austafford

8.5 Kommunalområde NAV/samhandling

NAV/Samhandling er et nytt kommunalområde som ble opprettet samtidig som det ble ansatt ny leder for Nav Nærøysund. Nærøysund kommune er en av de første kommunene i landet som prøver en slik organisering.

Kommunalområdet har i 2023 bare bestått av Nav Nærøysund med sine ca 20 ansatte. Fra 01.01.2024 er MAKS (flyktningetjenesten og voksenopplæringen) foreslått flyttet fra kommunalområdet familie

og oppvekst til kommunalområdet Nav Samhandling. Formålet med denne organisasjonsendringer er å prøve å få til en bedre samhandling mellom MAKS og Nav til fordel for den enkelte bruker.

Kommunalområdet skal være en pådriver for å etablere tverrsektorielt samarbeid som sikrer helhetlig oppfølging på tvers av tjenester.

NAV/Samhandling	
Netto driftsramme 2024	45,803 mill. kr
Innsparingsbehov/-tiltak 2024	7 mill. kr

Fokusområder i 2024:

Tverrsektorielt samarbeid

En økning i antall mottakere av økonomisk sosialhjelp er et symptom på at ikke alt fungerer slik det skal på flere områder før brukeren kommer til Nav. Det viktigste tiltaket for å redusere økonomisk sosialhjelp er å samarbeide tverrsektorielt. Mangelfullt tverrsektorielt samarbeid hindrer helhetlig oppfølging på tvers av tjenester.

Nav har naturlige samarbeidspartnere som lokalt næringsliv, utdanningsinstitusjoner, vekstbedrifter og flyktningetjenester. Det blir avgjørende i 2024 at det etableres arenaer hvor disse møtes og setter seg felles mål og strategier for å løse de ulike utfordringene som for eksempel utenforskap, arbeidsledighet, sykefravær, mangel på arbeidskraft/kompetanse, integrering av flyktninger m.m. Den pågående utviklingen med økende antall mottakere av økonomisk sosialhjelp må stoppes og snus.

Bruk av tiltaksmidler:

Nav Nærøysund har hatt et underforbruk av tiltaksmidler i 2023. Tiltaksmidler er ment å brukes for å få folk raskt ut i arbeid igjen for eksempel gjennom at det blir gitt lønnstilskudd i en periode.

NAV Nærøysund vil derfor ha søkelys på å tilpasse tiltakene til brukerens behov, samt bruke de virkemidlene NAV har til rådighet.

Effektiv bruk av tiltaksmidler fordrer tett kontakt med arbeidsgivere/lokalt næringsliv.

Kontoret har over tid hatt for lite ressurser til å jobbe målrettet med kvalifiseringsprogrammet (KVP). Med flere deltakere i kvalifiseringsprogrammet vil det bli mindre behov for økonomisk sosialhjelp. Et målrettet arbeid opp mot kvalifiseringsprogrammet må derfor prioriteres.

Sykefraværsoppfølging

Å få mennesker tidlig tilbake i jobb etter sykdom er avgjørende for å sikre brukeren en trygg og god økonomi samt redusere behovet for trygdeytelser eller økonomisk sosialhjelp. Det vil også redusere kostander for arbeidsgivere.

Gjennom aktiv sykefraværsoppfølging kan arbeidsgivere tidligere ivareta den ansatte og iverksette tiltak for å redusere varigheten av sykefraværet.

Nav skal være en tilrettelegger for å hjelpe arbeidsgiver og arbeidstagere og eventuelt andre relevante parter for å finne løsninger som kan bidra til å redusere sykefraværet og legge til rette for tilbakevending til arbeid

Bemanning:

Nav Stat signaliserer en styrt nedbemanning gjennom naturlig avgang på ca 50 årsverk i Trøndelag frem til og med 2027. Dette kan bli en utfordring for små NAV-kontorer med høy gjennomsnittsalder på sine ansatte, som for eksempel Nav Nærøysund.

Å opprettholde tilstrekkelig og rett kompetanse på kontorene vil være avgjørende for å redusere saksbehandlingstiden for statlige ytelser, og dermed redusere bruk av økonomisk sosialhjelp. Det vil derfor være viktig at kommunene er bevisst på sin rolle i partnerskapet og stiller forventinger til Nav stat. Det kan nevnes som et eksempel at saksbehandlingstiden på arbeidsavklaringspenger har økt fra 11 uke til 15 uker i 2023. Dette har ført til at flere må ha økonomisk sosialhjelp.

I et forsøk på å få en bedre utnyttelse av statlige ressurser vil Nav Nærøysund, Nav Midtre Namdal og Nav Indre Namdal inngå et faglig samarbeid innenfor fagområdene arbeid, AAP og SYFO for å se om vi klarer å utnytte ressursene bedre på de ovennevnte fagområder. Dette både for å få ned saksbehandlingstiden, men også for å skape større og bedre fagmiljø innad i Nav.

Marketskontakt:

For å få flest mulig raskest mulig ut i arbeid er tett kontakt med lokalt næringsliv viktig. Nav har på de fleste kontorer ansatt egne markedskontakter som har som hovedoppgave å kartlegge bedriftenes behov for arbeidskraft. Dette skjer gjennom tett dialog med lokalt næringsliv. Nav Nærøysund har ikke hatt denne stillingen lokalt siden våren 2022. Det siste året har kontoret kjøpt tjenesten fra NAV Midtre Namdal (40%). Markedskontakten har da hatt kontorsted i Namsos. Både lokalt næringsliv og markedskontakten selv er klar på at denne løsningen er langt fra tilfredsstillende.

Nav Nærøysund er vil i 2024 måtte finne en bedre løsning for å oppnå en tettere kontakt med næringslivet. Dette kan skje enten gjennom at NAV Nærøysund får tilbakeført ressursen markedskontakt fra Nav Stat, eller at Nav Nærøysund omdisponerer sine kommunale ressurser for å fylle denne rollen.

Sikre at sosialhjelp er behovsprøvd og nødvendig

Nav Nærøysund må gjennomgå vedtakene til økonomisk sosialhjelp. Det må kvalitetssikres at sosialhjelpen er behovsprøvd og nødvendig. Langtidsmottakere av sosialhjelp må prioriteres sterkere for å få de raskere ut i ordinært arbeid, evt avklaringer om de skal inn på andre typer ytelser. Det må også avklares politisk om Nav Nærøysund for eksempel skal vurdere stordriftsfordeler når økonomisk sosialhjelp til barnefamilier med flere enn 3 barn.

Omstillingstiltak for NAV Nærøysund, budsjett 2024.

For å klare å holde budsjetttrammene for 2024 er kommunalområdet Nav/Samhandling avhengig å redusere bruken av økonomisk sosialhjelp. Dette kan ikke gjennomføres gjennom direkte kutt av driftskostnader, men må gjennomføres gjennom at man oppnår besparende effekter gjennom målrettede arbeid med fokusområdene som er beskrevet under punkt 3, kommunalområdets fokusområder.

Tiltakene til kommunalområdet vil være:

1. Sterke prioriteringer: For å sikre at både menneskelige og økonomiske ressurser benyttes der behov og effekt er størst må Nav Nærøysund ha klare føringer for hvilke saker som til enhver tid skal prioriteres. Dette vil primært være et lederansvar.
2. Koordinering av ressursbruk: Det jobbes godt med innad i ulike sektorer opp mot de samme

brukergruppene. En bedre samordnet innsats vil kunne sikre en bedre ressursbruk til det beste for brukeren.

3. Utadrettet arbeid: Nav Nærøysund må etablere en bedre kontakt med lokalt næringsliv. Gjennom å etablere naturlige treffpunkter vil Nav kunne treffe bedre med arbeidsrettet oppfølging, bruke tiltaksmidler riktig, samt ha en tettere sykefraværsoppfølging.
4. Sikre at økonomisk sosialhjelp er tilstrekkelig behovsprøvd og nødvendig. Nav Nærøysund må sammen med kommunen gå gjennom de rutinene for utbetaling av økonomisk sosialhjelp samt at de veiledende satsene for økonomisk sosialhjelp må gjennomgås. Flere andre kommuner har gjort innskjerpinger på dette punktet.

MAKS - Mangfold og kvalifiserings-senteret

Tjenesten MAKS består av flyktningetjenesten og voksenopplæringen.

Hovedmålet vårt er at deltakeren skal kvalifiseres til enten utdanning eller jobb.

Maks består i dag av ca 30 ansatte, fordelt 50/50 på voksenopplæringen og flyktningetjenesten. En del av stillingene er midlertidige, da det er vanskelig å forutse hvor mange nye flyktninger som kommer til Nærøysund kommune. Enheten har en stabil og dyktig arbeidsstokk.

De største postene er lønn til ansatte, som selvfølgelig har økt ettersom vi har tatt imot flere flyktninger og ansatt flere folk.

Vi ser også at skyssutgifter/buss har økt mye, ettersom de fra Ukraina hadde gratis skyss, men at fra 1.januar 2023 må MAKS dekke skyss.

Introduksjonsordningen, også kalt introlønn/stønad, er en stor utgiftspost. Hvis en deltaker kommer ut i jobb, slutter vi å betale ut introlønn, og derfor er enheten avhengig å få folk ut i jobb for å redusere denne utgiftsposten.

Nesten alle får Intro i 12 måneder, noe som er lovpålagt, slik at utgiftsposten for 2024 på vil være ganske høy, til tross for at vi ikke tar imot nye flyktninger i 2024.

8.6 Kommunalområde Service og Samfunn

Kommunedirektøren har besluttet at det fra 2024 opprettes et nytt kommunalområde som får tittelen Service og samfunn. Kommunalområdet skal ledes av en kommunalsjef som inngår i kommunedirektørens ledergruppe sammen med de øvrige fire kommunalsjefer.

Organiseringen internt i nytt kommunalområde er ved frigivelse av dette budsjettet ikke endelig klart,

men er noe det vil arbeides videre med i fortsettelsen. Oppgavene som i dag er knyttet til Fellestjenesten og Strategi og samfunn vil innlemmes som en del av kommunalområdet. Videre er også ansvarsområdet kultur tenkt organisert under dette kommunalområdet.

Service og Samfunn	
Netto driftsramme 2024	61,994 mill. kr
Innsparingsbehov/-tiltak 2024	11,2 mill. kr

Enhet Service

Enhet Service (tidligere fellestjenesten) har ansvar for blant annet publikumsmottak og service, dokumentcenter, politisk sekretariat, IT, virksomhetsstyring, overordnet internkontroll, personvern, kantine, etablerer og kunnskapsprøven i ht. alkoholloven, felles innkjøp av kontormateriell, administrasjon av leiebiler tilknyttet rådhusene, digitalisering og valg.

Avdelingen har hjemler til 21 årsverk. Ett årsverk har vært holdt vakant i 3 år og skulle etter planen delvis oppbemannes i 2024. I løpet av 2023 ble i tillegg 10 % stilling satt vakant. For 2024 er det budsjettet med 18,4 årsverk (19 ansatte) en reduksjon på 1,6 årsverk fra budsjett 2023. I tillegg vil 3 stillinger bli satt vakante i deler av 2024. Det er ikke budsjettet med innleie av ekstra personell til å jobbe med etterslep på lovpålagte oppgaver (arkiv) og innleie av ferievikar.

I tillegg til den faste bemanningen har avdelingen er en lærling i IKT driftsfag (til juli 2024) og 3 personer på varig tilrettelagt arbeid tilknyttet avdelingen. Det er ikke budsjettet med inntak av nye lærlinger i IKT driftsfag og kontor og servicefag fra høsten 2024 som planlagt.

Avdelingens fokusområder i 2024:

Publikumsmottak og service

- Innbyggerne i sentrum - Gi innbyggerne en så god tilgang til kommunal informasjon og tjenester både digitalt og i møte med kommunens førstelinjetjeneste som mulig med de ressurser som er til rådighet.
- I samarbeid med enhet Samfunn arbeide videre med utvikling av innbyggerpunkt (informasjons- og kontaktpunkt) rundt om i kommunen.
- Etablere innbyggertorg i bibliotek på Kolvereid

IT

- Opprettholde en forsvarlig drift så langt det lar seg gjøre innenfor tilgjengelige ressurser
- Gjennomføre nødvendige tiltak innenfor IT infrastruktur (forutsetter investeringsmidler)
- Videre føre arbeidet med utbygging og oppgradering av trådløstnett i kommunale bygg (forutsetter investeringsmidler)
- Videreutvikle og drifte kommunens data- og kommunikasjonssystem på en kostnadseffektiv og rasjonell måte, med fokus på stabilitet og driftssikkerhet (forutsetter investeringsmidler)
- Arbeidet videre med nødvendig planverk for informasjonssikkerhet og gjennomføre ytterligere nødvendige tiltak for å kvalitetssikre og sikre kommunens data

Dokumentsenter

- Opprettholde en forsvarlig daglig drift så langt det lar seg gjøre innenfor tilgjengelige ressurser
- Utarbeide nødvendige rutiner og flytkart over arbeidsprosessene i avdelingen for økt kvalitets-sikring og kvalitetsforbedring av tjenestene
- Bestandskartlegging med plan og ressurskartlegging for håndtering og avlevering av arkiv fra tidligere Vikna og Nærøy kommune (forutsetter investeringsmidler)
- Uttrekk og avlevering av digitale arkiv (forutsetter investeringsmidler)
- Oppgradere og sikre eksisterende arkivlokaler i ht. gjeldende lovkrav (forutsetter investeringsmidler)

Politisk sekretariat

- Videreutvikle interne rutiner rundt saksgang og samhandling mellom administrativt og politisk nivå. Foreta nødvendige forventningsavklaringer.
- Forbedre politikernes digitale verktøy til bruk ved saksforberedelse og i møter.

Overordnet internkontroll

- Videreføre arbeidet med å øke kompetansen og bevisstheten rundt personvern i kommuneorganisasjonen, med spesielt fokus på implementering av kommunens sikkerhetsorganisasjon i drifta, behandlingsprotokoller og databehandleravtaler.
- Videreutvikle og gjennomføre egenkontroll
- Få etablert tilgangsstyring på kommunens rådhus og kulturarenaer. Forbedre og samordne allerede etablert tilgangsstyring i kommunale bygg (forutsetter investeringsmidler).

Lærlinger

- Gjennomføre fagprøve (lærling i IKT driftsfag).

Kantine

- Samordne innkjøp og tilbudet i kantine på rådhusene der målene er mer kostnadseffektiv drift, fokus på sunt kosthold, redusere matsvinn, kildesortering og leveranse av all mat til møter, kurs og konferanser som avholdes på rådhusene. Øke antall betalende deltakere på kommunens kaffeordning

Biladministrasjon

- Ta i bruk biladministrasjonssystemet Abax for å optimalisere bruk og vedlikehold av bilparken. Kostrafordeler driftsutgifter for bruk av kommunale fellesbiler.

Digitalisering

- Intensivere arbeidet med arbeidsprosesskartlegginger som grunnlag for effektivisering og kvalitetssikring av tjenesteproduksjonen. Gjennom kartlegging identifisere områder/ prosesser som kan digitaliseres eller robotiseres. Innføre nye og forbedrede digitale løsninger med brukerne (innbyggere og ansatte) i fokus (forutsetter investeringsmidler).
- Systematisere resultatene fra virksomhetsarkitekturkartleggingen (gjennomført i 2023). Arbeide videre med å få på plass manglende dokumentasjon (behandlingsprotokoller, DPIA, databehandleravtaler). Oppdatere oversikten og bruke denne aktivt ved planlegging av fokusområder og i eventuelle anskaffelsesprosesser.
- Gevinstrealisering – Identifisere ønskede effektmål ved de endringer som gjennomføres, og følge opp disse.
- Fortsette og forsterke arbeidet med en gradvis overgang fra digitalisering til digital transformasjon. Digital transformasjon krever samarbeid på tvers av organisasjonens hierarkiske struktur. Digital transformasjon er mer enn å sette strøm på papir, og krever endringer i arbeidsform og tankesett i hele organisasjonen.
- Videreutvikle og implementere kommunens digitaliseringsorganisasjon i drifta. Målet er at alle forslag og ideer på digitaliseringsområdet skal kanaliseres gjennom digitaliseringsorganisasjonen. Dette for å sikre helhetstenking, medvirkning og samordning av fremtidige prosjekter.
- Arbeide videre med Nærøysund kommune som datadreven organisasjon. Dvs. sørge for et forbedret datagrunnlag som grunnlag for beslutninger

Omstillingstiltak i 2024:

Innledning:

Enhet service produserer tjenester og gjennomfører innkjøp og anskaffelsesprosesser for hele kommuneorganisasjonen innenfor områdene IT, digitalisering, telefoni, kontorstøttesystemer og kontorrekvisita. Alle kostnader på disse områdene belastes avdelingen. Kontingenter og felles lisenser f.eks til KS for hele organisasjonen kostnadsføres også på dette området.

Budsjett for 2024 var i utgangspunktet satt opp kun med videreføring av budsjett 2023 både når det gjelder bemanning og drift forøvrig. På grunn av gunstige langtidavtaler på lisenskostnader fra store leverandører har kommunen ikke blitt belastet kostnadsøkninger i perioden 2020-2023. Budsjett 2023 var satt opp med utgangspunkt i gjeldende avtale.

Nye avtaler for 2024 medfører en total kostnadsøkning på ca. 3 mill. kr. Når ramme ble tildelt for 2024 basert på ramme for 2023 medførte dette at budsjett for 2024 (videreføring av drift) måtte tas ned med 4,8 mill kr, en reduksjon på i overkant av 11 %. Dette i tillegg til at investeringsbudsjettet er satt i 0 medfører store utfordringer for en avdeling der de fleste kostnadene er bundet opp i langsiktige avtaler, og investeringsmidler er en viktig faktor for gjennomføring av nødvendige infrastrukturtiltak som grunnlag for tjenestestyting til kommunalområdenes tjenestekområder. Konsekvensene med manglende investeringsmidler og de endringer/ omstillinger som må gjøres berører altså hele kommuneorganisasjonen internt og kommunens innbyggere gjennom redusert tjenestenivå og manglende utviklingskraft. Nedenfor kommenteres de tiltakene som medfører størst konsekvenser for driften. I tillegg er det foretatt en rekke kutt på andre driftsposter som det må arbeides kontinuerlig med for at tiltakene skal kunne gjennomføres. Herunder gjennomgang og eventuell oppsigelse av inngåtte avtaler (vil berøre tjenestekområder) og etablering av fortløpende lisenskontroll basert på HRM/ AD integrasjon.

Tiltak og konsekvenser (drift):

Personell:

Tiltak: Antall ansatte reduseres med 1,5 stilling. I tillegg settes 3 stillinger vakant deler av året. Vakante stillinger i 2023 (110 %) holdes vakant også i 2024. Det leies ikke inn ferievikar. Avtaler med innleid personell for å jobbe med etterslep på lovpålagte oppgaver (arkiv) videreføres ikke i 2024.

Konsekvens: Det vil ikke lenger være mulig å opprettholde 2 servicekontor i kommunen. Det foreslås derfor at servicekontoret ved Kolvereid rådhus legges ned og at enhetens personell i størst mulig grad samles på ett rådhus for bedre fleksibilitet/omfordeling av ressurser for å få gjennomført daglig drift. Det jobbes videre i samarbeid med enhet Samfunn om å få på plass et tilbud med innbyggertorg i bibliotek på Kolvereid innenfor bibliotekets åpningstider. Det er ikke budsjettert med midler til bemanning av dette tilbudet i enhetens budsjett for 2024.

Alt arbeid med ordning og avlevering av kommunens arkiver blir ikke videreført i 2024. Her er det dokumentert store etterslep/ lovbrudd som forsterkes. Det vil heller ikke være tilgjengelige ressurser til styrking av daglig drift ved dokument-senteret ved behov. Det vil ikke være ressurser til arbeid med lovpålagte planer, utvikling/ forbedringer og opplæring/ veiledning. Det må påregnes at heller ikke daglig drift vil kunne opprettholdes på dagens nivå. Fare for feil/avvik øker med påfølgende ekstrarbeid eventuelt bøter for å lukke disse. Redusert kapasitet på dokument-senteret vil også kunne gi store konsekvenser for kommunal saksbehandling og sikkerhet (fare for lovbrudd).

Det må forventes lengre ventetid på IT support, feilretting og annen bistand fra tjenesten.

Kantinetilbudet vil bli mer ustabil og det må forventes stenginger for omfordeling av personell ved fravær og møter/ arrangementer ved ett av rådhusene.

Vaktordning IT:

Tiltak: Vaktordning IT (24/7) videreføres ikke i 2024.

Konsekvens: Vaktordningen i Nærøysund kommune i kombinasjon med SOC+ avtalen med Atea utgjør en 24/7 beredskap for kritiske drift og sikkerhets hendelser. Det krever en unik kombinasjon av dyptgående teknisk kunnskap, forståelse for komplekse systemer og en evne til å reagere raskt i krisesituasjoner. Dette er kompetanser som ikke kan leies inn over natten, men som må utvikles over tid.

Responstid ved kritiske hendelser øker. Når noe går galt utenfor normale arbeidstider, som nettverksbrudd, server eller system svikt, eller sikkerhetsbrudd, vil ingen være tilgjengelige til å håndtere problemet umiddelbart. Dette kan føre til forlenget nedetid ettersom feilhåndtering ikke starter før påfølgende arbeidsdag. I helsetjenesten kan IT-systemer være avgjørende for pasientsikkerhet og -omsorg. Uten 24/7 overvåking og respons kan feil i systemene forsinke behandling, legge hindringer for tilgang til pasientinformasjon og medføre alvorlige helsekonsekvenser. For eksempel kan nedetid i elektroniske pasientjournaler forhindre helsepersonell i å få livsviktig informasjon.

Driftsstans i systemene kan påvirke styringsløsninger for tekniske anlegg for både kommunale bygg, og vann- og avløpstjenester. Kommunale administrative systemer som økonomisystemer, personalressurssystemer og dokumenthåndteringssystemer kan oppleve avbrudd, noe som kan lamme daglig drift, budsjettering, lønnskjøring, integrasjoner andre fag og støttesystemer samt 3.part som bank og velferd.

Selv om det kan virke som en besparelse på kort sikt, kan kostnadene for å fikse et problem som har fått utvikle seg over tid være mye høyere enn den umiddelbare kostnaden for en IT vakt. Med en IT vakt kan potensielle problemer ofte identifiseres og adresseres før de blir kritiske. I tilfelle et sikkerhetsbrudd, vil responsen være treg, noe som gir angripere og skadevare mer tid til å gjøre skade eller stjele sensitiv informasjon.

En forsinket respons kan føre til mer omfattende skader, noe som resulterer i høyere kostnader for gjenoppretting og rensing av systemene.

Inventar- utstyr og maskiner (IT)

Tiltak: Budsjettposten reduseres til 0,-

Konsekvens: Utskifting av datautstyr etter utskiftingsplan forskyves. Medfører økt kostnad (etterslep) i 2025 og senere. Ved kritisk behov for utskifting må dette dekkes av bestiller over eget budsjett. Det er ikke avsatt midler til utskifting av utstyr som ryker (end off life/ feil) på f.eks trådløstnett. På dette området er det stort etterslep. Investeringsbudsjettet er også kr 0 på disse områdene.

Når man refererer til "Inventar- utstyr og maskiner" innenfor IT-sektoren i en kommune, snakker man om en omfattende og variert samling av teknologiske ressurser. Dette inkluderer brukerutstyr, reserveutstyr, og reservedeler til mobiler, nettbrett, datamaskiner og tilhørende utstyr som printere, skannere, dokkingstasjoner, skjermer, mus, tastatur, kameraer, hodesett, og så videre. Videre omfatter det kjernekomponenter som nettverksutstyr, servere, lagringsenheter, og sikkerhetskomponenter.

Uten midler til regelmessig oppgradering, vil IT-utstyret i kommunen bli raskt utdatert. Dette kan resultere i redusert effektivitet, kompatibilitetsproblemer og økte sikkerhetsrisikoer. Når utstyr går i stykker og det ikke er midler til erstatning, vil antallet enheter som ikke fungerer øke. Dette vil føre til mer nedetid for ansatte og gjennom det også medføre konsekvenser for tjenester som leveres til innbyggerne. Ansatte som mangler nødvendig IT-utstyr vil være begrenset i sitt arbeid. Eksempelvis kan en lærer uten en fungerende datautstyr møte utfordringer i å forberede og gjennomføre undervisning, administrere vurderinger, og kommunisere med foreldre. På samme måte kan ansatte innen helse, sosialtjenester, teknisk sektor og administrasjon oppleve lignende hindringer. Utdatert utstyr og programvare har ofte kjente sikkerhetssårbarheter som ikke blir rettet opp i. Dette utgjør en direkte trussel mot kommunens datasikkerhet, og kan i verste fall føre til datainnbrudd eller tap av sensitiv informasjon.

Selv om man sparer penger på kort sikt, kan det å ikke vedlikeholde eller oppgradere IT-utstyr føre til økte kostnader på lang sikt. Dette kan inkludere kostnader knyttet til tap av produktivitet, nød-reparasjoner, og potensielt kostbare sikkerhetsbrudd. Med begrensede ressurser til å oppdatere og kjøpe nytt utstyr, kan kommunen gå glipp av ny teknologi som kan forbedre tjenestene og effektiviteten. En av fordelene med å ha dedikerte midler for en systematisk utskiftningsplan av IT-utstyr, er at man kan handle proaktivt og erstatte utstyret før problemer oppstår. Dette gir en høyere grad av forutsigbarhet og stabilitet i IT-driften. Ved å planlegge utskiftninger jevnt og trutt, unngår kommunen større, tyngre, og ofte uforutsette investeringer som kan oppstå ved akutte behov eller systemfeil. En slik plan bidrar også til en mer forutsigbar budsjettprosess, hvor man kan fordele kostnadene jevnt over tid i stedet for å møte store, uforutsette utgifter.

Å frasi seg muligheten til å vedlikeholde og oppgradere allerede investert IT-utstyr fører ikke bare til direkte driftsproblemer, men kan også påvirke kommunens omdømme, tillit blant innbyggere og ansatte, og evne til å levere kritiske tjenester på en pålitelig og effektiv måte. Innsparinger på kort sikt kan dermed vise seg å være kostbare på lengre sikt.

Konsekvenser (investering):

Det er fra enhet Service fremmet behov for investeringsmidler på 8 prosjekter i 2024.

I budsjettforslaget som legges fram til politisk behandling er bevilgningen til disse prosjektene foreslått til 0,-.

Manglende bevilgninger på investeringer vil i noen tilfeller også få konsekvenser for driftsbudsjettet. Dette er ikke hensyntatt i framlagt forslag til driftsbudsjett og må løses i løpet av 2024 gjennom fremming av egne saker om bevilgninger til investeringer til politisk behandling, omfordelinger innenfor egen driftsramme eller ved fremming av reguleringsaker til politisk behandling med formål å styrke enhetens driftsramme.

Prosjekt 11000: Utvikling og digitalisering

Prosjektet er opprettet for å gi kommunen utviklingskraft og mulighet til å utføre prosjekter som effektiviserer arbeidsprosesser, øker sikkerhet og kvalitet på den kommunale tjenesteproduksjonen, bedrer tilgjengelighet og brukeropplevelse for innbyggerne. Tiltak som er planlagt finansiert over dette prosjektet er framkommet gjennom kartlegginger og innmelding av prosjekter gjennom kommunens digitaliseringsorganisasjon (Digiorg). Eksempler på planlagte tiltak som var tenkt finansiert her er elektronisk stoffkartotek (bestilt av AMU), nytt feilmeldingsverktøy til kommunens hjemmeside (erstatte nåværende løsning), kompetansekartleggingsverktøy, lagerstyringsverktøy, GeoInnsyn (bedre kartinnsyn for innbyggerne), billett og kassløsninger (kultur).

Det vil bli lagt fram egne saker til kommunestyrets behandling for en del av de planlagte prosjektene.

Prosjekt 11002: IT-Utstyr

Utskiftingsplan klient: Bevilgningen skal dekke kommunes vedtatte utskiftningsplan for klientutstyr. Fullføre overgang til bærbar pc og dokking for ansatte der dette er aktuelt. Formålet med utskiftingsplanen er å opprettholde en stabil og funksjonell maskinpark med fornøyde brukere. Mer fleksibilitet i arbeidshverdagen. Hvis ikke utskiftingsplanen følges vil ikke utstyr eldre enn vedtatt grense for alder blir tatt ut av maskinpark. Konsekvensen vil bli opplevelse av treghet, dårlig batterilevetid, høyere feilrate, misfornøyde brukere og i verstefall brukere uten fungerende digitalt utstyr med de konsekvensene dette får for produksjon og tjenesteleveranse.

UPS til nettverksfordeling helse: Sikrer at kritiske datasystemer på helse (eks. sykesignal) ikke faller ut ved strømbrydd, og nettverkskomponenter er bedre beskyttet mot skader ved lynnedslag mv. Hvis investeringen ikke gjøres vil det fortsatt være risiko for periodisk og i verste fall langvarig (ved ødeleggelse som følge av kortvarige hendelser) bortfall av kritiske systemer ved strømbrydd

Ny langtidsbecup som erstatter eksisterende løsning: Nåværende langtidslagring for interne systemer nærmer seg maksimum fyllingsgrad, og enheten har ikke vanlig support lengre pga. alder. Ny enhet med lang levetid og skalerbar plass framover i tid inkl. 5 år support. Gjennomføring av investeringen vil gi økt sikkerhet på backup ved at ny løsning kan settes opp som "immutable backup" (hackingsikker løsning på samme måte som Office365-backup-enhet). Nåværende enhet har hatt to større feil-situasjoner de siste to årene. Pga alder er det større risiko for feil/nedetid. Stor risiko for å måtte begrense lagringskapasiteten på backup. Kraftig økning i drift/supportkostnader for at leverandør fortsatt skal supportere utfaset løsning.

Møteromsløsning kommunestyresal Kolvereid: Ingen kritiske konsekvenser. Samme løsning som i dag også i 2024.

Infoskjermer: Det er et stort ønske i organisasjonen om å få satt opp infoskjermer i kommunale bygg for å bedre informasjon til publikum og lette trykket på henvendelser til manuelle tjenester. Ingen kritiske konsekvenser. Samme løsning som i dag også i 2024.

Kommune-TV: Erstatte allerede eksisterende løsning (ikke brukt etter 2019). Frigjøre en personalressurs som i dag tar opptak av kommunestyrets møter til andre oppgaver. Sørge for godkjent publisering og arkivering av opptakene fra kommunestyrets møter. Ingen kritiske konsekvenser. Samme løsning som i dag også i 2024.

Prosjekt 11003: Programvare/ systemer IT

Realisere planlagte prosjekter som er nødvendige for en bedre og mer hensiktsmessig drift. Ressurs og kostnadsbesparende tiltak som berører hele og/ eller deler av organisasjonen. Av tiltak kan nevnes nytt barnevernssystem (nåværende system er uhensiktsmessig og tilfredsstillende ikke dagens lovkrav), flytting av Visma Ressursstyring til sky, Visma tid (en del av et allerede pågående prosjekt), e-læringsløsninger og nytt biblioteksystem (fellesprosjekt for kommunene i Trøndelag). Det vil bli lagt fram egne saker til kommunestyrets behandling for en del av de planlagte prosjektene.

Prosjekt 11004: Trådløstnett kommunale bygg

Videre arbeid med utbygging og etablering av trådløstnett i kommunale bygg. Overgang til digitale læremidler, økt antall enheter og bruk, medfører at eksisterende nett i bla. skolebygg må utvides. Velferdsteknologi i helsebygg krever dedikert trådløstnett med god tilgjengelighet. Ansatte og brukere blir stadig mere mobil med sine bærbare og mobile klienter og har derfor behov for trådløstnettverkstilgang overalt i kommunale bygg. Etablering og utvidelse av trådløstnett i kommunale bygg medfører behov for økt kapasitet i kjernenett (fiber, svitsjer, brannmur mm.)

Gevinst: Flexibilitet og enklere samhandling. Moderne utstyr, løsninger og samarbeidsformer krever trådløs tilkobling. Tilrettelegger for ytterligere bruk av skyløsninger

Planlagte prosjekter i 2024: Bjørkåstunet, Friskhus, Rørvik skole 1-4, Kolvereid rådhus, Kolvereid barnehage og MAKS. Prosjektene gjennomføres ikke.

Konsekvens: Enkelte bygg vil være helt eller delvis uten trådløstnett. Ny trådløs teknologi kan ikke tas i bruk. Dette begrenser flexibiliteten med bærbare pc-er som ikke vil fungere uten kablet nettverkstil-kobling

Prosjekt 11005: Digitalisering eiendomsarkiv

Kommunestyret bevilget i 2020 5 mill. kr til dette prosjektet (flerårig prosjekt). Ut fra at prosjektet var fullfinansiert ble det inngått avtale med personell for ordning av gamle arkiv og med IKA Trøndelag (Skannerfabrikken) og Documaster om skanning og lagring (arkivkjerne med søkemuligheter) av det digitaliserte arkivet. Prosjektet er nå i slutfasen, og ut fra avtalen vil kostnadene fra Skannerfabrikken med allerede oversendt arkivmaterieell bli på ca. 1 mill. kr (eks mva) i 2024. Med dette forslaget er denne forpliktelsen ikke finansiert. Avtale med innleid personell for ordning av arkiv vil som en konsekvens av dette ikke bli videreført i 2024. Deler av prosjektet vil på grunn av dette ikke bli ferdigstilt.

Prosjekt 11007: Arkiv

Prosjektet ble opprettet i 2023 som et prosjekt med gjentagende bevilgning over flere år med tanke på å lukke kjente avvik på kommunens arkivlokaler avdekket gjennom tilsyn. Videre skulle man gjennom prosjektet få satt trykk på arbeidet med rydding og avlevering av papirarkiv fra Nærøy og Vikna kommune, avlevering av digitalt arkiv fra Nærøy, Vikna og Nærøysund kommune og få på plass nødvendige integrasjoner mellom fagsystemer som er i bruk i dag og godkjente arkivkjerner. Konsekvensen av manglende bevilgning blir at lovbruddene ikke lukkes og at antall lovbrudd forsterkes. Faren for ødeleggelse/tap av lovpålagt arkivmaterieell reduseres ikke.

Nytt i 2024: PC/ nettbrett – skole

Nåværende elevutstyr ved alle skoler i kommunen utenom Rørvik og Austafjord skal leveres inn da leasingperiode er ferdig. Pga. høyere renter og betydelige kostnader pga. innlevering av mye skadet utstyr som er vanskelig å forutsi kostnader for, foreslås det at slikt utstyr heretter

kjøpes i stedet for at utstyret leases. Konsekvensen hvis det ikke gjøres tiltak blir at elever ved disse skolene ikke vil ha tilgang på nettbrett/ Pc-er til bruk i undervisninga fra skolestart høsten 2024. Det er ikke budsjettert i drift med forlengelse av gjeldende leasingavtale.

Hvis investeringsbudsjettet vedtas som framlagt vil det i samarbeid med kommunalsjef for oppvekst og familie bli lagt fram en egen sak som belyser ulike alternativ for å løse de utfordringene dette medfører for skolene fra høsten 2024.

Nytt i 2024: Kjøretøy

Utkjøp av nødvendig varebil tilknyttet IT tjenesten når leasingperioden går ut i februar 2024. Kostnadsbesparende på sikt. Det er ikke tatt høyde for videre leasing i driftsbudsjettet for 10 mnd. I 2024.

Enhet Strategi og samfunn

Avdelingen strategi og samfunn har ansvaret for å koordinere overordnet planarbeid og utviklingsoppgaver innenfor næring, landbruk, folkehelse, samferdsel, infrastruktur, kommunikasjon, klima og miljø.

Avdelingen er for 2024 budsjettert bemannet med 9 årsverk, med til sammen 10 ansatte. Dette tilsvarer ett årsverk mindre enn budsjettert for 2023. Stillingen som folkehelsekoordinator blir også stående vakant ifm. foreldrepermisjon til 1.oktober 2024.

Avdelingens fokusområder i 2024:

- Evaluere eksisterende planstrategi og fremme forslag til planstrategi for ny periode
- Fortsatt forankre planarbeidet i hele organisasjonen med bakgrunn i samfunnsplanen
- Ferdigstille klima- og miljøplanen og forankre

tiltak i organisasjonen

- Utarbeide strategi for lokal forvaltning av verneområder jfr. kommunestyret vedtak om lokal forvaltning av alle verneområder i kommunen
- Fortsatt utvikle samarbeidet med næringslivet bl.a via avtalen med Namdalskysten næringsforening
- Med bakgrunn i kommunestyrets vedtak om uttredelse av VisitNamdalen arbeide med strategier for hvordan kommunen skal arbeide med reiselivsområdet
- Etablere tiltak for å følge opp Matmanifestet i samarbeid med Oi Trøndersk mat og drikke og lokale aktører
- Styrke og utvikle samhandling med lokal landbruksnæring
- Arbeide videre med å realisere målene i Strategisk næringsplan og rullere tiltaksdelen våren 2024

Budsjettmessige tiltak:

Det er i budsjettforslaget for 2024 funnet lite rom for konkrete utviklingstiltak og ambisjons/aktivitetsnivået vil bære preg av dette. I budsjettet er følgende kuttforslag lagt inn:

- Redusere 50% stillingsressurs innenfor strategi og samfunn
- Vakanse i stillingen som folkehelsekoordinator fram til 1.oktober 2024
- Det budsjetteres ikke med nærings- og samfunnsutviklingsfond i 2024. Tidligere avsatte midler til kommunalt næringsfond kan benyttes til ev. fordeling i 2024, men ikke på nivå som tidligere år
- Det er ikke budsjettet med deltagelse på messer slik som AquaNor/NorFishing
- Kommunens informasjonsside i Ytringen er ikke videreført som tiltak i 2024
- Støtten til Namdal landbruksrådgivning foreslås avvirket
- Prosjektosjon iht. avtale med Namdalskysten næringsforening foreslås å ikke benyttes i 2024

Kommentarer til budsjett for 2024:

Budsjettet slik det framlegges for strategi og samfunn rommer i hovedsak lønnsmidler til stillinger som ivaretar forvaltnings- og utviklingsoppgaver. Siden kommunesammenslåingen er avdelingens totale bemanning tatt ned med 400%

forutsatt kutt av ett årsverk for 2024. Konsekvensen av dette er redusert kapasitet til utviklingsarbeid og at ambisjonsnivået innen kommunalt planarbeid reduseres.

Avdelingens bemanning kan arbeide annerledes på noen områder, men ambisjonsnivået knyttet til utredningsarbeid, folkehelsearbeidet og planarbeidet vil naturlig nok måtte svekkes det kommende året.

Nærøysund kommune prioriterte ved sammenslåingen å ha egne ressurser knyttet til næringsarbeidet og ser at dette kombinert med et tett samarbeid med næringsforeningen gir gode synergier for lokale aktører. Samtidig vil dette kunne bli begrenset når kommunen har mindre økonomiske ressurser å bidra med som utviklingsaktør i dette arbeidet bl.a via nærings-/samfunnsutviklingsfond.

Nærøysund kommune etablerte en god planstruktur og det er i denne perioden gjennomført mye godt planarbeid, med bedre forankring i hele organisasjonen knyttet til planer og tiltaksarbeid. Dette arbeidet bør videreføres og forsterkes selv om omfanget av planer reduseres ifm. arbeidet med ny planstrategi.

Enhet Kultur

Enheten kultur består av tre avdelinger, kultur-enheten med det overordnede ansvaret for å legge til rette for et bredt og variert tilbud til innbyggerne i Nærøysund kommune. Dette gjennom tilbud i kulturskole, bibliotek, frivillighet, idrett, møteplass for ungdom, kulturminneforvaltning, kulturformidling, teater, kino og kunstmuseum. Enheten jobber ut ifra mål som er angitt i samfunnsplan og tilhørende temaplan for kultur, idrett og friluftsliv, samt temaplan for frivillighet og

for å oppnå disse mål er kulturenheten avhengig av et godt samskapende miljø internt og eksternt.

Enheten har budsjettet med 13,7 årsverk fordelt mellom kulturenheten, kulturskole og bibliotek, fordelt på 26 ansatte.

Kulturenheten

3,3 årsverk, fordelt på 3 ansatte

Bibliotek

4,8 årsverk, fordelt på 8 ansatte

Kulturskolen

5,6 årsverk, fordelt på 12 ansatte

Nærøysund kulturskole har ca. 400 elever, med et variert tilbud innen musikk, dans, drama, visuell kunst og matkunst. Undervisning i kulturskolen gis som et desentralisert tilbud, slik at det er mulig gis elever undervisning på sin nærscole. Kulturskolen skal være et lokalt ressurscenter og samskape med skoleverket, kulturlivet og andre samfunnsaktører i kommunen.

Nærøysund bibliotek vil fra skoleåret 24/25 være lokalisert på Kolvereid og Rørvik, med bibliotekpunkt på Foldereid, samt skolebibliotek på alle skoler foruten Nærøysundet skole. Biblioteket er en møteplass for kultur- og samfunnsdeltagelse og skal fremme lysten til å lese, lære og skape for alle innbyggere i Nærøysund kommune uansett alder. I tillegg skal biblioteket ha et bredt arrangements- og formidlingstilbud, samt at biblioteket skal gi plass til de aktiviteter som befolkningen er opptatt av. De digitale tilbudene blir stadig viktigere, og gjør at man kan benytte bibliotektilbud uansett hvor man bor i kommunen.

Avdelingens fokusområder i 2024:

- Opprettholde et mangfold av tilbud som kan gi enkeltmennesker økt livsglede og utviklingsmuligheter gjennom tilrettelagt, kulturell og kunstnerisk opplæring i kulturskolen.
- Tilsette danselærer og videreutvikle danse tilbudet for skoleåret 24/25 i kulturskolen
- Tilrettelegge i større grad for at biblioteket skal være en attraktiv møteplass for familier, med blant annet «Barnas lørdag»
- Biblioteket ønsker å være fysisk tilgjengelig i alle deler i kommunen og har en ambisjon om å etablere bibliotekpunkt for voksne i alle deler av kommunen som har lang vei til et fullskala-bibliotek
- Biblioteket vil ha et spesielt fokus på betydningen av lesing for småbarn opp imot foreldre
- Styrke fagkompetansen i biblioteket og legge til rette for å skape fremtidens bibliotek i Nærøysund

- Oppstart av planarbeid med kulturminneplan
- Videreutvikle møteplass for ungdom til å bli et attraktivt sted for og sammen med ungdommene
- Styrke og utvikle samarbeidet med frivilligheten
- Arbeide videre med å realisere målene i temaplan for kultur, idrett og friluftsliv og temaplan for frivillighet

Budsjettmessige innsparingstiltak:

Den økonomiske situasjonen tilsier at det innen kultur er mindre rom for utviklingstiltak og ambisjons- og aktivitetsnivået vil bære preg av dette. Budsjettet fremlegges med følgende innsparingsforslag:

- Avvikle kulturturen fra skoleåret 24/25, reduksjon 140% ansatte.
- Ikke vikarinneleie ved sykdom
- Deler utgiften på demensvennlig kor mellom kultur og helse
- Midlertidig ansatte i kulturskolen reduseres med 35%
- Reduksjon med 100% stilling i bibliotek
- Gravvik og Austafjord bibliotek omgjøres til skolebibliotek, 13,6% reduksjon i stilling
- Reduserer tilskuddsmidler til lag og foreninger, samt reduserer fritidskort-ordningen

Konsekvenser for disse innsparingsforslagene vil medføre at alle 1-3 klassinger i Nærøysund må enten ha et ordinært SFO tilbud eller dra hjem etter endt skoledag. Det vil i 2024 utgjøre en halvårseffekt av innsparingsforslagene kulturtime og omgjøring av bibliotek til skolebibliotek, da dette følger skoleåret.

Reduksjon i tilskuddsmidler til lag og foreninger og fritidskortordningen vil gå utover muligheten for Nærøysund kommune til å stimulere lag og foreninger i deres drift, utviklingsarbeid og prosjekter. Det vil ikke være rom for noe særlig økning i antall mottakere av fritidskortordningen, noe som mulig kan medføre at noen barn og unge ikke kan delta i organiserte fritidsaktiviteter.

9. Investeringer

Investeringsbudsjettet for 2024 og planperioden inneholder i hovedsak igangsatte prosjekter og forpliktelser. Øvrige prosjekter er ikke prioritert i perioden. Noen av de vil komme opp som politiske saker på et senere tidspunkt. Dette er en konsekvens av gjennomførte store investeringsprosjekt med høy grad av lånefinansiering i tidligere perioder. Renteøkning, utløp av fastrente-lån og avdrag påvirker kommunens driftsbudsjetter, slik at det er nødvendig med et stramt budsjett og veloverveide prioriteringer av investeringsprosjekt de neste årene.

Brutto investeringsutgifter i planperioden utgjør 247,6 mill. kr. Netto investeringsutgifter etter inntektsført momskompensasjon, tilskudd og øvrige inntekter beløper seg til 197,3 mill. kr. Forslaget til

økonomiplan forutsetter overføring fra drift med 22,4 mill. kr og opptak av lån med 174,9 mill. kr. Av dette utgjør lån til selvfinansierende prosjekter 84,9 mill. kr samt 40 mill. kr i startlån. Låneopptak som belaster driftsbudsjettet fullt ut med renter og avdrag i perioden utgjør 134,9 mill. kr.

Startlån (formidlings lån) inngår i kommunens investeringsbudsjett og det planlegges opptak med 10 mill. kr pr år i planperioden.

Forslag til budsjett for 2024 omfatter brutto investeringer på 116,4 mill. kr. Finansieringen omfatter bruk av lån med 70,8 mill. kr hvorav 26 mill kr er ubrukte lånemidler fra 2023. De finansielle konsekvensene av investeringene er omhandlet i avsnittet om finans.

Rus- og psykiatri-boliger skal bygges på Kolvereid i 2024

§5-5 Bevilgningsoversikter investeringer

Bevilgningsoversikt - investering Økonomiplan	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Bevilgningsoversikt - invest. (budsjett)				
Investeringer i varige driftsmidler	94 831	23 250	16 850	26 225
Tilskudd til andres investeringer	-			
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 600	2 600	2 600	2 600
Utlån av egne midler	-			
Avdrag på lån	-			
Sum investeringsutgifter	97 431	25 850	19 450	28 825
Investeringsinntekter				
Kompensasjon for merverdiavgift	13 066	770	770	645
Tilskudd fra andre	11 000			
Salg av varige driftsmidler				
Salg av finansielle anleggsmidler				
Utdeling fra selskaper				
Mottatte avdrag på utlån av egne midler				
Bruk av lån	70 765	22 480	16 080	25 580
Sum investeringsinntekter	94 831	23 250	16 850	26 225
Videreutlån	10 000	10 000	10 000	10 000
Bruk av lån til videreutlån	10 000	10 000	10 000	10 000
Avdrag på lån til videreutlån	9 000	9 000	9 000	9 000
Mottatte avdrag på videreutlån	6 000	6 000	6 000	6 000
Netto utgifter videreutlån	3 000	3 000	3 000	3 000
Overføringer fra drift og nettoavsetninger				
Overføring fra drift	-5 600	-5 600	-5 600	-5 600
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond				
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond				
Dekning av tidligere års udekket beløp				
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-5 600	-5 600	-5 600	-5 600
Fremført til inndekning i senere år(udekket beløp)	-	-	-	-
	-	-	-	-

§5-5 Bevilgningsoversikter investeringer

Prosjekt - Brutto utgifter før mva.kompensasjon	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Oppvekst og familie				
Aktivitetsområde / utanlegg Kolvereid skole	7 656 250			
Rørvik Skole	2 200 000			
Helse og velferd				
Rus / Psykiatri	32 000 000			
Senger	250 000	250 000	250 000	250 000
Oppgradering Bjørkåstunet, leilighet 1-31		1 500 000	1 500 000	1 500 000
Kjøøl/frys/utstyr hovedkjøkken Kolvereid	1 000 000	625 000	625 000	625 000
Oppgradering varmeanlegg aktivitetsthus		625 000	625 000	
Infrastruktur				
Trafikksikkerhetstiltak		500 000	500 000	500 000
Brannstasjon Rørvik	13 875 000			
Geovekstprosjekt	350 000	350 000	350 000	350 000
Tjønnsøyveien	8 000 000			
Investeringsprosjekt - (MVA komp)	65 331 250	3 850 000	3 850 000	3 225 000

Selvfinansierende prosjekt	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Fordelingsnett vann	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Nordre vann	7 500 000	2 950 000		
Fordelingsnett avløp	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Nordre avløp	7 500 000	2 950 000		
Vann/avløp Strandgata	9 000 000	8 000 000		
Renseanlegg Rørvik	500 000			
V/A Wennevikjordet Kolvereid		500 000	7 500 000	7 500 000
V/A Stokkstrandhaugveien			500 000	7 000 000
VA - Øvergården				500 000
V/A Dalsethgata/Kjøpmannsgata				3 000 000
Investeringsprosjekt VAR (netto)	29 500 000	19 400 000	13 000 000	23 000 000

Låneforvaltning og EK-KLP	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Startlån	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Adrag Husbanklån	9 000 000	9 000 000	9 000 000	9 000 000
Egenkapitaltilskudd KLP	2 600 000	2 600 000	2 600 000	2 600 000
Sum låneforvaltning og EK-KLP	21 600 000	21 600 000	21 600 000	21 600 000

	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
Finansieringsbehov	116 431 250	44 850 000	38 450 000	47 825 000
Mva- kompensasjon investering	13 066 250	770 000	770 000	645 000
Tilskudd (Husbanken ROP boliger)	11 000 000			
Bruk av Husbanklån (Startlån)	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Avdrag inn startlån	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Overført fra drift avdrag Husbanklån (egenfinansiering)	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Overført fra drift EK-KLP	2 600 000	2 600 000	2 600 000	2 600 000
Lån	70 765 000	22 480 000	16 080 000	25 580 000
Sum finansiering investeringsbudsjett	116 431 250	44 850 000	38 450 000	47 825 000

Aktivitetsområde / utanlegg Kolvereid skole ferdigstilles i 2024

Investeringsprosjekter 2024 - 2027

Prosjekter foreslått i 2024

Prosjekt	Innhold	Antatt kostnad Inkl mva
Geovekstprosjekt	Nærøysund kommune samarbeidet med flere aktører om fornying og oppdatering av kartdata/geodata. Dette er prosjekter som Kartverket jobber med, på bestilling fra kommuner, fylkeskommuner m/ flere. Dette er vår andel i prosjektene. Prosjektet pågår over flere år	Kr. 350 000,-
Tjønnsøyvegen	Prosjektet ble igangsatt i 2022 og blir ferdigstilt i 2024.	Kr. 8 000 000,-
Brannstasjon Rørvik	Prosjektet ble igangsatt i 2023 og blir ferdigstilt i 2024	Kr 13 875 000,-
Kjølfryselager hovedkjøkken Kolvereid	Kjøle og fryseanlegget med hovedkjøkkenet på Kolvereid har store driftsproblemer. Det har behov for tilsyn og reparasjoner jevnlig. Det er anbefalt at det foretas en oppgradering/utskifting av anlegget.	Kr. 1 000 000,-
Uteareal Kolvereid skole/Park	Prosjektet startet i 2022 og ferdigstilles i 2024	7 656 250,-
Boliger RUS/Psyk	Prosjektet startet i 2023 og ferdigstilles i 2024. Det skal bygges 6 nye enheter, og en personalbase. Det er gitt tilskudd fra Husbanken.	32 000 000,-
Rørvik skole	Jf KS- sak 51/23, utarbeidelse av skisseprosjekt for alternativene, samt tiltak på kort sikt på Rørvik skole. Det legges frem egen sak før igangsetting.	2 200 000,-
Senger	Plan for utbygging av senger på Rørvik sykestue og Nærøy bo- og behandlingssenter Behovet er tilsvarende i hele planperioden	Kr. 250 000,-

	PROSJEKTER INNENFOR VANN og AVLØP	Antatt kostnad eks mva
Fordelingsnett vann	Prosjekter dekker nye tilknyttinger, lekkasjer, vannmålere, mindre utbedringer på ledningsnettet. Ligger inne hvert år i planperioden	Kr 2 500 000,-
Oppgradering V/A nettet på Nordre - Kolvereid	Prosjektet startet i 2023, og ferdigstilles i 2025. Gjelder både vann og avløpsnett. Totalramme Kr 20 900 000,-. For 2024 kr 15 000 000,-	Kr. 15 000 000,-
Oppgradering av V/A nettet Strandgata	Prosjektet er planlagt i 2024, ferdigstillelse 2025. Gjelder både vann og avløpsnett. Totalramme Kr 17 000 000,-. For 2024 kr 9 000 000,-	Kr 9 000 000,-
Fordelingsnett avløp	Prosjekter dekker nye tilknyttinger, lekkasjer, mindre utbedringer på ledningsnettet. Ligger inne hvert år i planperioden	Kr. 2 500 000,-
Renseanlegg avløp-Rørvik	Renseanlegget på Rørvik har behov for en fornying. Både rensesetknisk og bygningsmessig. I tillegg ligger anlegget i et område som det er ønskelig med en annen utnyttning, og kommunen har fått henvendelse på om det er mulig å få flyttet anlegget en annen plass. I 2024 vil en, som en del av kommunedelplan Rørvik se på alternativer, samt gjennomføre en planlegging av nytt anlegg. Videre fremdrift vil bli fremmet som egen sak.	Kr. 500 000,-

Prosjekter foreslått i planperioden 2025 - 2027

Prosjekter foreslått i planperioden 2025 - 2027

Prosjekt	Innhold	Antatt kostnad inkl mva
Oppgradering hovedkjøkken Kolvereid/Rørvik	Det er behov for en oppgradering av maskiner på kommunens hovedkjøkken. Det er derfor satt av midler til dette i økonomiplanen 25-27. Totalt kr 1 875 000,- Det vil bli fremlagt en plan på behovet før iverksetting. Det settes av kr 625 000, hvert år frem til 2027.	Kr. 1 875 000,-
Oppgradering Bjørkåstunet 1-31 Foreslått i 2025 og 26-27	Bjørkåstunet består av til sammen 45 leiligheter. 31 av disse leilighetene er bygd i midten 80 tallet, og det er gjennomført minimalt med vedlikehold. Det er nå behov for en oppgradering, både av overflater, men også i forhold til universell utforming, isolering, vinduer, tekniske anlegg m.m.. Det settes av totalt kr 4 500 000,- i planperioden, fordelt på kr 1 500 000,- hvert år.	Kr 4 500 000,-
Geovekstprosjekt	Nærøysund kommune samarbeidet med flere aktører om fornying og oppdatering av kartdata/geodata. Dette er prosjekter som Kartverket jobber med, på bestilling fra kommuner, fylkeskommuner m/ flere. Dette er vår andel i prosjektene. Prosjektet pågår over flere år	Kr 350 000,-
Oppgradering varmeanlegg Aktivitetshuset Rørvik	Ved det nye Dagsenteret/aktivitetshuset på Rørvik er varmeanlegget defekt. Det er lekkasjer på varmerør, eksisterende radiatorer fungerer ikke m.m. Anlegget er fra byggeår og har behov for en oppgradering. Oppgradering av tekniske anlegg inngikk ikke i prosjektet Dagsenter, som ble ferdigstilt i 2022. Deler bygget varmes nå opp av byggevifter. Tiltaket er planlagt gjennomført over to år, med oppstart i 2025, total ramme kr 1 250 000,-	Kr 1 250 000,-
Trafikksikkerhetstiltak	Tiltak vil bli prioritert ut i fra vedtatt Trafikksikkerhetsplan, samt mottatt innspill. Det legges opp til finansiering (50%) fra fylkeskommunale trafikksikkerhetsmidler. Det er avsatt total kr 1 500 000,- i planperioden, fordelt fra 25-27	Kr 1 500 000,-

	PROSJEKTER VANN og AVLØP 2025 - 2027	Antatt kostnad eks mva
VA Wennevikjordet, Kolvereid	Vann og avløpsnettet har for lite kapasitet, samt at grunnforholdene har gjort det til at ledninger har «svanger». Dette medfører en ekstra driftsutgift, samt usikkerheter rundt tilbakeslag. Prosjektering planlegges i 2025, gjennomføring i 26-27. Total rammer kr 15 500 000,-	Kr 15 500 000,-
VA Stokkstrandhau- gen, Rørvik	Vann og avløpsnettet har for liten kapasitet. Prosjektering planlegges i 2026, gjennomføring i 27. Total rammer kr 7 500 000,-	Kr 7 500 000,-
VA Øvergården, Rørvik	Vann og avløpsnettet har for lite kapasitet, samt at grunnforholdene har gjort det til at ledninger har «svanger». Dette medfører en ekstra driftsutgift, samt usikkerheter rundt tilbakeslag. Gjennomføring i 2027	Kr 500 000,-
Oppgradering av V/A nettet Dahlsethgate m fl - Rørvik	Oppgradering av VA nettet, ses i sammenheng med oppgradering gjort i Storgata og Kjøpmannsgata. Prosjektering planlagt i 2027, samt oppstart i 2027. Ferdigstillelse i 2028.	Kr. 3 000 000,-

Nærøysund kommune

Postadresse: Nærøysund kommune
Postboks 133, Sentrum,
7900 Rørvik

Kontakt:
post@narøysund.kommune.no
Tlf.: 959 93 300